

Arolwg Llais y Dysgwr 2008 mewn Ysgolion

Ymchwil

Dogfen ymchwil Rhif: 046/2009
Dyddiad cyhoeddi: Medi 2009

Arolwg Llais y Dysgwr 2008 mewn Ysgolion

Cynulleidfa	Cyrff cenedlaethol a lleol yng Nghymru sy'n ymwneud ag addysg, hyfforddiant a sgiliau yng Nghymru.
Trosolwg	Mae dogfen strategaeth yr Adran Plant, Addysg, Dysgu Gydol Oes a Sgiliau (APADGOS), Y Wlad sy'n Dysgu: Gweledigaeth ar Waith, yn nodi y bydd APADGOS yn "...ystyried... beth yw'r dull gorau o fonitro sylwadau barn y myfyrwyr yn rheolaidd a chyhoeddi'r canlyniadau". Yn dilyn ymgynghoriad â darparwyr, penderfynwyd cynnal arolwg Llais y Dysgwr ym mhob rhan o ddarpariaeth APADGOS. Mae'r adroddiad hwn yn cwmpasu canfyddiadau'r arolwg i ganfod barn dysgwyr Blwyddyn 10 ac 11 a myfyrwyr Blwyddyn 12 a 13 mewn ysgolion sydd â chweched dosbarth.
Camau i'w cymryd	Dim - er gwybodaeth.
Rhagor o wybodaeth	Julie Owens Uwch Ddadansoddwr Ymchwil Y Gangen Ymchwil a Gwerthuso Yr Is-adran Rheoli Gwybodaeth, APADGOS Llywodraeth Cynulliad Cymru Uned 6, Parc Busnes Llanelwy Llanelwy, Sir Ddinbych LL17 0LJ Ffôn: 01745 538540 Ffacs: 01745 538501 E-bost: Research2@wales.gsi.gov.uk
Copiau ychwanegol	Mae'r rhain ar gael ar wefan Llywodraeth Cynulliad Cymru http://cymru.gov.uk/topics/educationandskills/research-and-evaluation/customer-research
Dogfennau cysylltiedig	Dim

1. Crynodeb

Cynhaliwyd Arolwg Llais y Dysgwr i Ysgolion 2008 fel rhan o Raglen Ymchwil i Gwsmeriaid 2007-2010 APADGOS. Yn ystod cam cychwynnol y rhaglen, pwysleisiodd llawer o arweinwyr polisi fod angen ystyried barn dysgwyr fel rhan o'r broses o asesu gwelliant ac effeithiolrwydd ysgol. Nod yr arolwg hwn oedd:

rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am foddhad dysgwyr a mesurau

- cysylltiedig ar gyfer myfyrwyr yn y chweched dosbarth mewn ysgolion (Blwyddyn 12 a 13)
- gosod mesur sylfaenol ar gyfer boddhad dysgwyr a phynciau cysylltiedig ar gyfer myfyrwyr Blwyddyn 10 ac 11, gan gyfeirio'n benodol at agenda Llwybrau Dysgu 14-19.

Rhodddwyd holiaduron papur ar wahân i fyfyrwyr Blwyddyn 10 ac 11 a Blwyddyn 12 a 13 i'w cwblhau. Y meysydd pwnc bras a gwmpaswyd yn y ddau holiadur oedd: dewis; ansawdd yr addysgu; llwybrau dysgu; boddhad â'r addysgu a boddhad â'r profiad dysgu. Cafwyd ymatebion gan 2,018 o fyfyrwyr o Blwyddyn 10 ac 11, a 1,783 o fyfyrwyr Blwyddyn 12 a 13.

2. Cyflwyniad a methodoleg

2.1 Cefndir

Mae dogfen strategaeth yr Adran Plant, Addysg, Dysgu Gydol Oes a Sgiliau (APADGOS), *Y Wlad sy'n Dysgu: Gweledigaeth ar Waith* yn nodi y bydd APADGOS yn "...ystyried...beth yw'r dull gorau o fonitro barn y myfyrwyr yn rheolaidd a chyhoeddi'r canlyniadau".

Yn dilyn ymgynghoriad â darparwyr, penderfynwyd cynnal arolwg Llais y Dysgwr ym mhob rhan o ddarpariaeth APADGOS. Mae'r adroddiad hwn yn cwmpasu canfyddiadau'r arolwg i ganfod barn dysgwyr Blwyddyn 10 a Blwyddyn 11 a myfyrwyr Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13 mewn ysgolion sydd â chweched dosbarth. Cynhyrchwyd adroddiad tebyg yn 2004 gan ELWA ond roedd hwn yn canolbwyntio ar fyfyrwyr Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13 yn y chweched dosbarth yn unig.

Yn 2004, datblygodd yr hyn a ddechreuodd fel astudiaeth gwmpasu i archwilio opsiynau ar gyfer casglu safbwyntiau myfyrwyr chweched dosbarth yn brosiect llawer mwy ac yn y pen draw yn arolwg o 5,717 o fyfyrwyr chweched dosbarth ledled Cymru. Holiadur papur i'w lenwi eu hunain oedd y dull a ddefnyddiwyd, a sefydlwyd yr arolwg hwn fel llinell sylfaen dangosol ar gyfer mesur boddhad ymysg myfyrwyr Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13 yng Nghymru. Cafwyd dymuniad yn y Cynulliad i gael y wybodaeth ddiweddaraf ar lefelau boddhad ymysg dosbarthiadau chwech mewn ysgolion ac i bennu llinell sylfaen newydd ar gyfer myfyrwyr Blwyddyn 10 a Blwyddyn 11, yn enwedig mewn perthynas â safbwyntiau ar y dewisiadau a'r opsiynau sydd ar gael iddynt yn ystod cyfnod Llwybrau Dysgu 14-19¹. I'r perwyl hwn nodau Arolwg Llais y Dysgwr i Ysgolion 2008 oedd²:

- rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am foddhad dysgwyr a mesurau cysylltiedig ar gyfer myfyrwyr chweched dosbarth mewn ysgolion (Blynnyddoedd 12 a Blwyddyn 13)
- pennu mesur llinell sylfaen ar gyfer boddhad a phynciau cysylltiedig ar gyfer myfyrwyr Blwyddyn 10 a Blwyddyn 11
 - yn arbennig, i archwilio safbwyntiau ar y dewisiadau a'r opsiynau sydd ar gael iddynt yn ystod cyfnod Llwybrau Dysgu 14-19

¹http://new.wales.gov.uk/topics/educationandskills/policy_strategy_and_planning/learning_pathways/?lang=cy

²Un o elfennau ychwanegol y prosiect oedd archwilio'r dull o gasglu data ar-lein mewn un ysgol i asesu sut y mae'r data terfynol yn cymharu â'r data a gasglwyd ar bapur fel y gellir amcangyfrif ffactor cywiro. Cyflwynwyd hyn mewn adroddiad ar wahân i APADGOS.

- sicrhau bod cymaint o fyfyrwyr â phosibl yn cymryd rhan drwy ddarparu fersiynau hawdd eu darllen o ddeunyddiau papur ar gyfer myfyrwyr ag anawsterau dysgu

2.2 Methodoleg

Mae'r adran hon yn crynhoi'r dull gweithredu a fabwysiadwyd ar gyfer yr arolwg. Darperir adroddiad technegol llawn yn yr atodiadau i'r adroddiad hwn.

2.2.1 Trosolwg

Penderfynwyd gofyn i'r myfyrwyr gwblhau'r holiaduron ar bapur, a lluniwyd dau holiadur 4 tudalen - un ar gyfer Blwyddyn 10 a Blwyddyn 11 ac un ar gyfer Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13. Cafodd yr ymatebwyr gyfle i gwblhau'r holiadur yn Gymraeg neu yn Saesneg (roedd yr holiaduron terfynol yn wyth tudalen o hyd). Roedd y dull hwn yn adlewyrchu'r dull a ddefnyddiwyd yn 2004.

Roedd yr holiadur ar gyfer Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13 wedi'i seilio'r fras ar yr holiadur a ddefnyddiwyd yn 2004 er mwyn sicrhau y gellid cymharu'r canlyniadau. Er bod yr holiadur ar gyfer Blwyddyn 10 a Blwyddyn 11 yn canolbwyntio ar faterion tebyg (yn bennaf mesurau allweddol fel cwestiynau ynghylch boddhad cyffredinol) roedd hefyd yn cynnwys cwestiynau'n ymwneud â dewisiadau ac opsiynau yn ystod y cyfnod Llwybrau Dysgu 14-19.

Roedd y ddau holiadur ar gael mewn fformat hawdd ei ddarllen a'r ysgolion eu hunain oedd yn gyfrifol am benderfynu a oedd angen fersiynau hawdd eu darllen o'r holiaduron ar eu myfyrwyr. Ychydig iawn o holiaduron hawdd eu darllen a gwblhawyd (11 ar gyfer Blwyddyn 10 a Blwyddyn 11 a saith ar gyfer Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13).

Treialwyd yr holiaduron er mwyn asesu pa mor hawdd y gellid eu gweinyddu a lefel dealltwriaeth y myfyrwyr. Gwnaed gwaith maes rhwng 5^{ed} Mawrth a 23^{ain} Ebrill 2008 (gyda'r ysgolion ar gau dros wyliau'r Pasg rhwng 21^{ain} Mawrth a 6^{ed} Ebrill). Gwahoddiwyd ysgolion dethol i ddsbarthu holiaduron i ddau grŵp tiwtor, ym Blwyddyn 10 a Blwyddyn 11 neu ym Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13 (mae rhai ysgolion yn ymddangos yn y ddwy sampl). Yna dychwelwyd yr holiaduron i GfK NOP i'w sganio ac i brosesu'r data.

Gwahoddiwyd sampl (yn hytrach na chyfrifiad) o ysgolion i gymryd rhan yn yr arolwg a dewiswyd y sampl hon er mwyn cyflawni nifer o feini prawf dadansoddol ac ymarferol, sef:

- rhanbarth - pedair rhanbarth wedi'u diffinio yn ôl AALI (Gogledd Cymru, De Orllewin/Canolbarth Cymru, De Cymru, De Ddwyrain Cymru)
- ysgolion cyfrwng Cymraeg yn erbyn ysgolion cyfrwng Saesneg

- canran y disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim
- dangosydd natur wledig (trefol yn erbyn gwledig)
- maint yr ysgol (nifer y disgyblion).

Cytunwyd ar y meini prawf cyffredinol canlynol ar gyfer yr astudiaeth gydag APADGOS:

Grŵp blwyddyn	Ysgolion prif ffrwd	Ysgolion arbennig	Unedau cyfeirio disgyblion	Ysgolion annibynnol
Blwyddyn 10	✓	✓	✓	x
Blwyddyn 11	✓	✓	✓	x
Blwyddyn 12	✓	✓	x	x
Blwyddyn 13	✓	✓	x	x

Noder: Ni chafodd myfyrwyr Blwyddyn 14/18 oed eu cynnwys yn yr astudiaeth. Er bod gan rai Unedau Cyfeirio Disgyblion fyfyrwyr 16 oed a throsgodd, roedd y niferoedd fesul Uned Cyfeirio Disgyblion yn rhy fach i fod yn ymarferol ar gyfer samplo. Gan nad yw APADGOS yn ariannu'r sector ysgolion annibynnol nac yn dylanwadu arno, ni chafodd y rhan hon o'r astudiaeth ar gyfer ysgolion ei chynnwys.

Mae'r ymateb i'r arolwg fel a ganlyn:

- cytunodd 46 y cant o'r ysgolion a wahoddwyd i gymryd rhan yn yr ymchwil i gymryd rhan yn yr amser a neilltuwyd (34 o'r 74 a wahoddwyd)
- casglwyd cyfanswm o 2094 o holiaduron ar gyfer Blwyddyn 10 a Blwyddyn 11 a chasglwyd 1782 o holiaduron ar gyfer Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13.

Pwysolwyd y data i'r boblogaeth o fyfyrwyr a ddarparwyd i GfK NOP. Roedd y ffaith na allai rhai ysgolion gymryd rhan yn golygu bod angen i rai newidynnau gael pwysoliad uwch neu is nag eraill. Oherwydd ein bod yn dibynnu ar ba ysgolion fyddai'n helpu neu a allai helpu yn y prosiect hwn, nid oedd natur wledig yn cael ei gynrychioli cystal ag y gallai fod ar gyfer rhai rhanbarthau. Felly nid yw'r dadansoddiad rhanbarthol wedi'i amlygu yn yr adroddiad hwn (rhoddir mwy o fanylion yn yr atodiad technegol).

2.2.2 Proffil y sampl

Mae'r paragraffau canlynol yn dangos proffil y sampl wedi'i bwysoli fel y rhoddir cyddestun y casgliadau yn yr adroddiad.

Demograffeg bersonol (rhyw, pobl dduon a lleiafrifoedd ethnig ac anableddau)

Ar ôl pwysoli, roedd cyfanswm proffil yr ymatebwyr yn yr arolwg fel a ganlyn (ar adegau nid yw'r ffigurau yn gwneud cyfanswm o 100% gan fod rhai pobl wedi 'peidio â nodi'):

- mae'r rhaniad rhwng bechgyn a merched ar gyfer ymatebwyr ym Mlwyddyn 10 a Blwyddyn 11 yn 49% yn erbyn 47% ac yn 45% yn erbyn 51% ar gyfer ymatebwyr ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13. Os caiff y canrannau eu hailgyfrifo heb yr opsiwn 'peidio â nodi' mae'r sampl yn adlewyrchu'r ffigurau cenedlaethol ar gyfer rhyw (gweler yr atodiad technegol).
- o ran ethnigrwydd, roedd cymhareb yr ymatebwyr gwyn i ymatebwyr duon a lleiafrifoedd ethnig yn 87% o gymharu â 10% yn y grŵp Blwyddyn 10 a Blwyddyn 11 ac 86% yn erbyn 10% ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13. Roedd newidynnau eraill yn gysylltiedig ag ethnigrwydd:
 - roedd nifer sylweddol fwy o fyfyrwyr duon a lleiafrifoedd ethnig yng ngharfan Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13 mewn ysgolion lle roedd 15% neu fwy o'r myfyrwyr yn gymwys i gael prydau ysgol am ddim
 - nid oedd y cysylltiad rhwng ethnigrwydd a hawl i gael prydau ysgol am ddim yn arwyddocaol yng ngharfan Blwyddyn 10 a Blwyddyn 11
 - ym Mlwyddyn 10 a Blwyddyn 11, roedd gan dair ysgol gyfran o ymatebwyr o bobl dduon a lleiafrifoedd ethnig a oedd 3 phwynt canran yn uwch na'r cyfartaledd
 - eto, ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13, roedd gan yr un dair ysgol gyfran o ymatebwyr o bobl dduon a lleiafrifoedd ethnig a oedd 3 phwynt canran yn uwch na'r cyfartaledd
- roedd canran y dysgwyr ag anableddau dysgu yn 7% ym Mlwyddyn 10 a Blwyddyn 11 ac yn 5% ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13
- ym Mlwyddyn 10 a Blwyddyn 11 dywedodd 4% fod ganddynt anabledd cyfyngus hirdymor a dywedodd 2% yng ngharfan Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13 yr un peth

- ar gyfanswm lefel roedd 17% yn cael cymorth ychwanegol gyda'u gwaith yn yr ystafell ddosbarth ym Mlwyddyn 10 a Blwyddyn 11 a dywedodd 9% yr un peth o Flwyddyn 12 a Blwyddyn 13.

Demograffeg ysgol (maint ysgol, maint dosbarth, prydau ysgol am ddim, cyfrwng)

Ar lefel gyffredinol:

- yn y grŵp Blwyddyn 10 a Blwyddyn 11 roedd 51% o fyfyrwyr mewn ysgolion lle roedd gan 15% neu fwy yr hawl i gael prydau ysgol am ddim, roedd 25% mewn ysgolion lle roedd hawl gan 10% i 15% o'r disgyblion a 24% mewn ysgolion lle roedd gan lai na 10% ohonynt yr un hawl
- yn y grŵp Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13 roedd 41% o fyfyrwyr mewn ysgolion lle roedd gan 15% neu fwy yr hawl i gael prydau ysgol am ddim, roedd 18% mewn ysgolion lle roedd hawl gan 10% i 15% o'r disgyblion a 41% mewn ysgolion lle roedd gan lai na 10% o'r disgyblion yr un hawl
- ym Mlwyddyn 10 ac 11 roedd 16% o'r ymatebwyr mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg ac ar gyfer Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13 roedd yn 19%.

3. Astudiaeth Blwyddyn 10 a Blwyddyn 11

3.1 Cyflwyniad

Mae'r adran hon yn adolygu profiadau a chanfyddiadau cyflawni a gofnodwyd gan garfan Blwyddyn 10 a Blwyddyn 11. Mae'r data wedi cael ei ddadansoddi gan gyfres o newidynnau yn ymwneud â demograffeg bersonol, opsiynau a ddewiswyd, lefelau boddhad a chymhelliant ac yn olaf demograffeg ysgolion (cyfrwng yr ysgol, maint y grŵp ysgol a'r ganran sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim). O ran y cynnwys, cwmpasodd yr holiadur ar gyfer y grwpiau blynyddoedd hyn yr agweddau canlynol ar y profiad:

- Dewis a chyfle: rhesymau dros ddewis y pynciau/cymwysterau ac ai'r cyrsiau a astudiwyd ar y pryd oedd y rhai yr oedd y myfyrwyr am eu gwneud fwyaf.
- Cymhelliant a'r problemau a gafwyd: lefelau cymhelliant cyffredinol ac unrhyw broblemau a gafwyd ym Blwyddyn 10 a Blwyddyn 11.
- Boddhad â'r addysgu: boddhad ag agweddau ar addysgu a hefyd boddhad cyffredinol â'r profiad dysgu.
- Mesurau i ystyried boddhad cyffredinol â'r profiad: cytuno â rhestr o ddatganiadau sy'n ymwneud â diogelwch, cynnwys y dysgwr a meithrin y dysgwr a boddhad cyffredinol hefyd â'r dysgu yn yr ysgol (gan gynnwys 'un peth roeddwn i'n ei hoffi orau' ac 'un peth roeddwn i am ei newid').

3.2 Dewis a chyfleoedd

3.2.1 Rhesymau dros ddewis pynciau/cymwysterau

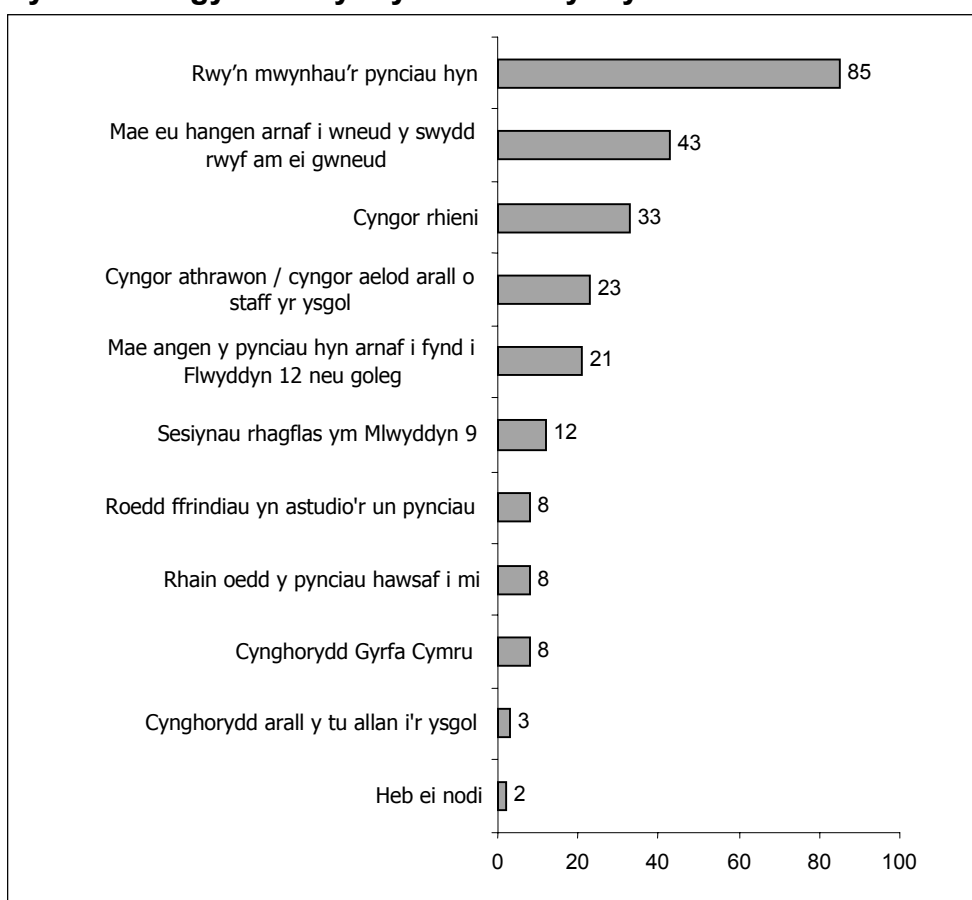
Gofynnwyd i bob myfyrwyr am eu rhesymau dros ddewis eu pynciau a'u cymwysterau cyfredol. Cynigiwyd rhestr o atebion posibl iddynt a gallent ddewis cymaint neu gyn lleied ag y dymument, yn ogystal â chofnodi unrhyw atebion eraill nad oeddent eisoes ar y rhestr.

Dywedodd y mwyafrif helaeth o fyfyrwyr (85%) eu bod yn mwynhau'r pynciau roeddent yn eu hastudio. Roedd ychydig o dan hanner (43%) yn credu bod angen y pynciau neu'r cymwysterau arnynt ar gyfer y swydd roeddent am ei gwneud tra roedd un o bob pump (21%) yn dweud bod angen y pynciau arnynt i symud ymlaen i Flwyddyn 12 neu'r coleg.

Roedd traean o'r myfyrwyr (33%) wedi dewis eu pynciau a'u cymwysterau cyfredol yn dilyn cyngor gan eu rhieni tra roedd chwarter ohonynt (23%) wedi eu dewis yn dilyn cyngor gan athro neu aelod o staff yr ysgol. Roedd un o bob deg myfyriwr (12%) wedi cael sesiwn ragflas ym Mlwyddyn 9 a oedd wedi dylanwadu ar ei ddewis.

Ymhlith y rhesymau eraill a roddwyd gan y myfyrwyr dros ddewis eu pynciau (y soniwyd am bob un gan 8% o'r myfyrwyr) roedd y ffaith bod eu ffrindiau wedi dewis yr un pynciau, mai'r pynciau hyn oedd y rhai hawsaf iddynt a'u bod wedi cael cyngor gan gynghorydd Gyrfa Cymru.

Siart 3.1: Rhesymau dros ddewis pynciau a chymwysterau (% yn ateb): crynodeb ar gyfer Blwyddyn 10 a Blwyddyn 11

Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 10 a Blwyddyn 11 Heb ei phwysoli (2094) Wedi ei phwysoli (2094). Dangosir pob rheswm a nodwyd gan fwy na 2% yn y siart.

Datgelodd dadansoddiad pellach yn seiliedig ar ddemograffeg bersonol myfyrwyr y gwahaniaethau canlynol mewn rhesymau dros ddewis eu pynciau a'u cymwysterau ym Mlwyddyn 10 a Blwyddyn 11:

- Roedd merched yn fwy tebygol na bechgyn o fod wedi dewis eu pynciau a'u cymwysterau am y rhesymau canlynol:

- cyngor rhieni (37% o fyfyrwyr sy'n ferched o gymharu â 31% o fyfyrwyr sy'n fechgyn)
- cyngor athrawon / cyngor aelod arall o staff yr ysgol (26% o gymharu ag 20%)
- mae angen y pynciau hyn arnynt i fynd i Flwyddyn 12 neu i'r coleg (24% o gymharu â 18%).
- I'r gwrthwyneb, roedd bechgyn yn fwy tebygol o roi'r rheswm mai'r rhain oedd y pynciau hawsaf (11% o gymharu â 6% o'r myfyrwyr oedd yn ferched).
- Credai tua hanner y myfyrwyr Blwyddyn 10 (51%) eu bod angen y pynciau a'r cymwysterau a ddewiswyd ganddynt ar gyfer y swydd roeddent am ei gwneud. Rhoddwyd yr un rheswm gan tua phedwar o bob deg myfyriwr ym Mlwyddyn 11 (36%). Fodd bynnag, roedd myfyrwyr Blwyddyn 11 yn fwy tebygol na myfyrwyr Blwyddyn 10 o fod wedi dewis eu pynciau a'u cymwysterau yn seiliedig ar y rhesymau canlynol:
 - cyngor athrawon / cyngor aelod arall o staff yr ysgol (25% o gymharu â 21% o fyfyrwyr Blwyddyn 10)
 - mae angen y pynciau hyn arnynt i fynd i Flwyddyn 12 neu i'r coleg (24% o gymharu ag 18% o fyfyrwyr Blwyddyn 10).
- Nododd nifer sylweddol fwy o fyfyrwyr a gafodd gymorth dysgu ychwanegol eu bod angen y pynciau a'r cymwysterau a ddewiswyd ganddynt er mwyn mynd i Flwyddyn 12 neu i'r coleg (27% o gymharu ag 20% o fyfyrwyr na chawsant gymorth ychwanegol).

Tabl 3.1: Pam y dewiswyd y pynciau a'r cymwysterau yn ôl rhyw, blwyddyn a chymorth dysgu ychwanegol

	Cyfanswm	Rhyw		Blwyddyn		Cymorth dysgu ychwanegol	
		Gwryw	Benyw	Blwyddyn 10	Blwyddyn 11	Do	Naddo
Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 10 a Blwyddyn 11							
Heb ei phwysoli	2094	998	1020	1026	997	292	1693
Wedi ei phwysoli	2094	1029	989	998	1020	347	1637
	%	%	%	%	%	%	%
Rwy'n mwynhau'r pynciau hyn	85	85	88	86	86	90	86
Mae eu hangen arnaf i wneud y swydd rwyf am ei gwneud	43	42	45	51	36	44	43
Cyngor rhieni	33	31	37	35	32	29	34
Cyngor athrawon / cyngor aelod arall o staff yr ysgol	23	20	26	21	25	27	22
Mae angen y pynciau hyn arnaf i fynd i Flwyddyn 12 neu goleg	21	18	24	18	24	27	20
Sesiynau rhagflas ym Mlwyddyn 9	12	11	14	14	12	14	12
Roedd ffrindiau yn astudio'r un pynciau	8	9	8	8	9	9	8
Rhain oedd y pynciau hawsaf i mi	8	11	6	9	8	7	9
Cynghorydd Gyrfa Cymru	8	7	9	7	8	5	8
Cynghorydd arall y tu allan i'r ysgol	3	3	2	3	2	3	2
Heb ei nodi	2	1	*	1	*	*	1

Noder: Dangosir pob rheswm a nodwyd gan fwy na 2% yn y tabl.

Ymddengys fod perthynas rhwng y math o gymhwyster a'r cymhelliant dros ei ddewis (gweler tabl 1, Atodiad B), yn benodol:

- Nodwyd cymwysterau oedd yn angenrheidiol ar gyfer swydd yr oeddent am ei gwneud gan gyfrannau is o fyfyrwyr sy'n dilyn cyrsiau TGAU (43% o gymharu ag o leiaf 54% sy'n mynychu'r holl fathau eraill o gyrsiau).
- Nodwyd cyngor gan yr athro gan lai o fyfyrwyr oedd yn astudio NVQs (19%) a TGAU (23%). Mae hyn yn cymharu â rhwng un rhan o dair a hanner y myfyrwyr sy'n astudio cymwysterau Sgiliau Sylfaenol (46%), Bagloriaeth Cymru (36%), cymwysterau Sgiliau Allweddol (32%), cymwysterau galwedigaethol (32%) neu gymwysterau eraill (51%) a oedd wedi dewis pynciau a chymwysterau yn seiliedig ar gyngor athro neu aelod o staff yr ysgol.

Roedd myfyrwyr a ddangosodd lefelau uwch o gymhelliant a boddhad â'r addysgu yn fwy tebygol o roi rhesymau penodol dros ddewis eu pynciau na'u cymheiriaid yr oedd ganddynt lai o gymhelliant neu foddhad, fel a ganlyn:

- Roedd myfyrwyr a oedd yn fwy bodlon ag ansawdd yr addysgu yn gyffredinol yn fwy tebygol o nodi eu bod wedi dewis eu pynciau a'u cymwysterau am eu bod yn mwynhau'r pynciau hynny (89% a oedd yn fodlon o gymharu â 67% o fyfyrwyr nad oeddent yn fodlon).
 - Roedd y myfyrwyr hyn hefyd yn fwy tebygol o fod wedi cael cyngor gan athro neu aelod arall o staff na'r myfyrwyr hynny nad oeddent yn fodlon (25% o gymharu ag 14%).
- Roedd myfyrwyr oedd â llawer o gymhelliant neu a oedd yn hynod fodlon â'u hastudiaethau yn fwy tebygol o fod wedi dilyn cyngor eu rhieni na'r rheini nad oedd ganddynt unrhyw gymhelliant neu nad oeddent yn fodlon.
- Yn yr un modd, roedd myfyrwyr oedd â llawer o gymhelliant neu rywfaint o gymhelliant o ran eu hastudiaethau hefyd wedi dewis pynciau am eu bod yn eu mwynhau (92% ac 88% yn y drefn honno, o gymharu ag 81% nad oedd ganddynt lawer o gymhelliant a 75% nad oedd ganddynt unrhyw gymhelliant o gwbl).
- Yn ogystal, roedd bron i chwech o bob deg (55%) disgybl oedd â llawer o gymhelliant wedi dewis eu pynciau a'u cymwysterau am eu bod yn angenrheidiol ar gyfer y swydd roeddent am ei gwneud (o gymharu â 43% o'r myfyrwyr yn gyffredinol).
- I'r gwrthwyneb, dim ond un rhan o dair o'r disgyblion nad oeddent yn fodlon ag ansawdd yr addysgu (32%) oedd wedi dewis eu pynciau a'u cymwysterau am eu bod yn angenrheidiol ar gyfer y swydd roeddent am ei gwneud.

Roedd myfyrwyr nad oedd ganddynt lawer o gymhelliant yn fwy tebygol o nodi eu bod wedi dewis eu pynciau am mai'r rheini oedd y pynciau hawsaf iddynt hwy (tabl 2, Atodiad B).

Pan ddadansoddwyd y data yn ôl y newidynnau a oedd yn ymwneud â demograffeg yr ysgol, gwelwyd y gwahaniaethau canlynol dros y rhesymau a roddwyd dros ddewis pynciau a chymwysterau:

- Roedd myfyrwyr mewn ysgolion cyfrwng Saesneg yn fwy tebygol na'r rheini mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg o fod wedi dewis eu pynciau a'u cymwysterau am y rhesymau canlynol:
 - roeddent yn angenrheidiol ar gyfer y swydd roeddent am ei gwneud (44% o gymharu â 33% o fyfyrwyr mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg)
 - o ganlyniad i gyngor neu ddylanwad Cynghorydd Gyfra Cymru (8% o gymharu â 5%).
- Roedd y myfyrwyr yn yr ysgolion lle roedd llai na 10% ohonynt yn gymwys i gael prydau ysgol am ddim yn fwy tebygol o fod wedi dewis eu pynciau a'u cymwysterau am eu bod wedi eu mwynhau (89% o gymharu ag 85% o fyfyrwyr yn gyffredinol)

Tabl 3.2: Pam y dewiswyd y pynciau a'r cymwysterau yn ôl cyfrwng iaith a % y disgyblion â hawl i gael prydau ysgol am ddim

		Cyfrwng iaith		% â hawl i gael prydau ysgol am ddim		
		Cymraeg	Saesneg	15% a throsodd	10-15%	Llai na 10%
Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 10 a Blwyddyn 11	Cyfanswm					
Heb ei phwysoli	2094	365	1729	693	614	787
Wedi ei phwysoli	2094	334	1760	1059	534	501
	%	%	%	%	%	%
Rwy'n mwynhau'r pynciau hyn	85	88	85	84	83	89
Mae eu hangen arnaf i wneud y swydd rwyf ei heisiau	43	33	44	44	42	39
Cyngor rhieni	33	33	33	32	31	38
Cyngor yr athrawon / cyngor aelod arall o staff yr ysgol	23	19	24	24	23	20
Mae angen y pynciau hyn arnaf i fynd i Flwyddyn 12 neu goleg	21	18	21	23	19	18
Sesiynau rhagflas ym Mlwyddyn 9	12	12	12	12	10	16
Roedd ffrindiau yn astudio'r un pynciau	8	9	8	9	4	11
Rhain oedd y pynciau hawsaf i mi	8	10	8	7	9	11

Cynghorydd Gyrfa Cymru	8	5	8	7	9	7
Cynghorydd arall y tu allan i'r ysgol	3	2	3	3	3	3
Heb ei nodi	2	2	1	1	4	1

Noder: Dangosir pob rheswm a nodwyd gan fwy na 2% yn y tabl.

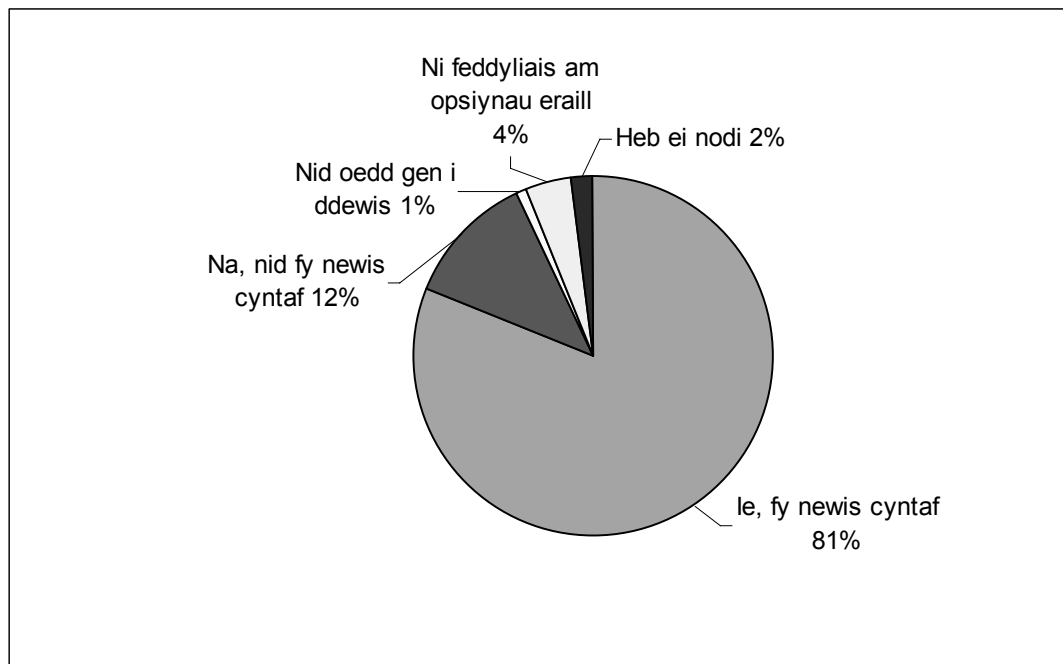
3.2.2 Dewis cyntaf o ran pynciau / cymwysterau

Gofynnwyd i'r holl fyfyrwyr p'un ai'r pynciau a'r cymwysterau roeddent yn eu hastudio oedd y rhai roeddent am eu gwneud fwyaf a chawsant yr opsiwn o ddewis un ateb o'r canlynol:

- ie, fy newis cyntaf
- na, nid fy newis cyntaf
- nid oedd gen i ddewis
- ni feddyliais am opsiynau eraill.

Fel y nodwyd gan Siart 3.2, roedd tua wyth o bob deg myfyriwr (81%) yn astudio eu dewis cyntaf o bynciau a chymwysterau, a nododd 12% nad oeddent yn astudio eu dewis cyntaf. Dim ond 4% oedd heb feddwl am opsiwn arall, ac nid oedd 1% wedi cael dewis.

Siart 3.2: A oedd pynciau a chymwysterau'n ddewis cyntaf: crynodeb ar gyfer Blwyddyn 10 a Blwyddyn 11

Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 10 a Blwyddyn 11 Heb ei phwysoli (2094) Wedi ei phwysoli (2094)

Ni ddangosodd dadansoddiad yn ôl is-grwpiau o fewn y data unrhyw wahaniaeth mewn ymateb yn ôl rhyw neu anabledd dysgu ond amlygwyd y canlynol:

- Roedd myfyrwyr o grwpiau lleiafrifoedd ethnig yn llawer llai tebygol o fod yn astudio eu dewisiadau cyntaf o bynciau a chymwysterau na myfyrwyr gwyn (73% o gymharu ag 84%).
- Roedd myfyrwyr Blwyddyn 11 yn fwy tebygol o fod yn astudio eu dewisiadau cyntaf o bynciau a chymwysterau na'u cymheiriaid ym Mlwyddyn 10 (86% o gymharu ag 80%).

Tabl 3.3: A oedd pynciau a chymwysterau'n ddewis cyntaf yn ôl blwyddyn ac ethnigrwydd

Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 10 a Blwyddyn 11	Cyfanswm	Blwyddyn		Ethnigrwydd	
		Blwyddyn 10	Blwyddyn 11	Gwyn	Ddim yn wyn
Heb ei phwysoli	2094	1026	997	1844	175
Wedi ei phwysoli	2094	998	1020	1819	201
	%	%	%	%	%
Ie, fy newis cyntaf	81	80	86	84	73
Na, nid fy newis cyntaf	12	14	10	12	18
Nid oedd gen i ddewis	1	1	1	1	1
Ni feddyliais am opsiynau eraill	4	5	2	3	8
Heb ei nodi	2	1	1	1	1

Ceir cysylltiad agos rhwng gallu astudio cwrs a oedd yn ddewis cyntaf a boddhad a chymhelliant (tabl 3, Atodiad B):

- Roedd bron pob un (94%) o'r rheini a oedd yn hynod fodlon ag ansawdd yr addysgu yn gyffredinol yn astudio eu dewis cyntaf o gymharu â 64% o'r rheini a oedd yn anfodlon i ryw raddau.
- Roedd bron pob un (94%) o'r rheini oedd â llawer o gymhelliant yn astudio eu dewis cyntaf o gymharu ag 81% yn gyffredinol.
- Nid oedd un o bob ugain o fyfyrwyr nad oeddent yn credu eu bod yn meddu ar gymhelliant (5%) yn teimlo eu bod wedi cael cyfle o gymharu ag 1% o fyfyrwyr yn gyffredinol.

Er nad oedd gwahaniaethau mawr yn amlwg yn ôl cyfran y disgyblion oedd â hawl i gael prydau ysgol am ddim neu p'un a oedd yr ysgol yn ysgol cyfrwng Cymraeg neu Saesneg, roedd y myfyrwyr a oedd yn mynychu ysgolion mwy mewn sefyllfa well i allu astudio eu dewis cyntaf o bynciau a chymwysterau:

- Roedd myfyrwyr mewn ysgolion gyda 401 neu fwy o ddisgyblion ym Mlwyddyn 10 a Blwyddyn 11 yn fwy tebygol o fod yn astudio eu dewisiadau cyntaf na'r rheini mewn ysgolion gyda 400 neu lai o ddisgyblion ym Mlwyddyn 10 a Blwyddyn 11 (rhoddodd 85% neu fwy o fyfyrwyr yr ateb hwn o gymharu ag 80% neu lai mewn ysgolion gyda llai o fyfyrwyr Blwyddyn 10 a Blwyddyn 11).
 - Myfyrwyr mewn ysgolion gyda llai na 200 o ddisgyblion ym Mlwyddyn 10 a Blwyddyn 11 oedd fwyaf tebygol o nodi **nad** oeddent yn astudio eu dewisiadau cyntaf (20% o gymharu â 12% ar gyfartaledd).
 - Hwyl oedd hefyd fwyaf tebygol o nodi nad oeddent wedi cael dewis (3% o gymharu ag 1% yn gyffredinol).

Tabl 3.4: A oedd pynciau a chymwysterau'n ddewis cyntaf yn ôl maint grŵp y flwyddyn

		Nifer y myfyrwyr ym Mlwyddyn 10 ac 11				
Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 10 a Blwyddyn 11	Cyfanswm	hyd at 200	201-301	301-400	401-500	501+
Heb ei phwysoli	2094	249	203	798	362	482
Wedi ei phwysoli	2094	146	437	614	598	299
	%	%	%	%	%	%
Ie, fy newis cyntaf	81	75	76	80	85	87
Na, nid fy newis cyntaf	12	20	13	14	9	10
Nid oedd gen i ddewis	1	3	1	1	1	*
Ni feddyliais am opsiynau eraill	4	1	9	2	3	2
Heb ei nodi	2	1	2	3	2	1

Noder: mae * yn dynodi ffigur sy'n llai na 0.5% ond yn fwy na sero.

3.2.3 Rhesymau dros beidio ag astudio'r pynciau a'r cymwysterau a oedd yn ddewis cyntaf

Gofynnwyd i'r holl fyfyrwyr a oedd wedi ymateb nad oeddent yn astudio eu dewis cyntaf o bynciau neu gymwysterau ar hyn o bryd pam oedd hynny. Cynigiwyd rhestr o atebion posibl iddynt a gallent ddewis cymaint neu gyn lleied ag y dymunent, yn ogystal â chofnodi unrhyw atebion eraill nad oeddent eisoes ar y rhestr.

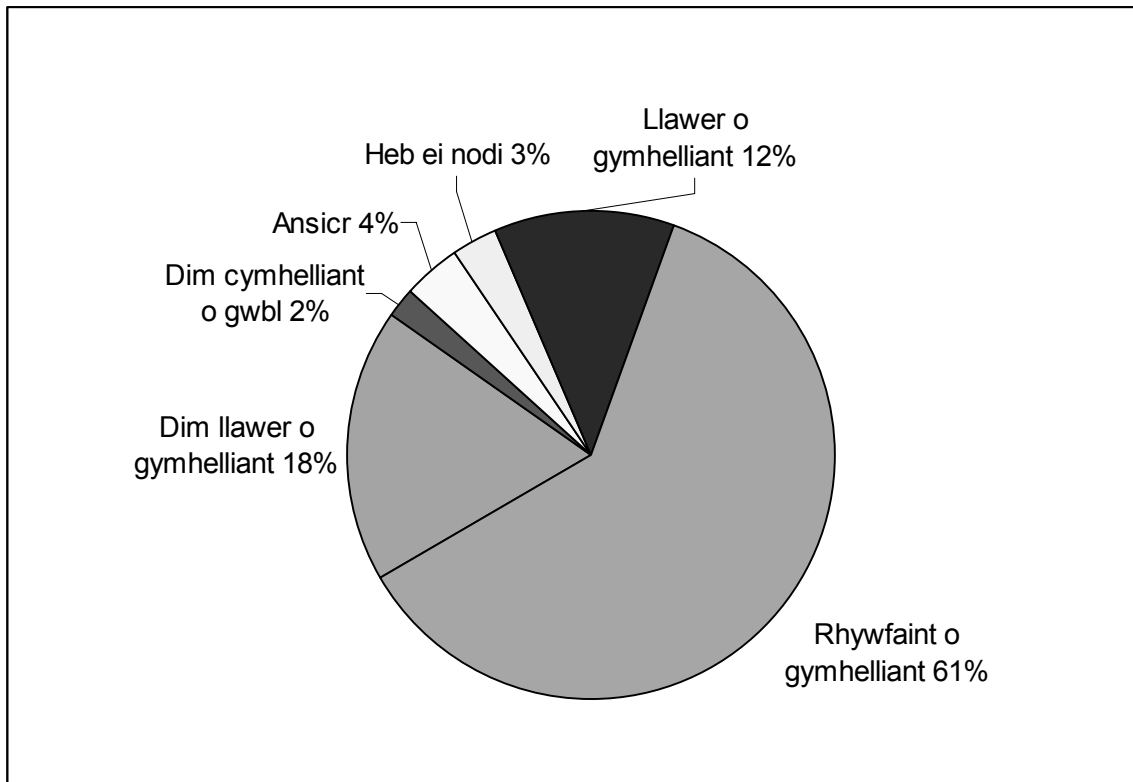
Mae'r data yn dangos bod problem gyda'r cyflenwad o lefydd ar gyrsiau a'r galw am y llefydd hynny. Ni allai bron i un rhan o dair o fyfyrwyr (31%) nad oeddent yn astudio'r pynciau a'r cymwysterau a oedd yn ddewis cyntaf wneud hynny gan nad oedd eu hysgol neu ysgolion lleol eraill yn cynnig eu cymwysterau neu bynciau dewisol. Ni allai cyfran debyg ddilyn eu dewis cyntaf am fod y lleoedd yn eu dewis cyntaf wedi'u llenwi (30%) neu nad oedd y cymwysterau neu'r pynciau yn cyd-fynd â'u hamserlen (30% hefyd). Roedd tua un o bob chwe myfyriwr nad oeddent yn astudio'r pynciau neu'r cymwysterau a oedd yn ddewis cyntaf wedi cael eu cynghori i beidio â chymryd eu dewis cyntaf gan athro (16%); roedd y meintiau sylfaen yn rhy fach i ddangos arwyddocâd ond mae'r data'n awgrymu mai disgyblion oedd â lefelau is o foddhad gyda'u haddysg a'r profiad yn gyffredinol a roddodd yr ymateb hwn o gymharu â'r rheini oedd â lefelau uwch o foddhad.

3.3 Cymhelliant/problemau

3.3.1 Lefelau Cymhelliant Cyffredinol

Roedd gan fyfyrwyr ym Mlwyddyn 10 a Blwyddyn 11 lawer o gymhelliant gyda bron i dri chwarter y myfyrwyr yn dweud bod ganddynt rywffaint neu lawer o gymhelliant yn eu hastudiaethau (73%). Roedd gan y mwyafrif o'r myfyrwyr hyn rywffaint o gymhelliant (61%) a disgrifiodd tua un o bob 10 myfyriwr fod ganddynt lawer o gymhelliant (12%). Er gwaethaf hyn, dywedodd cyfran fach ond arwyddocaol o fyfyrwyr nad oedd ganddynt lawer o gymhelliant (20%) ond dim ond 2% a ddywedodd nad oedd ganddynt unrhyw gymhelliant o gwbl.

Siart 3.3: Lefel cymhelliant: crynodeb ar gyfer Blwyddyn 10 a Blwyddyn 11

Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 10 a Blwyddyn 11 Heb ei phwysoli (2094) Wedi ei phwysoli (2094)

Nid oedd unrhyw wahaniaethau sylweddol yn y lefelau cymhelliant yn ôl rhyw, oedran neu anabledd dysgu. Fodd bynnag, roedd myfyrwyr oedd â salwch neu anabledd cyfyngus hirdymor yn llai tebygol o gael rhywfaint neu lawer o gymhelliant yn eu hastudiaethau (59%) na'r rhai nad oedd ganddynt salwch neu anabledd cyfyngus hirdymor (75%).

O ran y grŵp blwyddyn, roedd myfyrwyr ym Mlwyddyn 11, y gallent fod yn sefyll arholiadau terfynol ac yn nesáu at ddiwedd eu haddysg orfodol ymhen ychydig fisoedd, yn fwy tebygol o ddweud bod ganddynt lawer o gymhelliant na'r rheini ym Mlwyddyn 10 (14% ym Mlwyddyn 11 oedd â llawer o gymhelliant o gymharu â 10% ym Mlwyddyn 10). Fodd bynnag, dywedodd cyfran debyg o'r rheini ym Mlwyddyn 10 a Blwyddyn 11 bod ganddynt rhywfaint o gymhelliant (63% o'r rheini ym Mlwyddyn 10 a 61% o'r rheini ym Mlwyddyn 11).

Tabl 3.5: Lefel cymhelliant yn ôl blwyddyn ac anabledd cyfyngus hirdymor

	Cyfanswm	Blwyddyn		Anabledd cyfyngus hirdymor	
		Blwyddyn 10	Blwyddyn 11	Oes	Nac oes
Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 10 ac 11					
Heb ei phwysoli	2094	1026	997	88	1917
Wedi ei phwysoli	2094	998	1020	88	1913
	%	%	%	%	%
Llawer o gymhelliant	12	10	14	7	12
Rhywfaint o gymhelliant	61	63	61	52	63
Dim llawer o gymhelliant	18	18	19	31	18
Dim cymhelliant o gwbl	2	2	2	1	2
Ansicr	4	5	2	6	3
Heb ei nodi	3	2	1	2	2
Llawer/ Rhywfaint o gymhelliant	73	73	76	59	75
Dim llawer o gymhelliant/dim cymhelliant o gwbl	20	20	21	32	20

Noder: mae rhai o'r meintiau sylfaen heb eu pwysoli yn is na 100, dylid bod yn ofalus wrth ddarllen canlyniadau ar gyfer yr is-grwpiau hyn.

Mae'n ddiddorol nodi bod myfyrwyr a oedd yn astudio ar gyfer Bagloriaeth Cymru yn fwy tebygol o ddweud bod ganddynt llawer o gymhelliant yn eu hastudiaethau na'r cyfartaledd (20% o gymharu â 12% ar gyfartaledd, fel y dangosir yn nhabl 4, Atodiad B).

Roedd cyberthynas arwyddocaol rhwng p'un a oedd myfyrwyr wedi gallu astudio eu dewis cyntaf o gwrs a'u boddhad gyda'r profiad dysgu â lefel eu cymhelliant (tabl 5, Atodiad B):

- Dywedodd bron wyth o bob deg (76%) myfyriwr a oedd yn astudio eu dewis cyntaf o gwrs fod ganddynt llawer neu rywffaint o gymhelliant yn eu hastudiaethau o gymharu â 63% nad oeddent yn astudio eu dewis cyntaf o gwrs.
- I'r gwrthwyneb, disgrifiodd dros chwarter (26%) y rheini nad oeddent yn astudio eu dewis cyntaf o gwrs nad oedd ganddynt llawer o gymhelliant neu nad oedd ganddynt unrhyw gymhelliant o gwbl. Mae hyn yn cymharu â llai nag un rhan o bump (19%) o'r rheini a oedd yn astudio eu dewis cyntaf o gwrs.

- Dywedodd 97% o'r myfyrwyr a oedd yn hynod fodlon ac 88% o'r rheini a oedd yn fodlon iawn â'u profiad dysgu bod ganddynt lawer neu rywfaint o gymhelliant o gymharu â thua un rhan o dair (30%) o'r rheini oedd yn anfodlon.

Er nad oedd unrhyw dueddiadau arwyddocaol yn ôl maint y grŵp blwyddyn a'r hawl i gael prydau ysgol am ddim, roedd myfyrwyr mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg yn fwy tebygol o ddweud bod ganddynt lawer neu rywfaint o gymhelliant yn eu hastudiaethau (83%) na'r rheini mewn ysgolion cyfrwng Saesneg (71%).

Tabl 3.6: Lefel cymhelliant yn ôl cyfrwng iaith yr ysgol

Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 10 ac 11	Cyfanswm	Cyfrwng iaith	
		Cymraeg	Saesneg
Heb ei phwysoli	2094	365	1729
Wedi ei phwysoli	2094	334	1760
	%	%	%
Llawer o gymhelliant	12	17	11
Rhywfaint o gymhelliant	61	66	61
Dim llawer o gymhelliant	18	12	19
Dim cymhelliant o gwbl	2	1	2
Ansicr	4	1	4
Heb ei nodi	3	3	3
Llawer/ Rhywfaint o gymhelliant	73	83	71
Dim llawer o gymhelliant/dim cymhelliant o gwbl	20	13	21

3.3.2 Problemau a gafwyd

Dywedodd bron i chwarter y myfyrwyr ym Mlwyddyn 10 a Blwyddyn 11 nad oeddent wedi cael unrhyw broblemau ers dechrau'r flwyddyn ysgol bresennol (22%). O ran y myfyrwyr a oedd wedi cael problemau, nodwyd tair prif broblem, sef:

- ymdopi â safon y gwaith sydd ei hangen (nodwyd gan 29% o'r holl fyfyrwyr ym Mlwyddyn 10 a Blwyddyn 11)
- problemau o unrhyw fath gydag aelod o staff (28%)
- problemau o unrhyw fath gyda myfyrwyr eraill (27%).

Dwy broblem arall a nodwyd yn aml gan fyfyrwyr oedd:

- cynnal eu cymhelliant personol (22%)
- cymorth ychwanegol a addawyd iddynt heb ei ddarparu (10%).

Gyda'i gilydd y rhain oedd y pum problem a nodwyd amlaf ymysg myfyrwyr ym Mlwyddyn 10 a Blwyddyn 11 a chânt eu harchwilio'n fanylach yng ngweddill yr adran hon.

Wrth chwilio am wahaniaethau yn ôl rhyw, roedd myfyrwyr benywaidd yn fwy tebygol na myfyrwyr gwrywaidd o ddweud eu bod wedi cael y ddwy broblem yn eu hastudiaethau a gyda myfyrwyr eraill. Yn fwy penodol roeddent yn fwy tebygol o nodi:

- problemau'n ymdopi â safon y gwaith sydd ei hangen (roedd 34% o ferched wedi profi hyn o gymharu â 23% o fechgyn)
- problemau o unrhyw fath gyda myfyrwyr eraill (31% o ferched o gymharu â 23% o fechgyn yn y drefn honno)

Mewn perthynas â'r flwyddyn academiaidd, roedd myfyrwyr ym Mlwyddyn 11 yn fwy tebygol o ddweud eu bod wedi cael trafferth cynnal eu cymhelliant personol (27%) na'r rheini ym Mlwyddyn 10 (18%). Mae hyn braidd yn wrthwynebol gan fod adran 3.3.1 yn nodi bod gan lawer mwy o fyfyrwyr Blwyddyn 11 lawer o gymhelliant yn eu hastudiaethau o gymharu â myfyrwyr Blwyddyn 10. Gallai hyn awgrymu er bod y lefelau cymhelliant yn uchel ar gyfer Blwyddyn 11, bod rhai ohonynt yn cael trafferth cynnal y lefelau hynny.

Roedd myfyrwyr Blwyddyn 11 hefyd bron ddwywaith mor debygol â myfyrwyr Blwyddyn 10 o ddweud na chawsant yr help ychwanegol a addawyd iddynt (12% o'r rheini ym Mlwyddyn 11 o gymharu â dim ond 7% ym Mlwyddyn 10). Fodd bynnag, roedd myfyrwyr ym Mlwyddyn 10 yn llawer mwy tebygol o fod wedi cael problemau gyda myfyrwyr eraill (30% o gymharu â 25% o fyfyrwyr Blwyddyn 11).

Roedd myfyrwyr â salwch neu anabledd cyfyngus hirdymor yn fwy tebygol na'r rheini heb salwch neu anabledd o'r fath o ddweud eu bod wedi profi'r pum problem a nodwyd amlaf ers dechrau'r flwyddyn ysgol, sef:

- problemau o unrhyw fath gydag aelod o staff (roedd 40% o'r rheini sydd â salwch cyfyngus hirdymor wedi profi hyn o gymharu â 28% o'r rheini heb salwch o'r fath)
- ymdopi â safon y gwaith sydd ei hangen (40% o gymharu â 28% yn y drefn honno)

- problemau o unrhyw fath gyda myfyrwyr eraill (55% o gymharu â 26%)
- cynnal eu cymhelliant personol (40% o gymharu â 22%)
- cymorth ychwanegol a addawyd iddynt heb ei ddarparu (22% o gymharu â 9%).

Roedd tueddiad tebyg hefyd yn amlwg ar gyfer myfyrwyr sydd ag anabledd dysgu. Er nad oedd y gyfran a nododd broblemau gydag aelod o staff a chynnal eu cymhelliant personol yn wahanol i'w cymheiriaid heb anableddau dysgu, roeddent yn llawer mwy tebygol o fod wedi cael problemau yn ymdopi â'r safon neu'r gwaith, problemau gyda myfyrwyr eraill a chael cymorth ychwanegol a addawyd iddynt. Dangosir y ffigurau yn nhabl 3.7

Ymysg y myfyrwyr a oedd yn cael cymorth dysgu ychwanegol, dywedodd mwy nag un rhan o dair (37%) eu bod wedi cael problemau gyda myfyrwyr eraill. I'r gwrthwyneb, roedd chwarter (25%) o'r rheini na chawsant gymorth dysgu ychwanegol wedi profi hyn.

Ni welwyd unrhyw wahaniaethau ystadegol yn ôl cefndir ethnig ar gyfer y cwestiwn hwn.

Tabl 3.7: Problemau a gafwyd yn ôl rhyw, blwyddyn, anabledd cyfyngus hirdymor, anabledd dysgu a chymorth dysgu ychwanegol

	Cyfanswm	Rhyw		Blwyddyn		Anabledd cyfyngus hirdymor		Anabledd dysgu		Cymorth dysgu ychwanegol	
		Gwryw	Benyw	Blwyddyn 10	Blwyddyn 11	Oes oes	Nac oes	Oes oes	Nac oes	Do	Naddo
Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 10 ac 11											
Heb ei phwysoli	2094	998	1020	1026	997	88	1917	152	1849	292	1693
Wedi ei phwysoli	2094	1029	989	989	1020	88	1913	140	1857	347	1637
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Ymdopi â safon y gwaith sydd ei hangen	29	23	34	31	27	40	28	41	28	33	27
Problemau o unrhyw fath gydag aelodau eraill o staff	28	29	27	28	29	40	28	34	28	25	29
Problemau o unrhyw fath gyda disgyblion eraill	27	23	31	30	25	55	26	41	26	37	25
Cynnal eich cymhelliant personol	22	21	25	18	27	40	22	24	23	24	23

Cymorth ychwanegol a addawyd i chi heb ei ddarparu	10	10	9	7	12	22	9	20	9	13	9
Dim problemau / na / dim	22	22	22	23	21	12	23	11	23	16	23
Heb ei nodi	10	11	7	8	10	4	9	9	9	7	9

Noder: dangosir y pum problem fwyaf yn y tabl. Mae rhai o'r meintiau sylfaen heb eu pwysoli yn is na 100; dylid bod yn ofalus wrth ddarllen canlyniadau ar gyfer yr is-grwpiau hyn.

O ran cymwysterau, roedd myfyrwyr a oedd yn astudio ar gyfer NVQ neu gymhwyster galwedigaethol arall yn fwy tebygol na'r cyfartaledd o ddweud eu bod ar ryw adeg yn ystod y flwyddyn wedi cael trafferth yn ymdopi gyda safon y gwaith sydd ei angen (39% i'r ddau) o gymharu â myfyrwyr a oedd yn astudio TGAU (29%) (tabl 6, Atodiad B). Canfuwyd hefyd bod myfyrwyr a oedd yn astudio cymwysterau sgiliau allweddol (37%), cymwysterau sgiliau sylfaenol (41%) a chymwysterau galwedigaethol eraill (36%) yn fwy tebygol o ddweud eu bod wedi cael problemau gyda myfyrwyr eraill na'r rhai oedd yn astudio ar gyfer eu TGAU (27%).

Roedd cydberthynas glir rhwng p'un a oedd myfyriwr yn astudio ei ddewis cyntaf o bwnc a'i debygolrwydd o gael problemau penodol (tabl 7, Atodiad B). Roedd y rheini a ddywedodd nad oeddent yn astudio eu dewis cyntaf o gwrs yn fwy tebygol na'r rheini a oedd yn gwneud hynny o fod wedi cael:

- problemau o unrhyw fath gydag aelod o staff (37% o'r rheini nad oeddent yn astudio eu dewis cyntaf o gwrs o gymharu â 27% o'r rheini a oedd yn gwneud hynny)
- problemau yn ymdopi â safon y gwaith sydd ei hangen (37% o gymharu â 26% yn y drefn honno)
- cymorth ychwanegol a addawyd iddynt heb ei ddarparu (15% o gymharu â 9%).

Yn ogystal, roedd cysylltiad clir rhwng lefelau cymhelliant myfyrwyr a'r tebygolrwydd y byddant yn cael problemau penodol. Roedd y rheini nad oedd ganddynt lawer o gymhelliant neu nad oedd ganddynt unrhyw gymhelliant o gwbl yn fwy tebygol o ddweud eu bod wedi cael yr anawsterau canlynol na'r rheini oedd â llawer o gymhelliant:

- problemau o unrhyw fath gydag aelod o staff (43% o'r rheini nad oedd ganddynt lawer o gymhelliant a 42% o'r rheini nad oedd ganddynt gymhelliant o gwbl o gymharu ag 14% o'r rheini oedd â llawer o gymhelliant)
- ymdopi â safon y gwaith sydd ei hangen (39% a 53% o gymharu ag 14% yn y drefn honno)

- problemau o unrhyw fath gyda myfyrwyr eraill (39% a 48% o gymharu â 27% yn y drefn honno)
- cynnal eu cymhelliant personol (47% a 60% o gymharu â 12% yn y drefn honno).

Gwelwyd patrwm tebyg hefyd mewn perthynas â lefelau boddhad â'r profiad dysgu. Roedd myfyrwyr a oedd yn weddol anfodlon neu'n anfodlon iawn â'u profiad dysgu yn llawer mwy tebygol o fod wedi profi'r pum problem fwyaf cyffredin a nodwyd o gymharu â'r rheini a oedd yn hynod fodlon neu'n fodlon iawn. Dangosir y ffigurau yn nhabl 8, Atodiad B.

Wrth edrych ar ddemograffeg yn ôl y math o ysgol, roedd myfyrwyr mewn ysgolion cyfrwng Saesneg yn fwy tebygol o fod wedi cael y problemau canlynol:

- problemau gydag aelodau o staff (30% o gymharu â 19% o fyfyrwyr mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg)
- ymdopi â safon y gwaith sydd ei hangen (30% o gymharu â 23% yn y drefn honno)
- problemau gyda myfyrwyr eraill (28% o gymharu â 20%)
- problemau cynnal eu cymhelliant personol (24% a 12% yn y drefn honno)

Dywedodd bron i dri o bob deg myfyriwr (27%) mewn ysgolion lle roedd gan lai na 10% o'r myfyrwyr hawl i gael prydau ysgol am ddim nad oeddent wedi cael unrhyw broblemau yn yr ysgol yn ystod y flwyddyn ysgol bresennol. I'r gwrthwyneb, dim ond dau o bob deg myfyriwr (20%) mewn ysgolion lle roedd gan 10% neu fwy o ddisgyblion hawl i gael prydau ysgol am ddim oedd heb gael unrhyw broblemau. Yn benodol, roedd cyfran lai o fyfyrwyr mewn ysgolion lle roedd gan lai na 10% o'r disgyblion hawl i gael prydau ysgol am ddim wedi cael problemau gyda myfyrwyr eraill (22% o gymharu â 28% o fyfyrwyr mewn ysgolion lle roedd gan fwy na 10% o ddisgyblion hawl i gael prydau ysgol am ddim).

Bydd rhyw fath o gysylltiad rhwng y canfyddiadau uchod. Roedd ysgolion cyfrwng Cymraeg yn llawer mwy tebygol nag ysgolion cyfrwng Saesneg o fod â llai na 10% o fyfyrwyr sydd â hawl i gael prydau ysgol am ddim.

Tabl 3.8: Problemau a gafwyd yn ôl cyfrwng iaith a % y disgyblion â hawl i gael prydau ysgol am ddim

	Cyfanswm	Cyfrwng iaith		% y disgyblion â hawl i gael prydau ysgol am ddim		
		Cymraeg	Saesneg	15% a throsodd	10% -15%	Llai na 10%
Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 10 ac 11						
Heb ei phwysoli	2094	365	1729	693	614	787
Wedi ei phwysoli	2094	334	1760	1059	534	501
	%	%	%	%	%	%
Ymdopi â safon y gwaith sydd ei hangen	29	23	30	28	30	28
Problemau o unrhyw fath gydag aelodau eraill o staff	28	19	30	30	28	25
Problemau o unrhyw fath gyda disgyblion eraill	27	20	28	28	30	22
Cynnal eich cymhelliant personol	22	12	24	23	23	21
Cymorth ychwanegol a addawyd i chi heb ei ddarparu	10	7	10	9	13	7
Dim problemau / na / dim	22	33	19	21	18	27
Heb ei nodi	10	14	10	9	13	11

Noder: dangosir y pum problem fwyaf yn y tabl.

Roedd myfyrwyr mewn ysgolion gyda nifer uwch o fyfyrwyr Blwyddyn 10 a Blwyddyn 11 yn fwy tebygol o ddweud eu bod wedi cael trafferth cynnal eu cymhelliant personol (o gymharu â'r rheini mewn ysgolion gyda llai o fyfyrwyr Blwyddyn 10 a Blwyddyn 11). Roedd bron i chwarter (25%) y myfyrwyr mewn ysgolion â 301 neu fwy o fyfyrwyr ym Mlwyddyn 10 a Blwyddyn 11 wedi profi hyn o gymharu â dim ond 15% o'r rheini mewn ysgolion gyda 300 o ddisgyblion Blwyddyn 10 a Blwyddyn 11 neu lai.

O ran cynlluniau myfyrwyr ar gyfer diwedd Blwyddyn 11, roedd y rheini a oedd yn bwriadu mynd i mewn i Flwyddyn 12 yn fwy tebygol na'r cyfartaledd o beidio â chael unrhyw broblemau (29% o gymharu â 22% o fyfyrwyr ar gyfartaledd).

Tabl 3.9: Problemau a gafwyd yn ôl maint y grŵp blwyddyn

Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 10 ac 11	Cyfanswm	Nifer y myfyrwyr ym Mlwyddyn 10 ac 11				
		hyd at 200	201-300	301-400	401-500	501+
Heb ei phwysoli	2094	249	203	798	362	482
Wedi ei phwysoli	2094	146	437	614	598	299
	%	%	%	%	%	%
Ymdopi â safon y gwaith sydd ei hangen	29	28	28	28	32	25
Problemau o unrhyw fath gydag aelodau eraill o staff	28	25	25	29	30	29
Problemau o unrhyw fath gyda disgyblion eraill	27	26	19	29	30	26
Cynnal eich cymhelliant personol	22	18	14	26	23	27
Cymorth ychwanegol a addawyd i chi heb ei ddarparu	10	8	7	11	11	9
Dim problemau / na / dim	22	23	23	20	20	24
Heb ei nodi	10	12	12	10	9	10

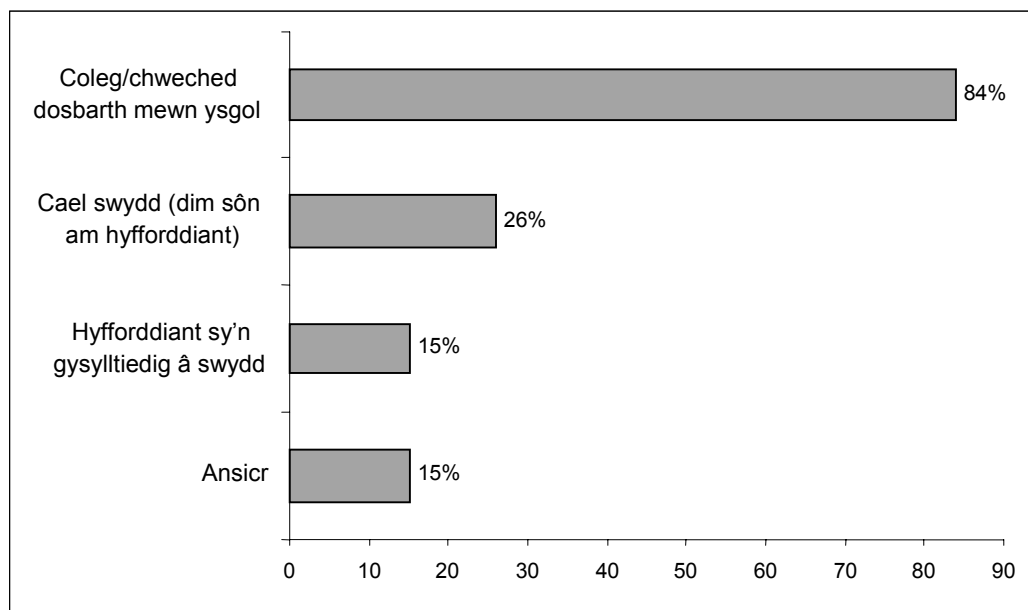
Noder: dangosir y pum problem fwyaf yn y tabl.

3.4 Bwriadau yn y dyfodol

3.4.1 Bwriadau yn y dyfodol

Gofynnwyd i bob myfyriwr beth roedd yn bwriadu ei wneud ar ddiwedd Blwyddyn 11 a rhoddwyd sawl dewis o opsiynau iddynt. Nododd tua chwech o bob deg (59%) eu bod am fynd i'r coleg. Nodwyd yr ail opsiwn mwyaf poblogaidd, sef mynd i'r chweched dosbarth yn yr ysgol, gan nifer llawer llai o fyfyrwyr (31%). Nododd un rhan o bump (22%) y byddent yn chwilio am waith rhan amser (yn aml ar y cyd ag astudiaethau pellach) a nododd tua un o bob deg swydd gyda Phrentisiaeth Fodern (13%).

Siart 3.4: Bwriadau yn y dyfodol (% yn nodi): crynodeb ar gyfer Blwyddyn 10 a Blwyddyn 11

Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 10 a Blwyddyn 11 Heb ei Phwysoli (2094) Wedi ei Phwysoli Dangosir y tri bwriad mwyaf poblogaidd yn y siart. Ni ddangosir heb ei nodi.

Roedd nifer o wahaniaethau arwyddocaol a diddorol yn y data pan gafodd ei dadansoddi yn ôl amrywiadau gwahanol. Er mwyn gallu cyflwyno adroddiadau yn haws, mae'r paragraffau isod yn defnyddio'r categorïau canlynol sydd wedi cyfuno'r data o ymatebion gwahanol i'r cwestiwn hwn. Y categorïau hyn yw; chweched dosbarth/coleg, hyfforddiant sy'n gysylltiedig â swydd, cael swydd ac ansicr.

O ran demograffeg bersonol dangosodd y grwpiau canlynol fwy o ddiddordeb mewn mynd i chweched dosbarth/coleg yn hytrach na dilyn hyfforddiant sy'n gysylltiedig â swydd:

- Roedd merched yn fwy tebygol na bechgyn o fod wedi nodi chweched dosbarth/coleg (92% o gymharu ag 81%). Roedd bechgyn ar y llaw arall yn llawer mwy tebygol o nodi hyfforddiant sy'n gysylltiedig â gwaith (21% o gymharu â 10%).
- Roedd myfyrwyr ym Mlwyddyn 11 yn fwy tebygol o nodi chweched dosbarth/coleg na myfyrwyr ym Mlwyddyn 10 (89% o gymharu ag 84%). Roedd myfyrwyr Blwyddyn 10 (34%) yn fwy tebygol o nodi y byddent yn cael swydd na myfyrwyr Blwyddyn 11 (20%). Fodd bynnag, roedd myfyrwyr Blwyddyn 10 hefyd yn fwy tebygol o fod yn ansicr ynghylch eu cynlluniau (22% o gymharu â 10% o fyfyrwyr Blwyddyn 11).
- Roedd myfyrwyr yr oedd eu dosbarthiadau yn cael eu haddysgu ar un safle yn fwy tebygol o nodi chweched dosbarth/coleg na'r rheini oedd yn astudio rhai dosbarthiadau oddi ar y safle (89% o gymharu â 69%). I'r gwrthwyneb

roedd y rheini a oedd yn cael rhai gwersi oddi ar y safle yn fwy tebygol o nodi hyfforddiant sy'n gysylltiedig â swydd a allai adlewyrchu'r mathau o gyrsiau oedd yn cael eu hastudio (28% o gymharu ag 14% oedd yn cael gwersi ar yr un safle).

- Roedd y rheini oedd yn astudio TGAU hefyd yn fwy tebygol o nodi chweched dosbarth/coleg na'r rheini oedd yn astudio NVQs (85% o gymharu â 73%). I'r gwrthwyneb roedd y rheini a oedd yn astudio NVQs yn fwy tebygol o ddewis hyfforddiant sy'n gysylltiedig â swydd (34%) na'r rheini a oedd yn astudio ar gyfer eu TGAU (15%). Roedd myfyrwyr a oedd yn astudio ar gyfer cymwysterau sgiliau sylfaenol yn llawer mwy tebygol o fod yn ansicr am eu cynlluniau ar ddiwedd blwyddyn 11 (42% o gymharu â 15% o fyfyrwyr yn gyffredinol).
- Roedd myfyrwyr heb anableddau dysgu yn fwy tebygol o fod yn bwriadu mynd i chweched dosbarth/coleg na'r rheini sydd ag anableddau dysgu (87% o gymharu â 77%), ond roedd myfyrwyr ag anableddau dysgu yn llawer mwy tebygol o ddewis yr opsiynau hyfforddiant sy'n gysylltiedig â swydd (24% o gymharu â 15% o fyfyrwyr heb anableddau dysgu).

Tabl 3.10: Bwriadau yn y dyfodol yn ôl rhyw, blwyddyn ac anabledd dysgu

	Cyfanswm	Rhyw		Blwyddyn		Anabledd dysgu	
		Gwryw	Benyw	Blwyddyn 10	Blwyddyn 11	Oes	Nac oes
Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 10 ac 11							
Heb ei phwysoli	2094	998	1020	1026	997	152	1849
Wedi ei phwysoli	2094	1029	989	998	1020	140	1857
	%	%	%	%	%	%	%
Coleg/chweched dosbarth mewn ysgol	84	81	92	84	89	77	87
Hyfforddiant sy'n gysylltiedig â swydd	15	21	10	17	14	24	15
Cael swydd (dim sôn am hyfforddiant)	26	26	29	34	20	32	27
Ansicr	15	17	15	22	10	17	16

Noder: dangosir y tri bwriad uchaf yn y tabl. Ni ddangosir heb ei nodi.

Yn olaf, gwelwyd cysylltiad rhwng y lefelau cymhelliant a boddhad a'r tebygolrwydd y byddant yn mynd i'r coleg/chweched dosbarth (tabl 9, Atodiad B). Dywedodd y mwyafrif helaeth (93%) o'r rheini oedd â llawer o gymhelliant eu bod

yn bwriadu mynd i'r coleg/chweched dosbarth o gymharu â 75% nad oedd ganddynt unrhyw gymhellant o gwbl pan gynhaliwyd yr arolwg. O ran boddhad cyffredinol, dywedodd 92% o'r rheini a oedd yn hynod fodlon y byddent yn mynd i'r coleg/chweched dosbarth o gymharu â 78% o'r rheini a oedd yn anfodlon i ryw raddau. Mae hyn yn dangos os nad yw eu profiad addysgol yn eu hysgogi ar yr adeg hon y bydd dysgwyr yn dueddol o chwilio am opsiynau eraill yn hytrach nag aros ym myd addysg ar gyfer y dyfodol.

- Roedd cyfran llawer llai o fyfyrwyr yn y mathau canlynol o ysgolion yn bwriadu cael swydd ar ddiwedd Blwyddyn 11
 - Ysgolion gyda llai na 200 o ddisgyblion ym Mlynnyddoedd 10/11 (13% o gymharu â 26% o fyfyrwyr mewn ysgolion o bob math)
 - Ysgolion cyfrwng Cymraeg (9% o gymharu â'r cyfartaledd o 26% ar draws yr holl ysgolion)

Tabl 3.11: Bwriadau yn y dyfodol yn ôl cyfrwng, maint yr ysgol a hawl i gael prydau ysgol am ddim

		Cyfrwng iaith		% y disgyblion â hawl i gael prydau ysgol am ddim			Maint yr ysgol				
		Cymraeg	Saesneg	15% a throsodd	10% - 15%	Llai na 10%	Hyd at 200	201-300	301-400	401-500	501+
Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 10 a Blwyddyn 11	Cyfanswm										
Heb ei phwysoli	2094	365	1729	693	614	787	249	203	798	362	482
Wedi ei phwysoli	2094	334	1760	1059	534	501	146	437	614	598	299
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Coleg/chweched dosbarth mewn ysgol	84	85	84	83	83	87	88	81	83	85	88
Hyfforddiant sy'n gysylltiedig â swydd	15	9	16	19	14	9	11	11	20	16	9
Cael swydd (dim sôn am hyfforddiant)	26	9	30	33	23	16	13	27	27	30	24
Ansicr	15	14	16	15	14	18	16	14	17	14	16

Noder: dangosir y tri bwriad uchaf yn y tabl.

3.5 Boddhad â'r addysgu

3.5.1 Boddhad ag agweddau penodol ar addysgu

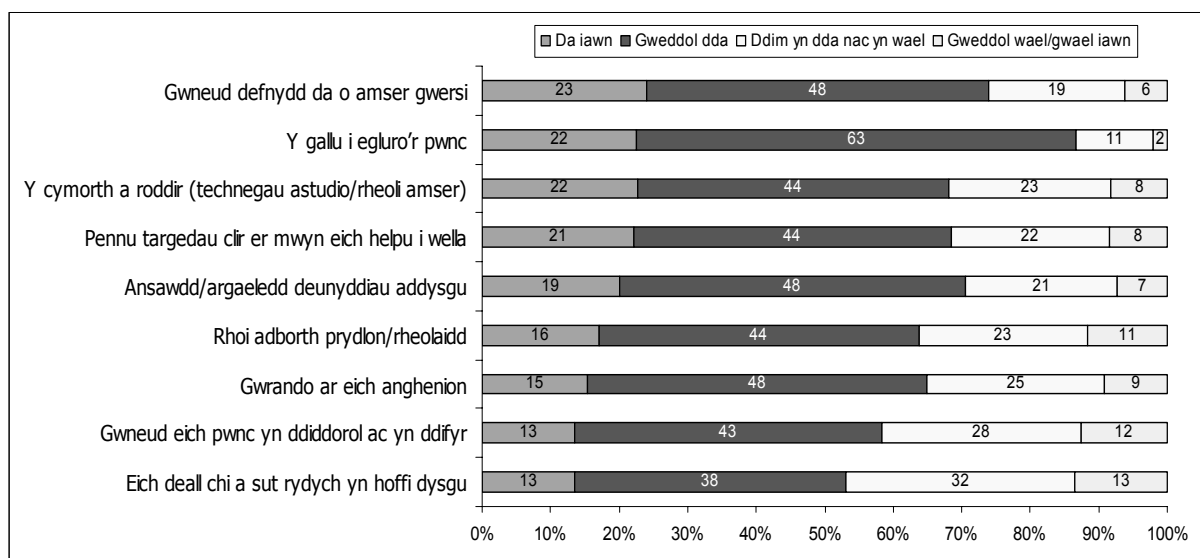
Gofynnwyd i'r myfyrwyr raddio eu boddhad gydag amrywiaeth o agweddau ar addysgu. Roedd y mesurau hyn yn adlewyrchu arddulliau addysgu, cymhelliant ymrwymiad a mesurau mwy ymarferol sy'n ymwneud â rheoli gwaith dysgu fel adborth ac ansawdd deunyddiau addysgu. Rhoddir rhestr lawn isod:

- y gallu i egluro'r pwnc
- gwranddo ar eich anghenion
- gwneud defnydd da o amser gwersi
- rhoi adborth prydlon/rheolaidd
- ansawdd/argaeledd deunyddiau addysgu
- pennu targedau clir er mwyn eich helpu i wella
- gwneud eich pwnc yn ddiddorol ac yn ddifyr
- y cymorth a roddir, er enghraifft i wella eich technegau astudio neu sut rydych yn rheoli amser)
- eich deall chi a sut rydych yn hoffi dysgu.

Gofynnwyd i ymatebwyr ymateb drwy ddefnyddio graddfa pum pwynt yn amrywio o dda iawn i wael iawn (gyda chanolbwynt).

- Rhoddodd o leiaf un rhan o bump o'r myfyrwyr radd 'da iawn' ar yr agweddau canlynol: gwneud defnydd da o amser mewn gwersi, gallu i egluro'r pwnc, y cymorth maent yn ei roi a phennu targedau clir er mwyn eich helpu i wella.
- Y tair agwedd a gafodd y graddau isaf o ran y sgôr gorau oedd: gwranddo ar eich anghenion, gwneud y pwnc yn ddiddorol ac yn bleserus, eich deall chi a sut rydych yn hoffi dysgu (nodwyd gan 16% neu lai o'r myfyrwyr).

Siart 3.5: Graddau agweddau ar addysgu (%): crynodeb ar gyfer Blwyddyn 10 a Blwyddyn 11

Sylfaen: Pob ymatebydd ym Blwyddyn 10 a Blwyddyn 11 Heb ei phwysoli (2094) Wedi ei phwysoli (2094)

Roedd rhai gwahaniaethau sylweddol yn y data yn ôl y newidynnau a ddefnyddiwyd ar gyfer dadansoddi:

- Roedd myfyrwyr Blwyddyn 11 yn fwy tebygol na myfyrwyr Blwyddyn 10 o roi graddau cadarnhaol ar gyfer yr agweddau canlynol ar addysgu: eich deall chi a sut rydych yn hoffi dysgu, y cymorth a roddir i chi, er enghraifft i wella eich technegau astudio/dulliau o reoli amser.
- Roedd myfyrwyr ag anableddau neu salwch cyfyngus hirdymor yn llai tebygol o roi graddau cyfunol da iawn/gweddol dda ar bob agwedd, yn enwedig ar gyfer eich deall chi a sut rydych yn hoffi dysgu a rhoi adborth prydlon a rheolaidd ar gynnydd.
- Roedd y myfyrwyr a gafodd gymorth dysgu ychwanegol yn fwy tebygol na'r rheini na chafodd gymorth o'r fath o roi ymatebion cadarnhaol i'r rhan fwyaf o'r mesurau, yn bennaf ar gyfer: gwneud eich pwnc yn ddiddorol ac yn ddifyr ac ansawdd/argaeledd deunyddiau addysgu a phennu targedau clir er mwyn eich helpu i wella.
- Roedd myfyrwyr mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg yn llawer mwy tebygol na myfyrwyr mewn ysgolion cyfrwng Saesneg i roi graddau cadarnhaol ar gyfer pob agwedd ar addysgu heblaw: gwneud defnydd da o amser gwersi ac ansawdd ac argaeledd y deunyddiau addysgu.

Tabl 3.12: Graddau ar gyfer agweddau ar addysgu yn ôl blwyddyn, cymorth dysgu ychwanegol ac anabledd cyfyngus hirdymor (% da iawn neu weddol dda)

	Cyfanswm	Blwyddyn		Cymorth dysgu ychwanegol		Anabledd cyfyngus hirdymor	
		Blwyddyn 10	Blwyddyn 11	Do	Naddo	Oes	Nac oes
Sylfaen: Pob ymatebydd ym Blwyddyn 10 a Blwyddyn 11							
Heb ei phwysoli	2094	1026	997	292	1693	88	1917
Wedi ei phwysoli	2094	998	1020	347	1637	88	1913
	%	%	%	%	%	%	%
Y gallu i egluro'r pwnc	85	84	88	88	86	80	87
Gwrando ar eich anghenion	62	64	63	70	62	56	63
Gwneud eich pwnc yn ddiddorol ac yn ddifyr	56	56	58	65	56	54	57
Eich deall chi a sut rydych yn hoffi dysgu	51	49	55	54	51	34	53
Y cymorth a roddant i chi	66	63	71	69	66	57	67
Gwneud defnydd da o amser gwersi	72	71	74	73	73	72	73
Ansawdd ac argaeledd y deunyddiau addysgu a ddefnyddir	67	66	69	75	66	60	68
Pennu targedau clir er mwyn eich helpu i wella	65	65	68	77	64	61	67
Rhoi adborth prydlon a rheolaidd ar gynnydd	60	59	63	67	60	49	62

Noder: mae rhai o'r meintiau sylfaen heb eu pwysoli yn is na 100, dylid bod yn ofalus wrth ddarllen canlyniadau ar gyfer yr is-grwpiau hyn.

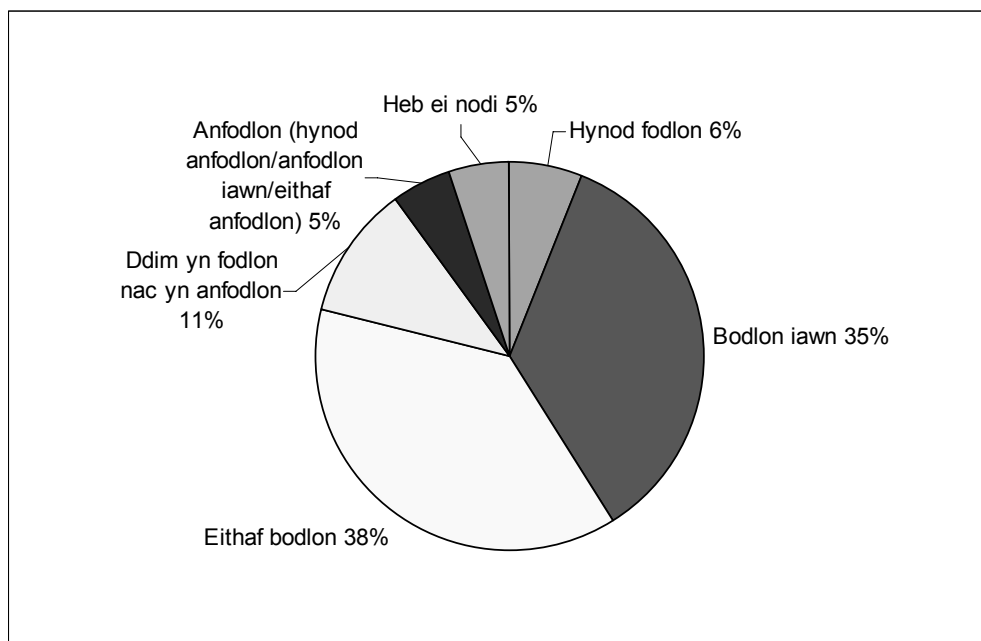
Tabl 3.13: Graddau ar gyfer agweddau ar addysgu yn ôl cyfrwng iaith (% da iawn neu weddol dda)

Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 10 a Blwyddyn 11	Cyfanswm	Cyfrwng iaith	
		Cymraeg	Saesneg
Heb ei phwysoli	2094	365	1729
Wedi ei phwysoli	2094	334	1760
	%	%	%
Y gallu i egluro'r pwnc	85	89	84
Gwrando ar eich anghenion	62	72	61
Gwneud eich pwnc yn ddiddorol ac yn ddifyr	57	68	54
Eich deall chi a sut rydych yn hoffi dysgu	50	63	49
Y cymorth a roddant i chi	66	74	64
Gwneud defnydd da o amser gwersi	72	76	71
Ansawdd ac argaeledd y deunyddiau addysgu a ddefnyddir	67	71	66
Pennu targedau clir er mwyn eich helpu i wella	65	74	63
Rhoi adborth prydlon a rheolaidd ar gynnydd	61	72	58

3.5.2 Boddhad cyffredinol â'r addysgu

Gofynnwyd i bob myfyriwr raddio ei foddhad cyffredinol ag ansawdd yr addysgu yn ei ysgol. Cynigiwyd graddfa saith pwynt iddynt yn amrywio o hynod fodlon i hynod anfodlon. Roedd dros dri chwarter (78%) yn fodlon gyda'r addysgu i ryw raddau, dywedodd un o bob ugain (5%) eu bod yn hynod fodlon, dywedodd ychydig dros un rhan o dair (35%) eu bod yn fodlon iawn a dywedodd 37% pellach eu bo dyn weddol fodlon. Dim ond 5% a ddywedodd eu bod yn anfodlon a dywedodd 11% nad oeddent yn fodlon nac yn anfodlon.

Siart 3.6: Ansawdd cyffredinol yr addysgu yn yr ysgol: crynodeb ar gyfer Blwyddyn 10 a Blwyddyn 11

Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 10 a Blwyddyn 11 Heb ei phwysoli (2094) Wedi ei phwysoli (2094)

Roedd y data yn gymharol gyson ar draws sawl is-grŵp o ran boddhad cyffredinol â'r addysgu. Yr unig amrywiadau oedd:

- Roedd myfyrwyr ag anableddau dysgu yn llai cadarnhaol na'r myfyrwyr nad oedd ganddynt anableddau dysgu (roedd 12% yn anfodlon i ryw raddau o gymharu â 5%).
- Roedd myfyrwyr ag anableddau neu salwch cyfyngus hirdymor yn llai cadarnhaol na'r myfyrwyr nad oedd ganddynt anableddau cyfyngus hirdymor (roedd 12% yn fodlon i ryw raddau o gymharu â 5%).
- Roedd myfyrwyr mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg yn llawer mwy cadarnhaol (nododd 84% ryw lefel o foddhad o gymharu â 77% mewn ysgolion cyfrwng Saesneg).
- Dangosodd myfyrwyr a oedd yn astudio eu dewis cyntaf o gwrs lefelau uwch o foddhad â'r addysgu (nododd 81% ryw lefel o foddhad o gymharu â 72% nad oeddent yn astudio eu cwrs dewisol a 60% nad oeddent yn teimlo eu bod wedi cael unrhyw ddewis).
- Roedd y cyswllt rhwng boddhad cyffredinol a chymhelliant yn amlwg yn y mesur hwn hefyd: Roedd 96% o'r rheini a oedd yn hynod fodlon yn gyffredinol yn fodlon i ryw raddau ag ansawdd yr addysgu a dywedodd 90% o'r rheini oedd â llawer o gymhelliant yr un peth.

Adlewyrchwyd y gwahaniaethau mewn boddhad cyffredinol o fewn is-grwpiau hefyd yn y cwestiwn yn ymwneud ag agweddau penodol ar addysgu. Mae hyn yn cadarnhau ymhellach bod problemau o ran y canfyddiad o ansawdd addysgu ymysg y grwpiau canlynol: y rheini sydd ag anableddau dysgu, y rheini sydd ag anableddau cyfyngus hirdymor, myfyrwyr nad ydynt yn astudio eu dewis cyntaf o gyrsiau a'r rheini sydd mewn ysgolion cyfrwng Saesneg.

3.5.3 Ffactorau sy'n gwella Boddhad â'r Addysgu

Cynhaliwyd dadansoddiad ystadegol³ i bennu pa gyfraniad y mae'r elfennau gwahanol o addysgu yn ei wneud i ysgogi boddhad cyffredinol gydag ansawdd yr addysgu a sut mae myfyrwyr yn graddio perfformiad athrawon ar bob elfen. Mae'r siart nesaf yn mapio'r dadansoddiad ystadegol drwy drefnu'r agweddau ar addysgu yn ôl graddau'r myfyrwyr a'r cyfraniad a wnaeth pob agwedd i ysgogi boddhad â'r addysgu. Mae hyn yn rhoi pedwar chwarter:

- blwch uchaf ar y chwith: cyfraniad uchel ond boddhad is sy'n dangos bod angen **adolygiad**
- blwch uchaf ar y dde: cyfraniad uchel a boddhad uchel sy'n dangos bod achos dros **hyrwyddo'r** cryfderau hyn
- blwch isaf ar y chwith: cyfraniad is a boddhad is sy'n dangos bod achos dros **fonitro'r** agweddau hyn
- blwch isaf ar y dde: cyfraniad is ond boddhad uchel sy'n dangos bod angen **cynnal** perfformiad.

Mae'r dadansoddiad yn dangos:

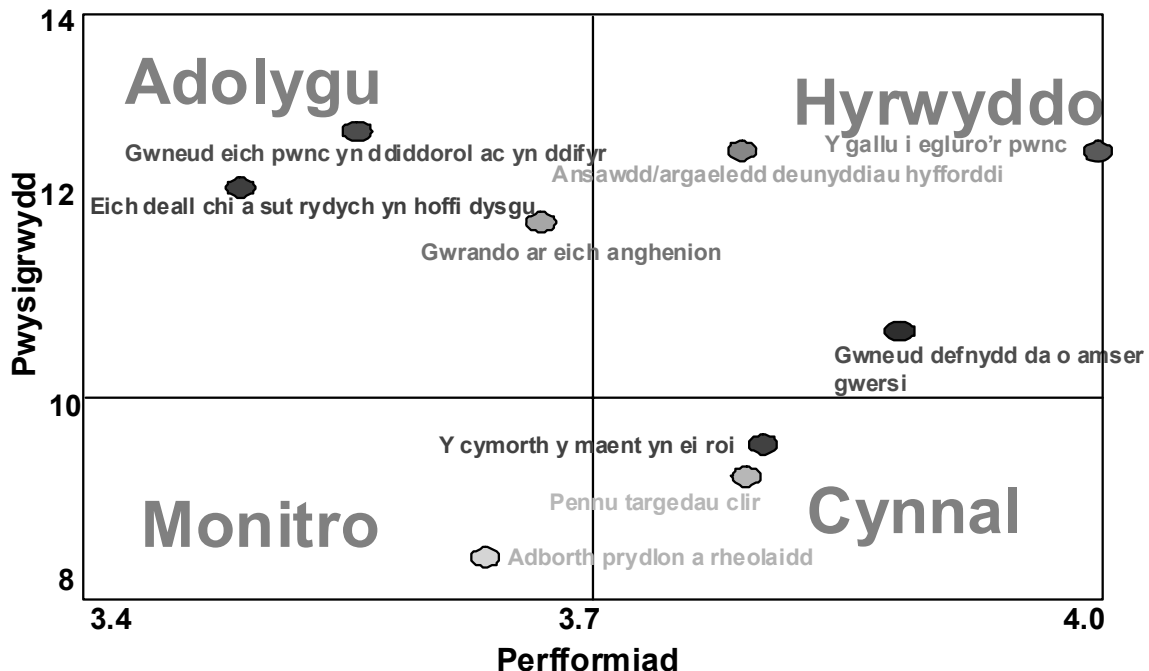
- Roedd llawer o'r agweddau a gafodd raddau uchel o ran perfformiad hefyd yn uchel o ran pwysigrwydd, sef: y gallu i egluro'r pwnc, gan wneud defnydd da o amser gwersi ac ansawdd/argaeledd deunyddiau addysgu.

³ Dadansoddiad Atchweliad Amcangyfrifon - defnyddir y dadansoddiad hwn yn aml i weithio allan faint o ddyllanwad a gaiff nodweddion gwahanol ar rai newidynnau dibynnol fel boddhad cyffredinol. Os yw'r rhinweddau a fesurir yn gysylltiedig â'i gilydd mewn unrhyw ffordd (er enghraifft wrth i un wella mae un arall yn debygol o wella hefyd) yna gall dadansoddiad atchweliad llinol arferol gynnig atebion camarweiniol ac ansefydlog. Gelwir y rhyngberthynas hon rhwng newidynnau annibynnol yn 'aml-gyflinelledd'; mae atchweliad amcangyfrifon yn fath arbennig o atchweliad, a ddefnyddir i ymdrin â'r broblem hon.

Mae'r rhain felly yn y chwarter 'hyrwyddo' ac maent eisoes yn gweithio'n dda o ran ysgogi lefelau uchel o foddhad.

- Mae gwranddo ar eich anghenion, eich deall chi a sut rydych yn hoffi dysgu a hefyd gwneud eich pwnc yn ddiddorol ac yn ddifyr, *mewn perthynas â'r holl agweddau eraill*, yn destun adolygiad. Os dylid adolygu unrhyw agweddau ar addysgu mae'r data yn awgrymu mai'r rhain yw'r rheini (os gellir gwella boddhad â'r agweddau hyn yna bydd boddhad cyffredinol ag addysgu yn cynyddu o ganlyniad i hynny).
- Mae perfformiad athrawon o ran rhoi adborth prydlon a rheolaidd yn is o gymharu â ffactorau eraill. Fodd bynnag, ar hyn o bryd, mae pwysigrwydd y ffactor hwn yn gymharol isel o ran ysgogi boddhad cyffredinol â'r addysgu, felly dylid monitro hyn dros amser.
- Er bod yr agweddau canlynol wedi sgorio'n uchel o ran perfformiad, roedd eu cyfraniad at foddhad cyffredinol â'r addysgu yn is *mewn perthynas â'r holl agweddau eraill* ac felly dylid cynnal lefelau boddhad ar gyfer y ffactorau hyn: y cymorth a roddant i chi, gwneud defnydd da o amser mewn gwersi a phennu targedau clir i'ch helpu i wella.

Siart 3.7: Ysgogwyr boddhad â'r addysgu ym Mlwyddyn 10 a Blwyddyn 11

Sylfaen; 2094. Mae'r echelinau wedi'u gosod ar 10 am bwysigrwydd a 3.7 am berfformiad; mae'r rhain wedi'u creu at ddibenion cyflwyno adroddiadau ac maent yn osodiadau goddrychol.

3.6 Boddhad cyffredinol â'r profiad yn yr ysgol

3.6.1 Boddhad ag amgylchedd yr ysgol

Cyflwynodd yr holiadur gyfres o ddatganiadau i'r myfyrwyr ym Mlwyddyn 10 ac 11 yn ymwneud ag amgylchedd yr ysgol a gofynnwyd iddynt i ba raddau yr oeddent yn cytuno neu'n anghytuno â phob un (cawsant raddfa pum pwynt gydag opsiwn ddim yn cytuno nac yn anghytuno). Roedd y datganiadau fel a ganlyn:

- Rwy'n falch o fod yn yr ysgol hon
- Rwy'n teimlo'n ddiogel yn yr ysgol hon
- Derbyniais gyngor defnyddiol ynglŷn â'r hyn y dylwn ei astudio
- Rwy'n cael y cyfle i gymryd rhan mewn ystod o weithgareddau a drefnir gan yr ysgol
- Mae fy eiddo yn ddiogel yn yr ysgol hon
- Mae'r staff yn trin pob disgybl yn deg ac â pharch
- Mae'r ysgol yn ymdrin yn effeithiol ag unrhyw fwlio
- Mae'r ysgol yn ymdrin yn effeithiol â disgyblion sy'n ymddwyn yn wael
- Mae'r ysgol yn fy helpu i wneud penderfyniadau synhwyrol ynghylch beth rwy'n ei fwya ac yn ei yfed
- Mae'r ysgol yn fy helpu i fod yn barod ar gyfer addysg bellach neu i ddechrau ar fy mywyd gwaith
- Mae'r ysgol yn gwrandao ar sylwadau'r disgyblion ac yn ymateb iddynt
- Gallaf droi at oedolyn cyfrifol os oes gen i broblem bersonol.

Cynhaliwyd dadansoddiad ffactor ar ymatebion myfyrwyr i'r cwestiwn hwn; dull o leihau data yw hwn, a ddefnyddir i grwpio cwestiynau neu newidynnau sy'n debyg gyda'i gilydd. Mae'n nodi cwestiynau a gaiff eu graddio mewn ffordd debyg gan ymatebwyr ac yn eu lleihau yn nifer lai o ddimensiynau a elwir yn 'ffactorau'. Y theori y tu ôl i'r dadansoddiad ffactor yw pan gaiff llawer o fesurau eu graddio mewn ffordd debyg, y gellir eu graddio yn nifer lai o ffactorau sylfaenol er mwyn symleiddio'r dadansoddiad.

Gellir defnyddio dadansoddiad ffactor am nifer o resymau, ond ei brif ddefnyddiau yw:

- deall patrymau yn y data i roi strwythur ar gyfer cyflwyno adroddiadau (fel y digwyddodd yn yr achos hwn)
- fel rhagflaenydd i ddadansoddiad arall (fel rhannu)
- nodi ailadrodd ymysg y newidynnau er mwyn helpu i benderfynu pa gwestiynau y gellir eu hepgor mewn tonnau yn y dyfodol os ydych yn datblygu arolwg olrhain

Cafodd y mesurau yn yr achos hwn eu dadansoddi i'r ffactorau canlynol (mae'r broses hon yn oddrychol ac fe'i cynhaliwyd gan y tîm gwyddorau marchnata yn GfK NOP):

Ffactor/dimensiwn	Cwestiwn/newidyn
Hafan ddiogel	Rwy'n falch o fod yn yr ysgol hon Rwy'n teimlo'n ddiogel yn yr ysgol hon
Gofal/cyngor y tu allan i'r ystafell ddosbarth	Derbyniais gyngor defnyddiol ynglŷn â'r hyn y dylwn ei astudio Rwy'n cael y cyfle i gymryd rhan mewn ystod o weithgareddau a drefnir gan yr ysgol Mae'r ysgol yn fy helpu i wneud penderfyniadau synhwyrol ynghylch beth rwy'n ei fwyta ac yn ei yfed Mae'r ysgol yn fy helpu i fod yn barod ar gyfer addysg bellach neu i ddechrau ar fy mywyd gwaith Gallaf droi at oedolyn cyfrifol os oes gen i broblem bersonol
Creu ymddiriedaeth: parch a diogelwch	Mae'r staff yn trin pob disgybl yn deg ac â pharch Mae'r ysgol yn gwrandao ar sylwadau'r disgyblion ac yn ymateb iddynt Mae fy eiddo yn ddiogel yn yr ysgol hon
Disgyblaeth	Mae'r ysgol yn ymdrin yn effeithiol ag unrhyw fwlio Mae'r ysgol yn ymdrin yn effeithiol â disgyblion sy'n ymddwyn yn wael

O ran y categori cyntaf, dangosodd dadansoddiad '**hafan ddiogel**' mai'r ddau ddatganiad hyn a gafodd rai o'r ymatebion mwyaf cadarnhaol:

- Roedd bron i dri o bob deg o fyfyrwyr yn cytuno'n gryf eu bod yn teimlo'n ddiogel yn eu hysgol a/neu eu bod yn gyffredinol yn falch o fod yn yr ysgol (27% ym mhob achos). O gymharu â'r ymatebion i'r holl ddatganiadau eraill roedd y cyfraddau hyn yn gymharol uchel.

- Roedd tua dwy ran o bump yn tueddu i gytuno â phob datganiad (41% a 45% yn y drefn honno) a nifer cymharol fach a oedd yn anghytuno (9% ag 8% yn y drefn honno).

Yn yr ail categori, **'gofal/cyngor y tu allan i'r ystafell ddosbarth'**:

- Roedd chwarter neu fwy o'r myfyrwyr yn cytuno'n gryf eu bod wedi cael cyfleoedd i gymryd rhan mewn amrywiaeth o gyfleoedd y tu allan i'r ystafell ddosbarth (30%), bod yr ysgol yn eu helpu i baratoi ar gyfer gwaith/dysgu pellach (28%) a/neu fod oedolyn cyfrifol wrth law y gallent droi atynt (25%).
- Roedd llai o fyfyrwyr yn y categori hwn yn cytuno'n gryf eu bod wedi cael cyngor defnyddiol ynghylch beth i'w astudio (16%) a/neu fod yr ysgol wedi eu hannog i fwyta'n synhwyrol (8%). Yn wir, mewn perthynas â'r datganiad terfynol o ran bwyta'n synhwyrol roedd 31% yn anghytuno â hyn i ryw raddau.

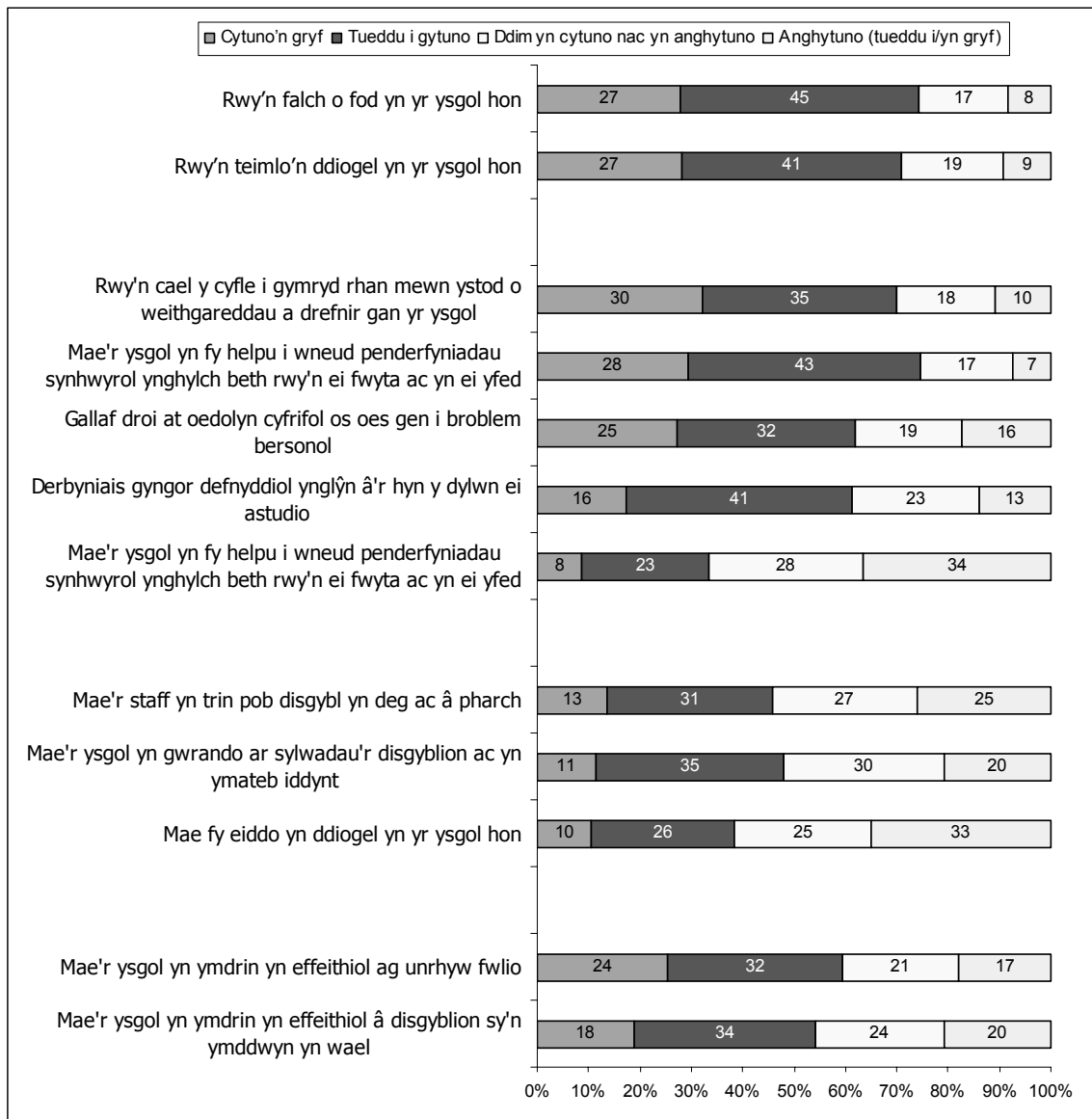
Yn y trydydd categori **'creu ymddiriedaeth: parch a diogelwch'**, mae angen adolygu rhywfaint ar ymatebion y myfyrwyr. Roedd datganiadau yn y ffactor hwn yn fwy tebygol o greu ymateb negyddol gan fyfyrwyr nag unrhyw ffactor arall:

- 'Mae'r staff yn trin pob disgybl yn deg ac â pharch': er bod 45% yn cytuno i ryw raddau, roedd 25% yn anghytuno ac ni allai 27% arall roi ymateb y naill ffordd neu'r llall.
- 'Mae'r ysgol yn gwrandao ar sylwadau'r disgyblion ac yn ymateb iddynt': er bod 46% yn cytuno i ryw raddau, roedd 20% yn anghytuno ac ni allai 30% arall roi ymateb y naill ffordd neu'r llall.
- 'Mae fy eiddo yn ddiogel yn yr ysgol hon': er bod 35% yn cytuno i ryw raddau, roedd 33% yn anghytuno ac ni allai 25% arall roi ymateb y naill ffordd na'r llall. Yn wir, yr agwedd hon a greodd y lefel uchaf o anghytuno ar draws yr holl fesurau.

O ran y pedwerydd categori, **'disgyblaeth'**:

- Roedd 24% yn cytuno'n gryf bod yr ysgol yn delio'n effeithiol â bwlio, roedd 32% yn tueddu i gytuno, roedd 20% yn anghytuno i ryw raddau (ni nododd 21% ymateb y naill ffordd neu'r llall)
- Roedd 18% yn cytuno'n gryf bod ymddygiad drwg yn cael ei drin yn effeithiol, roedd 34% yn tueddu i gytuno, roedd 20% yn anghytuno i ryw raddau (ni nododd 24% ymateb y naill ffordd neu'r llall)

Siart 3.8: Amgylchedd yr ysgol (cyfraddau %): crynodeb ar gyfer Blwyddyn 10 a Blwyddyn 11

Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 10 a Blwyddyn 11 Heb ei phwysoli (2094) Wedi ei phwysoli (2094)

Cafwyd gwahaniaethau sylweddol yn yr ymatebion yn ôl y newidynnau gwahanol. Roedd siart 3.9 yn amlygu enghreifftiau lle'r oedd ymatebion myfyrwyr yn llawer mwy cadarnhaol ar gyfer pob datganiad (mae'r tablau gyda ffigurau yn yr atodiad). Mae'n amlygu bod yr is-grwpiau canlynol yn **aml** yn fwy cadarnhaol ynghylch y datganiadau (yn llawer mwy cadarnhaol ynghylch o leiaf tri o'r deuddeg o ddatganiadau) na'u cymheiriaid:

- bechgyn (yn aml yn fwy tueddol o fod yn gadarnhaol tuag at y datganiadau na merched)
- Blwyddyn 11 (o gymharu â myfyrwyr Blwyddyn 10)

- myfyrwyr a gafodd gymorth dysgu ychwanegol (o gymharu â'r rheini na chafodd gymorth o'r fath)
- myfyrwyr heb anabledd dysgu (o gymharu â'r rheini ag anabledd dysgu)
- myfyrwyr mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg (o gymharu â myfyrwyr mewn ysgolion cyfrwng Saesneg)
- myfyrwyr mewn ysgolion lle mae gan <10% o fyfyrwyr hawl i gael prydau ysgol am ddim (o gymharu â myfyrwyr mewn ysgolion lle mae gan 10% neu fwy hawl i gael prydau ysgol am ddim).

Siart 3.9: Amgylchedd yr ysgol yn ôl demograffeg bersonol a demograffeg yr ysgol

	Demograffeg bersonol (yn ymwneud â'r ymatebydd)	Demograffeg yr ysgol (yn ymwneud â'r ysgol)
	Grŵp a sgoriodd yn llawer mwy cadarnhaol	Grŵp a sgoriodd yn llawer mwy cadarnhaol
Hafan ddiogel		
Rwy'n falch o fod yn yr ysgol hon	Myfyrwyr gwyn Dim anableddau dysgu Dim anableddau hirdymor*	
Rwy'n teimlo'n ddiogel yn yr ysgol hon	Bachgen Blwyddyn 11 Dim anableddau dysgu* Dim anableddau hirdymor*	Cyfrwng Cymraeg < 10% â hawl i gael prydau ysgol am ddim
Gofal/cyngor y tu allan i'r ystafell ddosbarth		
Derbyniais gyngor defnyddiol ynglŷn â'r hyn y dylwn ei astudio	Cymorth dysgu ychwanegol	Cyfrwng Cymraeg* +15% â hawl i gael prydau ysgol am ddim
Rwy'n cael y cyfle i gymryd rhan mewn ystod o weithgareddau a drefnir gan yr ysgol	Bachgen* Dim anableddau dysgu* Dim anableddau hirdymor	< 10% â hawl i gael prydau ysgol am ddim
Mae'r ysgol yn fy helpu i wneud penderfyniadau synhwyrrol ynghylch beth rwy'n ei fwyta ac yn ei yfed	Bachgen Blwyddyn 10	Cyfrwng Cymraeg <10% â hawl i gael prydau ysgol am ddim
Mae'r ysgol yn fy helpu i fod yn barod ar gyfer addysg bellach neu i ddechrau ar fy mywyd gwaith	Blwyddyn 11 Dim anableddau dysgu Cymorth dysgu ychwanegol*	Cyfrwng Cymraeg
Gallaf droi at oedolyn cyfrifol os oes gen i broblem bersonol	Cymorth dysgu ychwanegol	Cyfrwng Cymraeg
Ymddiriedaeth: Parch a diogelwch		
Mae'r staff yn trin pob disgybl yn deg ac â pharch	Cymorth dysgu ychwanegol	Cyfrwng Cymraeg
Mae'r ysgol yn gwrandao ar sylwadau'r disgyblion ac yn	Gwryw Blwyddyn 10*	Cyfrwng Cymraeg

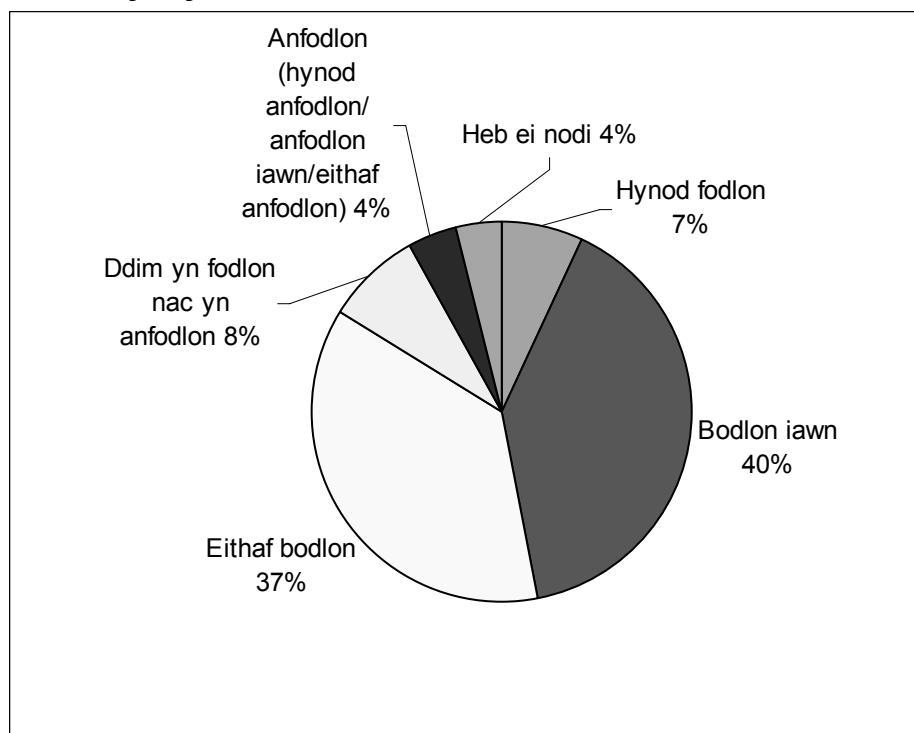
y mateb iddynt	Cymorth dysgu ychwanegol	
Mae fy eiddo yn ddiogel yn yr ysgol hon	Gwryw	< 10% â hawl i gael prydau ysgol am ddim
Disgyblaeth		
Mae'r ysgol yn ymdrin yn effeithiol ag unrhyw fwlio	Gwryw Blwyddyn 11* Pob gwern yn yr ysgol hon	Cyfrwng Cymraeg < 10% â hawl i gael prydau ysgol am ddim
Mae'r ysgol yn ymdrin yn effeithiol â disgyblion sy'n ymddwyn yn wael	Cymorth dysgu ychwanegol*	

* Er nad oeddent yn llawer mwy tebygol o gytuno, roedd y grwpiau hyn yn llawer llai tebygol o gytuno na'u cymheiriaid

3.6.2 Boddhad cyffredinol â'r profiad

Gofynnwyd i'r holl fyfyrwyr, gan ystyried yr holl ddysgu yn eu hysgol, pa mor fodlon yr oeddent yn gyffredinol. Cynigiwyd graddfa saith pwynt iddynt gan gynnwys canolbwynt. Roedd y mwyafrif helaeth o fyfyrwyr (84%) yn fodlon i ryw raddau ar eu profiad dysgu cyffredinol. Fodd bynnag, mae'n bwysig cofio bod hyn wedi'i bwysoli'n sylweddol tuag at y ffaith eu bod yn fodlon iawn neu'n weddol fodlon (41% a 37% yn y drefn honno) yn hytrach na bod yn hynod o fodlon (7%). Nid oedd bron i un o bob deg yn fodlon nac yn anfodlon (8%) a chymharol brin oedd y rhai oedd yn anfodlon i ryw raddau (4%).

Siart 3.10: Boddhad cyffredinol â'r profiad dysgu: crynodeb ar gyfer Blwyddyn 10 a Blwyddyn 11

Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 10 a Blwyddyn 11 Heb ei phwysoli (2094) Wedi ei phwysoli (2094)

O ran demograffeg bersonol, yr unig newidyn oedd yn arwyddocaol o ran boddhad cyffredinol oedd anabledd neu salwch hirdymor. Roedd myfyrwyr ag anabledd neu salwch hirdymor yn llai tebygol o fod yn fodlon i ryw raddau na'r rheini heb anabledd neu salwch o'r fath (77% o gymharu ag 86%).

O ran y dewis cyntaf o gwrs a'r math o gwrs, mae tabl 10 yn Atodiad B yn dangos:

- Bod myfyrwyr a oedd yn astudio eu dewis cyntaf o gwrs yn llawer mwy bodlon i ryw raddau na'r rheini nad oeddent yn astudio eu dewis cyntaf o gwrs neu'r rheini a oedd o'r farn na chawsant unrhyw ddewis (88% o gymharu â 74% a 72% yn y drefn honno).
- Roedd myfyrwyr a oedd yn astudio NVQs yn fwy tebygol o nodi eu bod yn anfodlon i ryw raddau (9%) na'r myfyrwyr yn gyffredinol (4%).

Mae Tabl 11 yn Atodiad B yn dangos bod cydberthynas gref iawn (sydd hefyd yn amlwg yn nata Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13 ar gyfer 2008) rhwng:

- Lefelau o gymhelliant a boddhad cyffredinol:
 - Roedd bron pob un o'r rheini oedd â llawer o gymhelliant yn fodlon i ryw raddau gyda'u profiad dysgu cyffredinol (96%), ond roedd cyfran llawer is o fyfyrwyr nad oedd ganddynt unrhyw gymhelliant o gwbl na wnaethant nodi unrhyw lefel o foddhad (37%).
- Boddhad ag ansawdd yr addysgu a boddhad cyffredinol:
 - Roedd bron pob un o'r rheini a oedd yn hynod fodlon ag ansawdd yr addysgu yn fodlon i ryw raddau gyda'u profiad dysgu yn gyffredinol (99%). I'r gwrthwyneb, roedd cyn lleied â 30% o'r myfyrwyr a oedd yn anfodlon i ryw raddau ag ansawdd yr addysgu yn fodlon i ryw raddau a'u profiad cyffredinol o ddysgu.

Gofynnwyd i'r myfyrwyr ysgrifennu un peth yr oeddent yn ei hoffi orau am yr ysgol ac un peth yr hoffent ei newid. Cwestiynau penagored oedd y rhain ac roedd yr holl ymatebion wedi'u codio ac yna'u rhannu'n categorïau ehangach (roedd yr ymatebion yn hynod o amrywiol). Roedd y canlyniadau fel a ganlyn:

- **Y peth yr oeddent yn ei hoffi fwyaf am yr ysgol** - ansawdd y dysgu oedd yr agwedd a nodwyd gan y rhan fwyaf o'r myfyrwyr (36%) ac yn ail roedd cael bod gyda'u ffrindiau/ eu cymheiriaid (27%). Nododd bron i un o bob deg eu hathrawon, naill ai yn gyffredinol neu drwy gyfeirio'n benodol at y cymorth a roddant (9% a 7% ym mhob achos). O ran gwahaniaethau demograffig:
 - Roedd merched yn llawer mwy tebygol o sôn am ffrindiau/disgyblion (33% o gymharu â 23% o fechgyn) ac roedd bechgyn yn fwy tebygol

o sôn am ansawdd y ddarpariaeth ddysgu (40% o gymharu â 33% o ferched).

- Roedd myfyrwyr ym Mlwyddyn 11 yn fwy tebygol na myfyrwyr ym Mlwyddyn 10 o sôn am yr athrawon yn gyffredinol (12% o gymharu ag 8%), a chan gyfeirio at gymorth (10% o gymharu â 5%). Roedd myfyrwyr Blwyddyn 10 yn fwy tebygol o sôn am agweddau sy'n ymwneud ag ansawdd y dysgu (42% yn erbyn 32%).
- Roedd dysgwyr a gafodd gymorth dysgu ychwanegol yn llawer mwy tebygol o sôn yn ddigymell am gymorth gan athrawon (16% o gymharu â 6%) ac yn llai tebygol o sôn am ffrindiau/ cymheiriaid (20% o gymharu â 29%) na'r rheini na chawsant gymorth o'r fath.
- **Y 'peth' yr hoffai myfyrwyr ei newid fwyaf am yr ysgol** - roedd y cyfeiriadau mwyaf cyffredin yn cynnwys sylwadau cyffredinol yn ymwneud ag athrawon (17%) ac ansawdd y ddarpariaeth ddysgu (14%), wedi'u dilyn gan amgylchedd/awyrgylch (11%), disgyblaeth a'r ffreutur/bwyd (9% ym mhob achos).

3.7 Crynodeb ar gyfer Blwyddyn 10 ac 11

Dewis a chyfleoedd

Ymddengys bod y mwyafrif helaeth o fyfyrwyr (85%) wedi dewis pynciau ym Mlwyddyn 10 a Blwyddyn 11 am eu bod yn mwynhau eu hastudio. Fodd bynnag, roedd eu penderfyniadau hefyd yn seiliedig ar ddyheadau ar gyfer y dyfodol, gyda 43% yn nodi bod angen y pynciau neu'r cymwysterau arnynt ar gyfer y swydd roeddent am ei gwneud a 21% yn nodi bod angen y pynciau i symud ymlaen i'r chweched dosbarth neu'r coleg. Nododd nifer llawer llai o ddisgyblion a oedd yn astudio TGAU eu bod wedi gwneud hynny am fod eu hangen arnynt ar gyfer y swydd roeddent am ei gwneud yn y dyfodol, o gymharu â myfyrwyr ar bob math arall o gwrs. Yn ogystal, roedd myfyrwyr oedd â mwy o gymhelliant yn eu hastudiaethau hefyd yn fwy tebygol o fod wedi dewis eu pynciau a'u cymwysterau ar gyfer y swydd roeddent am ei gwneud, gan awgrymu eu bod o bosibl yn ystyried eu haddysg o safbwynt nodau.

Roedd yn bendant yn amlwg bod myfyrwyr a oedd yn mynd i Flwyddyn 10 a Blwyddyn 11 wedi cael cyngor gan drydydd partiön i lywio eu dewisiadau pwnc, naill ai gan eu rhieni (33%), athrawon (23%) neu Gynghorydd Gyrfa Cymru (8%). Amlygir dylanwad cyfraniad rhieni yma gyda mwy o fyfyrwyr yn ceisio cyngor gan eu rhieni nag unrhyw drydydd parti.

Roedd myfyrwyr a oedd yn astudio cymwysterau heblaw TGAU ac NVQs yn fwy tebygol o fod wedi seilio eu penderfyniadau ar gyngor a gawsant gan eu hathrawon, efallai gan eu bod yn delio ag angen unigol (e.e. sgiliau sylfaenol) neu natur amgen y cymwysterau hyn mewn lleoliad ysgol.

Roedd tua phedwar o bob pump o fyfyrwyr (81%) yn astudio eu dewis cyntaf o bwnc a chymwysterau ond nid oedd hyn yn wir am 12%. Ymysg y grwpiau a oedd yn llai tebygol o fod yn astudio eu dewis cyntaf o bwnc a chymwysterau roedd:

- Myfyrwyr o leiafrifoedd ethnig (roedd 73% yn astudio eu dewisiadau cyntaf o gymharu ag 84% o fyfyrwyr gwyn.
- Myfyrwyr mewn ysgolion gyda 400 neu lai o ddisgyblion ar draws Blwyddyn 10 a Blwyddyn 11 (80% neu lai o gymharu ag 85% neu fwy mewn ysgolion gyda 401 neu fwy o ddisgyblion ar draws Blwyddyn 10 a Blwyddyn 11).

Roedd myfyrwyr a oedd yn astudio eu dewis cyntaf o bynciau a chymwysterau yn fwy tebygol o ddangos lefelau uwch o foddhad a chymhelliant. Ymddengys fod hyn yn awgrymu bod ateb galw myfyrwyr am gyrsiau yn ffactor pwysig o ran cymell myfyrwyr a'u cynnwys yn eu hastudiaethau.

Ymysg y myfyrwyr nad oeddent yn astudio eu dewisiadau cyntaf, roedd nifer o resymau dros hyn, gyda bron i un rhan o dair (31%) yn dweud nad oedd eu hysgol neu ysgolion lleol yn cynnig y pynciau neu'r cymwysterau roeddent am eu hastudio. Ar gyfer nifer debyg o fyfyrwyr roedd eu dewis cyntaf o bwnc neu gymhwyster naill ai yn llawn eisoes (30%) neu nid oedd eu dewisiadau cyntaf yn cyd-fynd â'u hamserlenni (30% hefyd).

Problemau a gafwyd

Dywedodd y mwyafrif o fyfyrwyr fod ganddynt rywfaint o gymhelliant neu lawer o gymhelliant yn eu hastudiaethau (73%). Nododd y rhan fwyaf o fyfyrwyr fod ganddynt rywfaint o gymhelliant (61%), a nododd tua un o bob deg fod ganddynt lawer o gymhelliant (12%). Er hyn, nododd cyfran sylweddol o fyfyrwyr nad oedd ganddynt lawer o gymhelliant (18%) a nododd 2% nad oedd ganddynt unrhyw gymhelliant o gwbl.

Mae'n ddiddorol nodi, er gwaethaf tueddiad diweddar bod myfyrwyr sy'n ferched yn perfformio'n well na myfyrwyr sy'n fechgyn mewn arholiadau TGAU⁴, nid oedd merched yn fwy tebygol o ddweud bod ganddynt rywfaint neu lawer o gymhelliant yn eu hastudiaethau na bechgyn. Nid oedd gwahaniaeth chwaith rhwng y myfyrwyr gwyn a'r rheini o gefndiroedd lleiafrifoedd ethnig. Fodd bynnag, roedd y myfyrwyr hynny oedd â llawer neu rywfaint o gymhelliant yn fwy tebygol o fod:

⁴ Cyflawnodd 66.5% o ferched yng Nghymru raddau A*-C yn 2007 o gymharu â 59.3% o fechgyn (Llywodraeth Cynulliad Cymru) <http://wales.gov.uk/news/ThirdAssembly/Education/2007/1634810/?lang=en>

- yn astudio mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg (83% o gymharu â 71% nad oeddent yn astudio mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg).
- yn fodlon yn gyffredinol â'u profiadau dysgu (81% o gymharu â 30% a oedd yn anfodlon)
- yn astudio eu dewis cyntaf o gwrs (76% o gymharu â 63% nad oeddent yn gwneud hynny)
- heb unrhyw salwch neu anabledd cyfyngus hirdymor (nododd 75% o'r rheini nad oedd ganddynt salwch neu anabledd o'r fath fod ganddynt rywfaint neu lawer o gymhelliant o gymharu â 59% o'r rheini yr oedd ganddynt salwch neu anabledd o'r fath)

Yn galonogol, dywedodd bron i chwarter myfyrwyr nad oeddent wedi cael unrhyw broblemau ers dechrau eu blwyddyn ysgol bresennol (22%). Fodd bynnag, ymysg y rheini oedd wedi cael problemau, y tair problem fwyaf cyffredin a gawsant oedd:

- ymdopi â safon y gwaith sydd ei hangen (29% o'r holl fyfyrwyr)
- problemau o unrhyw fath gydag aelod o staff (28%)
- problemau o unrhyw fath gyda disgyblion eraill (27%).

Bwriadau yn y dyfodol

Nododd tua chwech o bob deg o'r myfyrwyr ym Mlwyddyn 10 a Blwyddyn 11 (59%) eu bod am fynd i'r coleg ar ôl Blwyddyn 11 ac er mai dosbarthiadau chwech mewn ysgolion oedd yr ail ddewis mwyaf cyffredin a nodwyd, nifer llawer llai a nododd yr opsiwn hwn (31%). Nododd un rhan o bump y byddent yn chwilio am waith rhan amser (yn aml ar y cyd ag astudiaethau eraill). Soniodd ychydig dros un o bob deg am swydd gyda Phrentisiaeth Fodern (13%).

Cafwyd achosion lle'r oedd is-grwpiau penodol o fyfyrwyr yn llawer mwy tebygol o nodi coleg/chweched dosbarth yn hytrach na hyfforddiant sy'n gysylltiedig â gwaith fel Prentisiaethau Modern. Merched a myfyrwyr heb anableddau dysgu oedd y rhain. Roedd myfyrwyr gyda mwy o gymhelliant a myfyrwyr mwy bodlon hefyd yn llawer mwy tebygol na myfyrwyr llai bodlon ac nad oes ganddynt gymaint o gymhelliant i fod yn meddwl am barhau â'u dysgu mewn coleg/chweched dosbarth mewn ysgol y tu hwnt i Flwyddyn 11.

Bodddhad cyffredinol

Er bod lle i wella o ran bod cyfran y myfyrwyr sy'n nodi eu bod yn hynod o fodlon yn gymharol isel, gellir ystyried bod sgôr cyfunol o 84% yn fodlon i ryw raddau yn gadarnhaol iawn. Mae'r ffigur hwn wedi'i bwysoli'n sylweddol tuag at y ffaith bod

myfyrwyr yn fodlon iawn neu'n weddol fodlon (41% a 37% yn y drefn honno) yn hytrach na'u bod yn hynod fodlon (7%). Nid oedd bron un o bob deg naill ai'n fodlon nac yn anfodlon (8%). Nifer cymharol fach o fyfyrwyr oedd yn anfodlon i ryw raddau (4%).

Prin oedd y gwahaniaethau sylweddol yn y data ar y lefel uchaf hon yn ôl demograffeg bersonol a demograffeg yr ysgol. Dyma rai o'r negeseuon clir a ddaeth i'r amlwg ar gyfer y mesur hwn:

- Os yw'r myfyriwr yn mynychu'r cwrs o'i ddewis mae lefelau boddhad cyffredinol yn uwch.
- Ceir cydberthynas gref iawn (sydd hefyd yn amlwg yng nghanfyddiadau Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13) rhwng lefelau cymhelliant a boddhad cyffredinol; roedd y mwyafrif helaeth o'r myfyrwyr oedd â llawer o gymhelliant yn fodlon i ryw raddau ar eu profiad dysgu cyffredinol (96%).

Roedd myfyrwyr fwyaf tebygol o nodi'n ddigymell ansawdd y dysgu a ffrindiau a gawsant a hefyd ffrindiau fel y 'pethau' roeddent yn eu hoffi fwyaf am yr ysgol. Y 'pethau' yr hoffent eu newid fwyaf oedd agweddau cyffredinol yn ymwneud ag athrawon (17%), ansawdd y ddarpariaeth ddysgu (14%), amgylchedd/awyrgylch (11%), disgyblaeth a'r ffreutur/bwyd (9% ym mhob achos).

4. Astudiaeth Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13

4.1 Cyflwyniad

Mae'r adran hon yn ystyried canlyniadau arolwg Llais y Dysgwr ar gyfer carfan Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13. Mae'r data wedi cael ei ddadansoddi yn ôl cyfres o newidynnau yn ymwneud â demograffeg bersonol, opsiynau a ddewiswyd, lefelau boddhad a chymhelliant, a demograffeg yr ysgol (fel canran y disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim, maint y grŵp blwyddyn a ph'un a yw'r ysgol yn addysgu drwy gyfrwng y Gymraeg neu'r Saesneg). Roedd yr holiadur yn cwmpasu'r agweddau canlynol ar brofiad dysgu myfyrwyr:

- dewis a chyfle
- cymhelliant a'r problemau a gafwyd
- boddhad â'r addysgu
- mesurau i ystyried boddhad cyffredinol â'r profiad dysgu.

Gwneir cymhariaeth ag astudiaeth 2004 ar ddiwedd pob is-adran. Er bod y cymhariaethau hyn yn ddefnyddiol, dylid eu trin fel rhai dangosol, gan fod y dulliau recriwtio a ddefnyddiwyd yn y ddau arolwg yn wahanol.

4.2 Dewis a chyfle

Mae'r adran ganlynol yn ystyried y dewisiadau a'r cyfleoedd sydd ar gael i fyfyrwyr ym Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13. Yn benodol, bydd yn archwilio:

- rhesymau myfyrwyr dros benderfynu mynychu Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13 yn eu hysgol bresennol
- p'un a yw myfyrwyr yn mynychu eu dewis cyntaf o ysgol
- p'un a yw myfyrwyr yn astudio eu dewis cyntaf o bynciau a chymwysterau ac os nad ydynt, y rhesymau dros hynny.

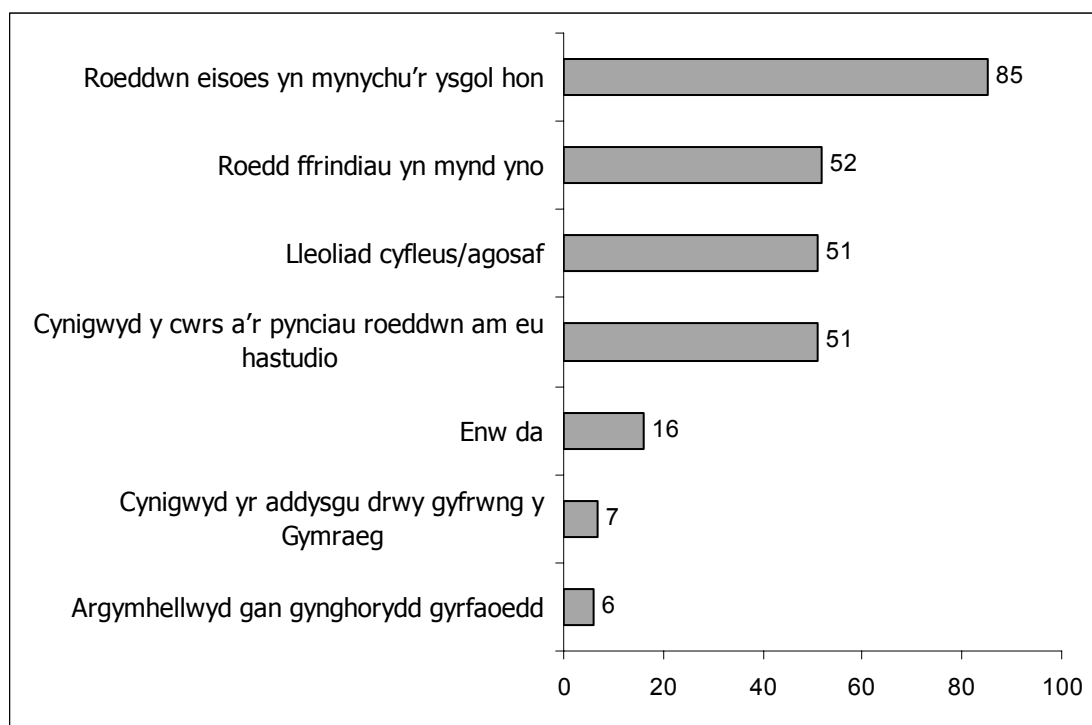
4.2.1 Rhesymau dros fynychu Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13

Gofynnwyd i bob myfyriwr beth oedd eu prif resymau dros fynychu Blwyddyn 12 neu Flwyddyn 13 yn eu hysgol. Cynigiwyd rhestr o atebion posibl iddynt a gallent

ddewis cymaint neu gyn lleied ohonynt ag y dymument a gallent hefyd gofnodi unrhyw atebion eraill nad oeddent eisoes ar y rhestr.

Ar gyfer y mwyafrif helaeth o fyfyrwyr, y prif reswm a roddwyd oedd eu bod eisoes yn mynychu'r ysgol (85%), felly roedd mynychu'r chweched dosbarth yn ddilyniant naturiol. Ymhlith y ffactorau eraill a ddylanwadodd ar y broses o wneud penderfyniadau i lawer o fyfyrwyr roedd ffrindiau, p'un a oedd yr opsiynau a gynigiwyd yn bodloni'r galw a chyfleustra. Felly, dywedodd hanner y myfyrwyr bod eu ffrindiau yn mynychu'r un ysgol (52%), bod yr ysgol yn cynnig y cyrsiau neu'r pynciau roeddent am eu hastudio (51%) neu fod yr ysgol mewn man cyfleus (51%). Dywedodd un o bob chwech (17%) mai'r ffaith bod gan yr ysgol enw da oedd eu rheswm. Soniodd 7% fod yr ysgol yn cynnig addysg drwy gyfrwng y Gymraeg a 6% fod cynghorydd gyrfaedd wedi argymhell y dylent aros yn yr ysgol.

Siart 4.1: Rhesymau dros fynychu Blwyddyn 12 neu Flwyddyn 13 (% yr atebion a gafwyd): crynodeb ar gyfer Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13

Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13 Heb ei phwysoli (1782) Wedi ei phwysoli (1782). Dangosir pob rheswm a nodwyd gan fwy na 2% yn y siart. Ni ddangosir 'heb ei nodi' na 'ddim yn gwybod'.

Dangosodd ymatebion fod merched yn llawer mwy tebygol na bechgyn o gael eu 'hannog' gan addysgu drwy gyfrwng y Gymraeg (9% o gymharu â 5%). Roedd Blwyddyn 12 yn fwy tebygol na Blwyddyn 13 o nodi cyfleustra (55% o fyfyrwyr Blwyddyn 12 o gymharu â 48% o'r ymatebwyr ym Mlwyddyn 13), ffactor ysgogi yr anghofir amdano o bosibl erbyn Blwyddyn 13. O ran ethnigrwydd, mae'n ddiddorol gweld bod myfyrwyr o grwpiau lleiafrifoedd ethnig yn llawer llai tebygol na'r rheini o gefndiroedd gwyn o sôn am yr opsiynau uchod. Yr unig ffactorau ysgogi y soniwyd

amdanynt gan gyfrannau tebyg o grwpiau gwyn a lleiafrifoedd ethnig oedd cyfleustra, enw da a chyngor gan gynghorwyr gyrfaoedd.

Roedd y rheini ag anableddau dysgu yn llai tebygol na'r rheini hebddynt i ddweud bod eu hysgol:

- yn cynnig y cwrs/cyrsiau a/neu bwnc/pynciau yr oeddwn am eu hastudio (27% o gymharu â 53%)
- yn cynnig yr addysgu drwy gyfrwng y Gymraeg (1% o gymharu â 7%)

Roedd myfyrwyr a oedd yn cael cymorth dysgu ychwanegol yn fwy tebygol na'r rheini nad oeddent yn cael cymorth o ddweud bod eu hysgol:

- yn ysgol ag enw da (24% o gymharu â 16%)
- wedi'i hargymell gan gynghorydd gyrfaoedd (12% o gymharu â 6%)

Fodd bynnag, roeddent yn llai tebygol na'r rheini nad oeddent yn cael cymorth dysgu ychwanegol o ddweud:

- eu bod eisoes yn mynychu'r ysgol (78% o gymharu ag 87%)
- bod eu ffrindiau eisoes yn mynychu'r ysgol (43% o gymharu â 53%)
- bod yr ysgol yn gyfleus (42% o gymharu â 53%)

Tabl 4.1: Rhesymau dros fynychu Blwyddyn 12 neu Flwyddyn 13 yn yr ysgol yn ôl rhyw, blwyddyn, ethnigrwydd, anabledd dysgu a chymorth dysgu cyffredinol

	Cyfanswm	Rhyw		Blwyddyn		Ethnigrwydd		Anabledd dysgu		Cymorth dysgu	
		Gwryw	Benyw	12	13	Gwyn	Ddim yn wyn	Oes	Nac oes	Do	Naddo
Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13											
Heb ei phwysoli	1782	788	937	1033	70	1564	160	82	1629	144	1569
Wedi ei phwysoli	1782	803	907	1024	70	1534	178	92	1604	153	1558
Roeddwn eisoes yn mynychu'r ysgol hon	85	84	87	85	88	88	69	88	86	78	87
Roedd ffrindiau yn mynd yno	52	53	52	54	50	54	40	58	53	43	53
Cynigwyd y cwrs/cyrsiau a/neu bwnc/pynciau roeddwn am eu hastudio	51	49	54	52	51	54	34	27	53	45	52
Lleoliad cyfleus / agosaf	51	51	54	55	48	52	51	42	53	42	53
Enw da	16	16	17	15	18	16	18	17	17	24	16
Cynigwyd yr addysgu drwy gyfrwng y Gymraeg	7	5	9	9	5	8	2	1	7	3	7
Argymhellwyd gan gynghorydd gyrfaoedd	6	7	6	7	5	6	4	6	6	12	6
Heb ei nodi	2	1	*	1	0	*	1	3	*	3	*

Noder: Dangosir pob rheswm a nodwyd gan fwy na 2% yn y tabl. Ddim yn gwybod heb ei ddangos. Mae rhai o'r meintiau sylfaen heb eu pwysoli yn is na 100, dylid bod yn ofalus wrth ddarllen canlyniadau ar gyfer yr is-grwpiau hyn. Yn y tabl mae * yn dynodi ffigur sy'n llai na 0.5% ond yn fwy na sero.

Yn ddiddorol, ymddangosai bod dau reswm dros fynychu'r ysgol yn cydberthyn â lefelau cymhelliant myfyrwyr: boddhad ag ansawdd yr addysgu a ph'un a oeddent wedi ystyried gadael yr ysgol (tabl 12, Atodiad B):

- Roedd y rheini a oedd â llawer o gymhelliant ac yn fodlon yn fwy tebygol o nodi eu bod wedi'u cymell yn wreiddiol gan y ffaith bod yr ysgol yn 'cynnig y cwrs/cyrsiau a/neu bwnc/pynciau yr oeddwn am eu hastudio':
 - Nodwyd yr ateb hwn gan fyfyrwyr a oedd â llawer neu rywfaint o gymhelliant (60% a 55% yn y drefn honno) o gymharu â 44% o'r

myfyrwyr nad oedd ganddynt lawer o gymhelliant a 28% nad oedd ganddynt unrhyw gymhelliant o gwbl).

- Nodwyd yr ymateb hwn gan fyfyrwyr a oedd yn hynod fodlon, bodlon iawn neu'n eithaf bodlon ar ansawdd yr addysgu (53%, 58% a 49% yn y drefn honno) o gymharu â 30% o'r rheini a ddywedodd eu bod yn anfodlon.
- Roedd myfyrwyr nad oeddent erioed wedi ystyried gadael yr ysgol (58%) hefyd yn fwy tebygol o fod wedi'u cymhell gan y ffaith bod yr ysgol yn 'Cynnig y cwrs/cyrsiau a/neu bwnc/pynciau yr oeddwn am eu hastudio' o gymharu â 41% a oedd wedi ystyried gadael.
- Roedd y rheini a oedd â llawer o gymhelliant ac yn fodlon yn fwy tebygol o fod wedi'u cymhell yn wreiddiol gan y ffaith bod gan yr ysgol 'Enw da':
 - Nodwyd yr ateb hwn gan 27% o'r myfyrwyr a oedd â llawer o gymhelliant a 18% o'r rheini a oedd â rhywfaint o gymhelliant o gymharu â 10% o'r myfyrwyr nad oedd ganddynt lawer o gymhelliant a dim ond 5% o'r rheini nad oedd ganddynt unrhyw gymhelliant o gwbl.
 - Nododd 33% o'r myfyrwyr a oedd yn hynod fodlon ar ansawdd yr addysgu ac 20% o'r rheini a oedd yn fodlon iawn enw da'r ysgol fel rheswm o gymharu ag 16% o'r myfyrwyr yn gyffredinol.
 - Nododd un o bob pump o'r myfyrwyr nad oeddent erioed wedi ystyried gadael yr ysgol (19%) enw da'r ysgol fel un o'u prif resymau o gymharu ag 11% o'r rheini a oedd wedi ystyried gadael.

Awgryma'r uchod, yn ogystal â'r ysgol yn cynnig y cyrsiau cywir, bod penderfyniad hyddysg yn seiliedig ar y ffaith bod yr ysgol yn cynnig y cwrs/cyrsiau a/neu bwnc/pynciau yr oedd myfyrwyr am eu hastudio a chanfyddiad bod gan ysgol enw da ar ddechrau Blwyddyn 12 yn gysylltiedig â lefelau uwch parhaus o foddhad a chymhelliant.

Wrth edrych ar y data ar ddemograffeg yr ysgol, roedd nifer o resymau a oedd fwy neu lai'n debygol o gael eu rhoi gan wahanol grwpiau neu fyfyrwyr:

- **Roedd ffrindiau yn mynd yno:**
 - roedd myfyrwyr mewn ysgolion â 100 o ddisgyblion neu fwy yn y grŵp blwyddyn yn llawer mwy tebygol o roi'r rheswm hwn (52% neu fwy o gymharu â 35% o'r rheini â llai na 100 o ddisgyblion)

- roedd myfyrwyr a oedd yn mynychu ysgolion cyfrwng Cymraeg yn llawer llai tebygol o nodi'r rheswm hwn (46% o gymharu â 53% mewn ysgolion cyfrwng Saesneg).
- **Yn cynnig y cwrs/cyrsiau a/neu bwnc/pynciau yr oeddwn am ei astudio/eu hastudio:**
 - Roedd myfyrwyr mewn ysgolion lle roedd llai na 10% o'r disgyblion yn cael prydau ysgol am ddim yn fwy tebygol o nodi'r rheswm hwn (55 o gymharu â 47% mewn ysgolion lle roedd 15% neu fwy o ddisgyblion yn cael prydau ysgol am ddim)
- **Lleoliad cyfleus / agosaf:**
 - Nodwyd fel rheswm gan 55% o'r myfyrwyr a oedd yn mynychu ysgolion lle roedd llai na 10% o'r disgyblion yn gymwys i gael prydau ysgol am ddim o gymharu â bron i hanner y myfyrwyr (48%) a oedd yn mynychu ysgolion lle roedd dros 15% o'r disgyblion yn gymwys i gael prydau ysgol am ddim.
- **Enw da:**
 - Nodwyd gan chwarter (24%) y myfyrwyr mewn ysgolion lle roedd llai na 10% o'r myfyrwyr yn gymwys i gael prydau ysgol am ddim o gymharu ag 11% neu lai o'r rheini mewn ysgolion lle roedd dros 10% o'r disgyblion yn gymwys i gael prydau ysgol am ddim.

Tabl 4.2: Rhesymau dros fynychu Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13 yn yr ysgol yn ôl cyfrwng iaith

Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13	Cyfanswm	Cyfrwng iaith	
		Cymraeg	Saesneg
Heb ei phwysoli	1782	367	1415
Wedi ei phwysoli	1782	342	1440
	%	%	%
Roeddwn eisoes yn mynychu'r ysgol hon	85	84	85
Roedd ffrindiau yn mynd yno	52	46	53
Cynigwyd y cwrs/cyrsiau a/neu bwnc/pynciau roeddwn am ei astudio/eu hastudio	51	55	50
Lleoliad cyfleus / agosaf	51	55	51
Enw da	16	14	17
Cynigwyd yr addysgu drwy gyfrwng y Gymraeg	7	34	1
Argymhellwyd gan gynghorydd gyrfaoedd	6	7	6
Heb ei nodi	2	2	2

Noder; dangosir pob rheswm a nodwyd gan fwy na 2% yn y tabl. Ddim yn gwybod heb ei ddangos.

Cymariaethau ag Arolwg Cenedlaethol o Chweched Dosbarthiadau Ysgolion Cymru 2004 ELWa

Yn gyffredinol, roedd canfyddiadau 2004 yr un fath â 2008. Y prif reswm dros ymuno â'r chweched dosbarth o hyd oedd y ffaith bod myfyrwyr eisoes yn mynychu'r ysgol, gyda ffrindiau, cyfleustra a'r ffaith bod y cyrsiau yr oedd myfyrwyr am eu hastudio ar gael ymhlith y rhesymau eraill. Y tri opsiwn lle y gwelwyd gwahaniaethau cymharol fach ond sylweddol serch hynny ers 2004 oedd mwy o fyfyrwyr yn dweud bod ffrindiau yn mynd yno (50% yn 2004 a 52% yn 2008) a llai yn dweud bod gan eu chweched dosbarth y cyrsiau/pynciau roeddent am eu hastudio (54% yn 2004 a 51% yn 2008) neu fod gan yr ysgol enw da (21% yn 2004 ac 16% yn 2008).

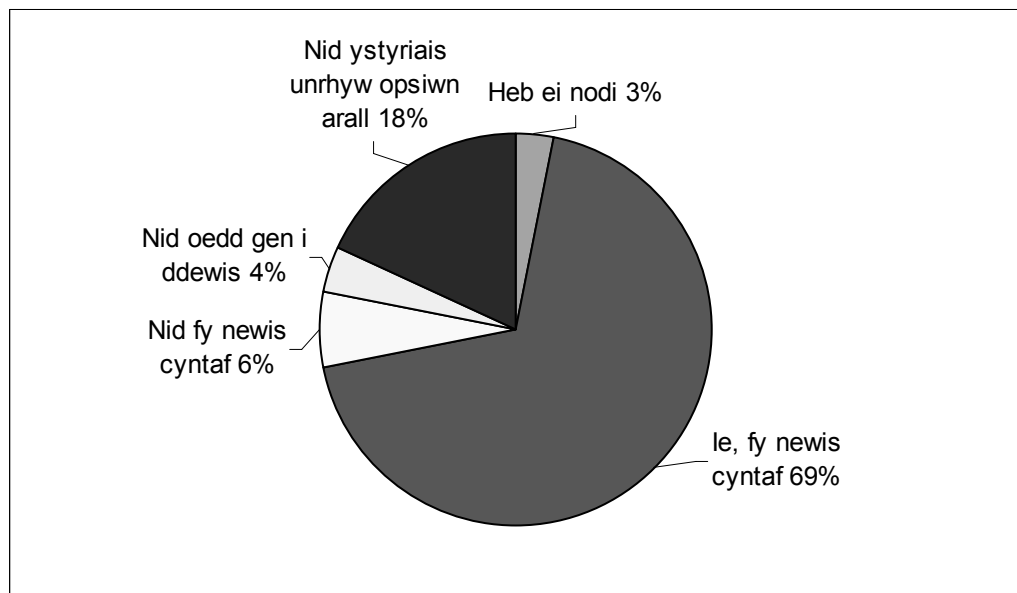
4.2.2 Dewis cyntaf o ysgol

Gofynnwyd i bob myfyriwr p'un ai'r ysgol yr oedd yn ei mynychu oedd ei ddewis cyntaf, sef y lle yr oedd am fynd iddo fwyaf i astudio ei gwrs/gyrsiau. Gallai myfyrwyr ddewis un o'r atebion canlynol:

- Ydw
- Na, nid fy newis cyntaf
- Nid oedd gen i ddewis
- Nid ystyriais unrhyw opsiwn arall

Dywedodd bron un o bob deg myfyriwr (69%) mai'r ysgol yr oeddent yn ei mynychu oedd eu dewis cyntaf o gymharu â thua un o bob ugain o fyfyrwyr (6%) a ddywedodd nad eu hysgol oedd eu dewis cyntaf. Nid oedd bron un rhan o bump o'r myfyrwyr (18%) wedi ystyried opsiwn arall a theimlodd 4% ohonynt nad oeddent wedi cael dewis. Mae'n bwysig nodi bod bron pob un o'r rheini a ddywedodd nad oeddent wedi ystyried opsiwn arall eisoes yn mynychu eu hysgol cyn dechrau Blwyddyn 12. Gall hyn ddangos diffyg ystyriaeth o opsiynau a llwybr 'hawdd' a naturiol ar yr olwg gyntaf i rai.

Siart 4.2: P'un ai'r ysgol yw'r dewis cyntaf: crynodeb ar gyfer Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13

Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13 Heb ei phwysoli (1782) Wedi ei phwysoli (1782)

Drwy ddadansoddi is-grwpiau o fewn y data, gellir gweld bod gwahaniaethau'n bodoli o ran y gallu i gael gafael ar ddewisiadau cyntaf o ysgol yn seiliedig ar ddemograffeg bersonol myfyrwyr.

- Roedd bechgyn yn fwy tebygol na merched o ddweud nad oeddent wedi ystyried unrhyw opsiwn arall (21% ac 16% yn y drefn honno), ond roedd merched ychydig yn fwy tebygol na bechgyn o ddweud nad oeddent yn astudio yn eu dewis cyntaf (8% o gymharu â 5%).
- Dywedodd 72 y cant o'r myfyrwyr gwyn mai'r ysgol yr oeddent yn ei mynychu oedd eu dewis cyntaf o gymharu â 56% o'r myfyrwyr nad oeddent yn wyn (dywedodd 15% o'r myfyrwyr nad oeddent yn wyn nad oedd ganddynt unrhyw ddewis o gymharu â 3% o'r myfyrwyr gwyn).
- Awgryma'r data nad oedd myfyrwyr ag anableddau dysgu wedi ystyried opsiynau eraill ym Mlwyddyn 11 ac roeddent felly'n llai tebygol o gytuno mai eu hysgol oedd y lle yr oeddent am fod yno fwyaf. Roedd pedwar o bob deg myfyriwr ag anabledd dysgu (42%) yn astudio yn eu dewis cyntaf o ysgol, o gymharu â bron dri chwarter y myfyrwyr heb anabledd dysgu (72%). Roedd un o bob deg (13%) myfyriwr ag anabled dysgu o'r farn nad oeddent wedi cael dewis o ysgol (o gymharu â dim ond 3% o'r myfyrwyr heb anabledd dysgu), tra nad oedd bron i draean (32%) wedi ystyried opsiwn arall (o gymharu â 18% yn gyffredinol).

- Yn yr un modd, roedd myfyrwyr a oedd yn cael cymorth ychwanegol yn fwy tebygol o gredu nad oedd ganddynt ddewis wrth benderfynu pa ysgol i'w mynychu na myfyrwyr nad oeddent yn cael cymorth ychwanegol (11% o gymharu â 3%).

Tabl 4.3: P'un ai'r ysgol yw'r dewis cyntaf yn ôl rhyw, ethnigrwydd, anabledd dysgu a chymorth dysgu ychwanegol

Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13	Cyfanswm	Rhyw		Ethnigrwydd		Anabledd dysgu		Cymorth dysgu ychwanegol	
		Gwryw	Benyw	Gwyn	Ddim yn wyn	Oes	Nac oes	Do	Naddo
Heb ei phwysoli	1782	788	937	1564	160	82	1629	144	1569
Wedi ei phwysoli	1782	803	907	1534	178	92	1604	153	1558
	%	%	%	%	%	%	%	%	%
le	69	70	72	72	56	42	72	62	72
Na, nid fy newis cyntaf	6	5	8	6	9	9	6	4	6
Nid oedd gen i ddewis	4	3	5	3	15	13	3	11	3
Nid ystyriais unrhyw opsiwn arall	18	21	16	19	16	32	18	20	18
Heb ei nodi	3	2	1	1	3	5	1	4	1

Noder: mae rhai o'r meintiau sylfaen heb eu pwysoli yn is na 100, dylid bod yn ofalus wrth ddarllen canlyniadau ar gyfer yr is-grwpiau hyn.

Efallai y byddem yn disgwyl i fyfyrwyr a oedd yn gallu mynychu eu dewis cyntaf o ysgol fod yn fwy tebygol o gynnal eu gymhelliant, bod yn fodlon ar eu dysgu ac yn llai tebygol o ystyried gadael eu cwrs na'r rheini nad oeddent yn gallu mynychu eu dewis cyntaf o ysgol. Ategir hyn gan y canfyddiadau canlynol tabl 13, Atodiad B):

- Gwelir cydberthynas rhwng y gallu i fynychu ysgol dewis cyntaf ac ystyried opsiynau eraill gyda lefelau cymhelliant ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13:
 - roedd myfyrwyr a oedd â llawer neu rywfaint o gymhelliant yn fwy tebygol o fod yn astudio yn eu hysgol dewis cyntaf (74% a 78% yn y drefn honno) na'r rheini nad oedd ganddynt lawer o gymhelliant neu ddim o gwbl (60% a 39% yn y drefn honno).
 - roedd myfyrwyr nad oedd ganddynt unrhyw gymhelliant o gwbl yn llawer mwy tebygol o deimlo nad oeddent wedi cael dewis o ysgolion (16% o gymharu â 4% o fyfyrwyr yn gyffredinol).
 - nid oedd chwarter y myfyrwyr nad oedd ganddynt lawer o gymhelliant wedi ystyried opsiwn arall (25%), o gymharu â thua un o bob chwech a oedd â llawer o gymhelliant (16%) neu rywfaint o gymhelliant (16%)

- Gwelir cydberthynas rhwng y gallu i fynychu ysgol dewis cyntaf ac ystyried opsiynau eraill gyda boddhad â'r addysgu ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13.
 - Roedd myfyrwyr a oedd yn hynod fodlon neu'n fodlon iawn ar ansawdd yr addysgu yn llawer mwy tebygol na myfyrwyr yn gyffredinol o fod yn eu hysgol dewis cyntaf (81%, 78% a 69% yn y drefn honno).
 - At hynny, roedd y myfyrwyr hynny **nad** oeddent yn hynod fodlon neu'n fodlon iawn hefyd yn fwy tebygol o **beidio** â bod wedi ystyried opsiwn arall na'r rheini a **oedd** yn fodlon iawn neu'n hynod fodlon (28% o'r rheini nad oeddent yn hynod fodlon neu'n fodlon iawn o gymharu â 15% o'r myfyrwyr a oedd yn fodlon iawn a dim ond 8% o'r myfyrwyr a oedd yn hynod fodlon).
 - Roedd myfyrwyr a oedd yn anfodlon ag ansawdd yr addysgu yn gyffredinol yn fwy tebygol na'r cyfartaledd o deimlo nad oeddent wedi cael dewis o ysgol (13% o'r rheini a oedd yn anfodlon o gymharu â 4% yn gyffredinol).
- Gwelir cydberthynas rhwng y gallu i fynychu ysgol dewis cyntaf ac ystyried opsiynau eraill gydag ystyried gadael yr ysgol ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13.
 - Roedd myfyrwyr a oedd wedi ystyried gadael yr ysgol yn llai tebygol o fod yn eu dewis cyntaf o ysgol (60%) o gymharu â 76% nad oeddent wedi ystyried gadael yr ysgol.
 - Roedd y rheini a oedd wedi ystyried gadael hefyd yn fwy tebygol o beidio â bod wedi ystyried opsiwn arall (22% o gymharu ag 16% nad oeddent wedi ystyried gadael yr ysgol).

Pan ddadansoddwyd y canlyniadau yn ôl lefelau hawl i gael prydau ysgol am ddim, roedd 77% o'r myfyrwyr mewn ysgolion lle roedd gan lai na 10% o'r disgyblion hawl i gael prydau ysgol am ddim wedi nodi eu bod yn eu dewis cyntaf o ysgol o gymharu â 64% o'r myfyrwyr mewn ysgolion lle roedd gan 10% neu fwy o'r disgyblion hawl i gael prydau ysgol am ddim.

I gloi, roedd myfyrwyr mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg yn fwy tebygol na'r rheini mewn ysgolion cyfrwng Saesneg o ddweud eu bod yn mynychu eu hysgol dewis cyntaf (77% a 68% yn y drefn honno).

Tabl 4.4: P'un ai'r ysgol yw'r dewis cyntaf yn ôl cyfrwng iaith a % y disgyblion â hawl i gael prydau ysgol am ddim

Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13	Cyfanswm	Cyfrwng iaith		% y disgyblion â hawl i gael prydau ysgol am ddim		
		Cymraeg	Saesneg	15% a throsodd	10-15%	Llai na 10%
Heb ei phwysoli	1782	367	1415	660	410	712
Wedi ei phwysoli	1782	342	1440	729	325	729
	%	%	%	%	%	%
le	69	77	68	64	65	77
Na, nid fy newis cyntaf	6	4	7	8	8	4
Nid oedd gen i ddewis	4	2	4	6	5	2
Nid ystyriais unrhyw opsiwn arall	18	15	19	19	21	15
Heb ei nodi	3	3	3	4	1	2

Cymariaethau ag Arolwg Cenedlaethol o Chweched Dosbarthiadau Ysgolion Cymru 2004 ELWa

Yn 2004 dywedodd 72% eu bod wedi sicrhau eu dewis cyntaf o ysgol, dywedodd 7% nad oedd ganddynt unrhyw ddewis, dywedodd 3% nad oedd ganddynt unrhyw ddewis ac nid oedd 18% wedi ystyried opsiwn arall. Yn 2008 roedd nifer sylweddol fwy o ddysgwyr o'r farn nad oedd ganddynt unrhyw ddewis (5% yn 2008 o gymharu â 3% yn 2004).

4.2.3 Dewis cyntaf o gwrs

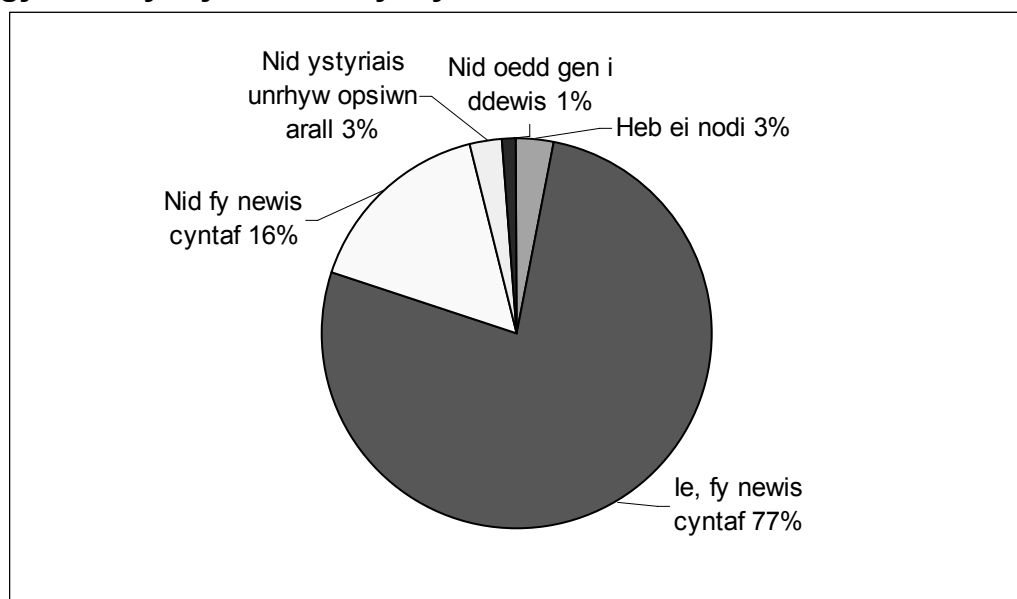
Yn ogystal â gofyn p'un a oeddent yn mynychu eu dewis cyntaf o ysgol, gofynnwyd i bob myfyriwr ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13 p'un a oeddent yn astudio'r pynciau a'r cymwysterau yr oeddent am eu gwneud fwyaf, gan ddewis o blith y canlyniadau canlynol:

- le, fy newis cyntaf
- Na, nid fy newis cyntaf

- Nid oedd gen i ddewis
- Ni feddyliais am opsiwn arall

Dyweddod bron bedair rhan o bump o'r myfyrwyr (77%) eu bod yn astudio'r pynciau a'r cymwysterau yr oeddent am eu gwneud fwyaf. Fodd bynnag, dywedodd tua un o bob chwech myfyriwr (16%) nad oeddent yn astudio eu dewis cyntaf o bwnc neu gymhwyster. Teimlodd 1% arall nad oedd ganddynt ddewis, ac ni ystyriodd 3% unrhyw opsiynau eraill.

Siart 4.3: P'un ai'r pynciau a'r cymwysterau yw'r dewis cyntaf: crynodeb ar gyfer Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13

Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13 Heb ei phwysoli (1782) Wedi ei phwysoli (1782)

Er nad oedd unrhyw wahaniaethau o ran gallu myfyrwyr i astudio eu dewis cyntaf o bynciau a chymwysterau yn ôl presenoldeb neu absenoldeb anabledd dysgu, roedd rhai grwpiau o fyfyrwyr naill ai'n fwy tebygol neu lai o allu sicrhau eu dewisiadau cyntaf:

- Nid oedd bron hanner yr holl fyfyrwyr (45%) nad oeddent yn mynychu eu hysgol dewis cyntaf yn astudio eu dewis cyntaf o bynciau a chymwysterau ychwaith. Roedd hyn yn cymharu â dim ond 13% o'r myfyrwyr a oedd yn mynychu eu ysgol dewis cyntaf.
- Roedd myfyrwyr Blwyddyn 13 yn fwy tebygol o gytuno eu bod yn astudio'r pynciau o'u dewis o gymharu â'r rheini o Flwyddyn 12 (84% o gymharu â 76%).

- Roedd myfyrwyr o grwpiau lleiafrifoedd ethnig yn llai tebygol o fod yn astudio eu dewisiadau cyntaf o bynciau a chymwysterau (73% o gymharu ag 80%).
- Er nad oedd merched yn fwy tebygol na bechgyn o fod yn mynychu ei dewis cyntaf o ysgol, roeddent yn fwy tebygol o ddweud *nad* oeddent yn astudio eu dewis cyntaf o bwnc/cymwysterau (18% o gymharu â 14% o fechgyn).

Tabl 4.5: P'un a yw pynciau a chymwysterau'n ddewis cyntaf yn ôl rhyw, blwyddyn ac ethnigrwydd

Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13	Cyfanswm	Rhyw		Blwyddyn		Ethnigrwydd	
		Gwryw	Benyw	Blwyddyn 12	Blwyddyn 13	Gwyn	Ddim yn wyn
Heb ei phwysoli	1782	788	937	1033	700	1564	160
Wedi ei phwysoli	1782	803	907	1024	703	1534	178
	%	%	%	%	%	%	%
Ie, fy newis cyntaf	78	80	78	76	84	80	73
Na, nid fy newis cyntaf	16	14	18	18	13	15	21
Nid oedd gen i ddewis	1	1	1	1	*	1	1
Ni feddyliais am opsiynau eraill	3	4	2	3	3	3	5
Heb ei nodi	3	1	1	1	1	1	1

Noder: mae * yn dynodi ffigur sy'n llai na 0.5% ond yn fwy na sero.

Yn yr un modd â'r gydberthynas rhwng y gallu i fynychu dewis cyntaf o ysgol a ddisgrifir yn adran 4.2.2, mae'r gallu i astudio dewis cyntaf o gwrs/pwnc yn effeithio ar brofiad dysgu myfyrwyr yn y pen draw (tabl 14, Atodiad B):

- Gwelir cydberthynas rhwng y gallu i astudio dewis cyntaf o bynciau/cymwysterau a lefelau cymhelliant ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13:
 - Roedd myfyrwyr a oedd â llawer neu rywfaint o gymhelliant hefyd yn fwy tebygol o fod yn astudio eu dewis cyntaf o bynciau a chymwysterau (86% ac 82% yn y drefn honno) na'r rheini nad oedd ganddynt lawer o gymhelliant neu ddim o gwbl (72% a 60% yn y drefn honno).

- Gwelir cydberthynas rhwng gallu myfyrwyr i astudio eu dewis cyntaf o bynciau/cymwysterau a lefelau boddhad â'r addysgu ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13:
 - Roedd myfyrwyr a oedd yn hynod fodlon neu'n fodlon iawn ar ansawdd yr addysgu hefyd yn fwy tebygol na myfyrwyr yn gyffredinol o fod yn astudio eu dewis cyntaf o gwrs (88% ac 86% yn y drefn honno o gymharu â 78% o'r myfyrwyr yn gyffredinol).
- Gwelir cydberthynas rhwng gallu myfyrwyr i astudio eu dewis cyntaf o bynciau/cymwysterau a nifer y myfyrwyr sy'n ystyried gadael yr ysgol ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13:
 - Roedd myfyrwyr a oedd wedi ystyried gadael yr ysgol yn llai tebygol o fod yn astudio eu dewis cyntaf o bynciau a chymwysterau (70%) na'r rheini nad oeddent wedi ystyried gadael yr ysgol (85%).
 - Fel gyda dewis cyntaf o ysgol, roedd myfyrwyr a oedd wedi ystyried gadael yr ysgol hefyd yn fwy tebygol o beidio â bod wedi ystyried opsiynau eraill (5%) na'r rheini nad oeddent wedi ystyried gadael yr ysgol (1%).

Yn galonogol, ni welwyd unrhyw wahaniaethau sylweddol yn ôl newidynnau yn ymwneud â demograffeg yr ysgol, fel maint y grŵp blwyddyn a p'un a oedd yr ysgol yn un cyfrwng Cymraeg neu Saesneg. Gwelwyd eithriad i hyn mewn perthynas â chanran y myfyrwyr a oedd â hawl i gael prydau ysgol am ddim - roedd 80% o'r myfyrwyr mewn ysgolion lle'r oedd gan lai na 10% o'r disgyblion hawl i gael prydau ysgol am ddim yn astudio eu dewisiadau cyntaf o gymharu â 75% o'r rheini lle'r oedd gan fwy na 15% o'r disgyblion hawl i gael prydau ysgol am ddim.

Cymariaethau ag Arolwg Cenedlaethol o Chweched Dosbarthiadau Ysgolion Cymru 2004 ELWa

Gwelwyd gwahaniaeth bach ond sylweddol wrth gymharu'r canlyniadau â data 2004, sef bod llai o fyfyrwyr yn 2008 wedi dweud eu bod wedi sicrhau eu dewis cyntaf o bynciau/cymwysterau (16% o gymharu â 19% yn 2004).

4.2.4 Rhesymau dros beidio ag astudio dewis cyntaf o bynciau neu gymwysterau

Gofynnwyd i bob myfyriwr a ddywedodd nad oedd yn astudio ei ddewis cyntaf o bynciau neu gymwysterau ar hyn o bryd pam nad oedd yn gwneud hynny. Cynigiwyd rhestr o atebion posibl iddynt a gallent ddewis cymaint neu gyn lleied ag y dymument a hefyd gofnodi unrhyw resymau eraill nad oeddent ar y rhestr.

Nid oedd ychydig dros hanner y myfyrwyr yn astudio eu dewis cyntaf o bynciau neu gymwysterau am na allent eu cynnwys yn eu hamserlenni (53%), a dywedodd chwarter ohonynt nad oedd eu hysgol nac ysgolion lleol yn darparu'r cyrsiau roeddent am eu hastudio. Roedd 13 y cant o'r myfyrwyr wedi'u cynghori gan eu hathrawon i beidio â dilyn eu dewis cyntaf, tra nad oedd llai nag un o bob deg am deithio i'r man lle'r oedd eu dewis cyntaf yn cael ei gynnig (7%) neu roedd eu dewis cyntaf yn llawn (hefyd 7%).

Dengys gwaith dadansoddi yn ôl amryw is-grŵp o fewn y data y canlynol:

- Roedd merched yn fwy tebygol na bechgyn o roi'r rheswm nad oedd eu hysgol neu ysgolion lleol yn darparu'r cymwysterau neu bynciau yr oeddent am eu dilyn (32% o gymharu â 17%).
- I'r gwrthwyneb, roedd bechgyn yn fwy tebygol o fod wedi'u cynghori i beidio â dilyn eu dewis cyntaf gan athrawon (20% o gymharu ag 8% o'r merched).
- O'r myfyrwyr hynny ym Mlwyddyn 13 nad oeddent yn astudio eu dewis cyntaf, i ddwy ran o dair (67%) y rheswm am hynny oedd nad oeddent yn cyd-fynd â'u hamserlenni. Rhoddodd llai na hanner y myfyrwyr ym Mlwyddyn 12 nad oeddent yn astudio eu dewis cyntaf (47%) yr un rheswm.

Tabl 4.6: Rhesymau dros beidio ag astudio'r pynciau a'r cymwysterau a oedd yn ddewis cyntaf yn ôl rhyw a blwyddyn

	Cyfanswm	Rhyw		Blwyddyn	
		Gwryw	Benyw	Blwyddyn 12	Blwyddyn 13
Sylfaen: Pob ymatebydd nad oedd yn astudio ei ddewis cyntaf o bynciau neu gymwysterau ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13					
Heb ei phwysoli	301	116	176	194	97
Wedi ei phwysoli	286	111	166	188	88
	%	%	%	%	%
Nid oedd y cymhwyster/cymwysterau neu bwnc/pynciau yn addas ar gyfer fy amserlen	53	59	49	47	67
Nid yw'r ysgol / ysgolion lleol yn darparu'r cymhwyster/cymwysterau neu'r pwnc/pynciau yr oeddwn am eu dilyn	26	17	32	29	20
Fe'm cynghorwyd gan athro i beidio â chymryd y dewis(iadau) cyntaf	13	20	8	11	16
Nid oeddwn eisieu teithio i'r lle y cynhaliwyd y cwrs	7	5	9	8	5
Roedd fy newis cyntaf o bwnc/cymhwyster eisoes yn llawn	7	8	6	8	4
Ddim yn gwybod	1	3	0	2	0
Heb ei nodi	1	1	1	1	0

Noder: dangosir pob rheswm a nodwyd gan fwy na 2% yn y tabl. Mae rhai o'r meintiau sylfaen heb eu pwysoli yn is na 100, dylid bod yn ofalus wrth ddarllen canlyniadau ar gyfer yr is-grwpiau hyn.

Roedd nifer o wahaniaethau sylweddol rhwng y rhesymau a roddwyd gan fyfyrwyr am fethu ag astudio eu dewis cyntaf o bwnc neu gymhwyster yn dibynnu ar gyfrwng iaith, fel a ganlyn:

- Mae ateb y galw am bynciau/cymwysterau yn fwy o broblem i rai myfyrwyr nac eraill: o ran 'nid yw'r ysgol / ysgolion lleol yn darparu'r cymhwyster/cymwysterau neu'r pwnc/pynciau yr oeddwn am eu dilyn', nododd 43% o'r myfyrwyr mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg hyn fel rheswm dros beidio ag astudio eu dewis cyntaf o bwnc neu gymhwyster o gymharu â 23% mewn ysgolion cyfrwng Saesneg.
- dywedodd 15% o'r myfyrwyr mewn ysgolion cyfrwng Saesneg 'fe'm cynghorwyd gan athro i beidio â chymryd y dewis(iadau) cyntaf' mewn rhai mathau o ysgolion o gymharu â 4% mewn ysgolion cyfrwng Saesneg

Tabl 4.7: Rhesymau dros beidio ag astudio'r pynciau neu'r cymwysterau a oedd yn ddewis cyntaf yn ôl cyfrwng iaith yr ysgol

	Cyfanswm	Cyfrwng iaith	
		Cymraeg	Saesneg
Sylfaen: Pob ymatebydd nad oedd yn astudio ei ddewis cyntaf o bynciau neu gymwysterau ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13			
Heb ei phwysoli	301	53	248
Wedi ei phwysoli	286	40	246
	%	%	%
Nid oedd y cymhwyster/cymwysterau neu bwnc/pynciau yn addas ar gyfer fy amserlen	53	47	54
Nid yw'r ysgol / ysgolion lleol yn darparu'r cymhwyster/cymwysterau neu'r pwnc/pynciau yr oeddwn am eu dilyn	26	43	23
Fe'm cynghorwyd gan athro i beidio â chymryd y dewis(iadau) cyntaf	13	4	15
Nid oeddwn eisieu teithio i'r lle y cynhaliwyd y cwrs	7	9	7
Roedd fy newis cyntaf o bwnc/cymhwyster eisoes yn llawn	7	7	6
Ddim yn gwybod	1	0	1
Heb ei nodi	1	3	*

Noder: dangosir pob rheswm a nodwyd gan fwy na 2% yn y tabl. Mae rhai o'r meintiau sylfaen heb eu pwysoli yn is na 100, dylid bod yn ofalus wrth ddarllen canlyniadau ar gyfer yr is-grwpiau hyn. Yn y tabl mae * yn dynodi ffigur sy'n llai na 0.5% ond yn fwy na sero.

4.2.5 Crynodeb

Yn gyffredinol caiff myfyrwyr sy'n dechrau Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13 nifer fwy o ddewisiadau nac ar gamau blaenorol o'u haddysg, o ran eu man astudio (er enghraifft, ysgol neu goleg chweched dosbarth) a'r cymwysterau y maent yn eu dilyn.

Pan ofynnwyd am eu rhesymau dros fynychu Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13 yn eu hysgol bresennol, dywedodd y mwyafrif helaeth o'r myfyrwyr (85%) eu bod eisoes yn mynychu'r un ysgol. Mae cynnydd naturiol o fewn yr un amgylchedd ysgol wrth gwrs yn allweddol ac mae cynnal cysylltiadau cymdeithasol yn rhan o hyn: dywedodd ychydig dros hanner (52%) y myfyrwyr eu bod yn mynychu'r ysgol am fod eu ffrindiau yn mynd yno. Dewisodd cyfrannau tebyg fynychu eu chweched

dosbarth am ei fod yn cynnig y cwrs yr oeddent am ei ddilyn (51%) neu oherwydd ei fod mewn man cyfleus (51%).

Yn ddiddorol, roedd myfyrwyr â'r lefelau uchaf o gymhelliant yn fwy tebygol o fod wedi dewis eu hysgol am ei bod yn cynnig y cwrs neu'r pynciau roeddent am eu hastudio ac am fod ganddi enw da. Roedd hyn yr un fath ar gyfer y myfyrwyr hynny a ddangosodd y lefelau uchaf o foddhad â'r addysgu yn eu hysgolion.

Dywedodd 69% o'r disgyblion eu bod yn mynychu eu hysgol dewis cyntaf, er nad oedd 18% wedi ystyried opsiwn arall mewn gwirionedd. O'r gweddill, nid oedd 6% o'r myfyrwyr yn mynychu eu hysgol dewis cyntaf a theimlodd 4% arall nad oeddent wedi cael dewis o ran ysgol.

Roedd nifer o is-grwpiau o fyfyrwyr a ymddangosai'n llai tebygol o fod yn mynychu eu hysgolion dewis cyntaf. Roedd y rhain yn cynnwys:

- grwpiau lleiafrifoedd ethnig (56% o gymharu â 72% o fyfyrwyr gwyn)
- myfyrwyr ag anabledd dysgu (42% o gymharu â 72% o'r myfyrwyr heb anabledd dysgu).

Yn gyffredinol, roedd myfyrwyr a oedd â mwy o gymhelliant, yn fwy bodlon ac yn llai tebygol o fod wedi ystyried gadael yr ysgol yn fwy tebygol o astudio yn eu hysgol dewis cyntaf. Roedd y rheini nad oeddent yn ystyried opsiynau eraill neu nad oeddent wedi sicrhau eu dewis cyntaf yn llai bodlon o lawer ac roedd ganddynt lai o gymhelliant. Gwelwyd y duedd hon eto o ran p'un a oedd myfyrwyr yn astudio eu dewis cyntaf o bynciau a chymwysterau ai peidio. O ran cynnwys myfyrwyr a chynnal lefelau da o ymgysylltu, mae hyn yn ategu pwysigrwydd a) sicrhau bod myfyrwyr yn ystyried dewisiadau a chyfleoedd o ddifrif o ran cynnydd a, b) lle y bo'n bosibl, ateb galw myfyrwyr am gyrsiau penodol.

Yn gyffredinol, roedd bron pedwar o bob pump o fyfyrwyr (78%) yn astudio eu dewis cyntaf o bynciau a chymwysterau. Fodd bynnag, nid oedd 16% yn astudio eu dewisiadau cyntaf. Yn bwysig ddigon, nid oedd bron hanner yr holl fyfyrwyr (45%) nad oeddent yn mynychu eu hysgol dewis cyntaf yn astudio eu dewis cyntaf o bynciau a chymwysterau ychwaith (o gymharu â dim ond 13% o'r myfyrwyr sy'n mynychu eu hysgol dewis cyntaf). Felly, o ran y grŵp hwn, ymddengys bod cryn dipyn o gyfaddawd wedi'i wneud.

Dywedodd hanner y myfyrwyr ym Mlwyddyn 12 Blwyddyn 13 nad oeddent yn gallu astudio eu pynciau a'u cymwysterau dewis cyntaf (53%) mai oherwydd nad oeddent yn cyd-fynd â'u hamserlenni oedd hynny. Roedd y sefyllfa hon yn fwy amlwg ymhlith myfyrwyr ym Mlwyddyn 13 (67%) na'u cymheiriaid ym Mlwyddyn 12 (47%). Er i chwarter y myfyrwyr nad oeddent yn gallu astudio eu dewisiadau cyntaf ddweud nad oedd eu hysgol neu ysgolion lleol yn cynnig y cymwysterau neu'r pynciau roeddent am eu hastudio (26%), roedd hyn yn fwy o broblem i ferched (32%) nag i

fechgyn (17%). Roedd hon hefyd yn broblem fwy cyffredinol mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg (43% o gymharu â 23% mewn ysgolion cyfrwng Saesneg).

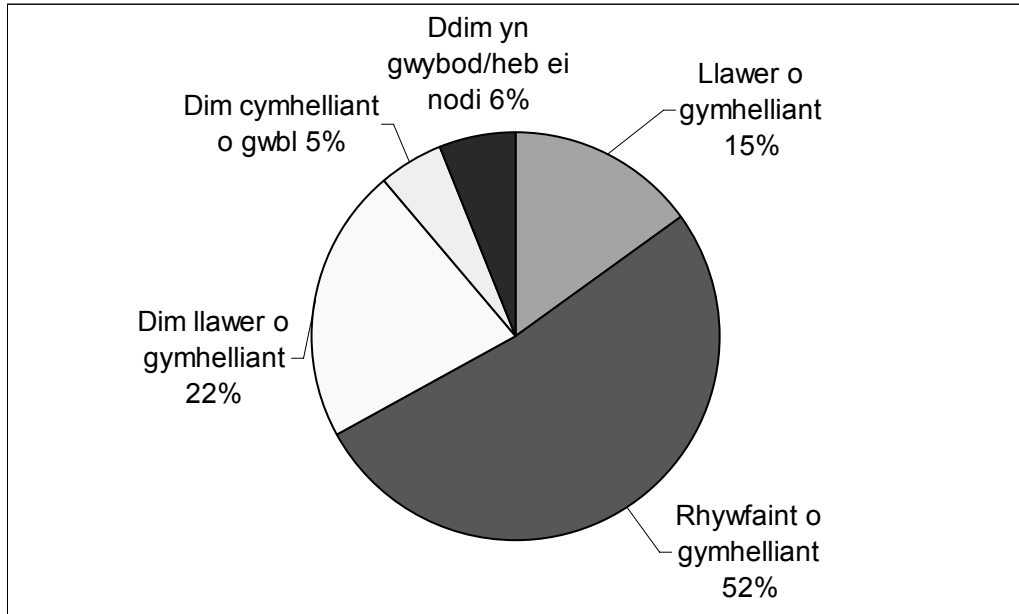
4.3 Cymhelliant/problemau

Mae'r adran hon yn ystyried:

- lefelau cymhelliant ymhlith myfyrwyr chweched dosbarth mewn perthynas â'u hastudiaethau
- unrhyw broblemau a gafwyd ers dechrau yn y flwyddyn ysgol gyfredol
- p'un a yw myfyrwyr erioed wedi ystyried gadael yr ysgol o ddifrif ers dechrau Blwyddyn 12.

4.3.1 Lefelau Cymhelliant Cyffredinol

Yn galonogol, dywedodd tua dwy ran o dair o'r myfyrwyr fod ganddynt rywffaint neu lawer o gymhelliant yn eu hastudiaethau (68%), er mai rhywfaint o gymhelliant (52%), yn hytrach na llawer o gymhelliant (15%), oedd gan y mwyafrif o'r grŵp hwn. Fodd bynnag, dywedodd lleiafrif sylweddol nad oedd ganddynt lawer o gymhelliant (22%) a dywedodd 5% nad oedd ganddynt unrhyw gymhelliant o gwbl.

Siart 4.4: Lefelau cymhelliant: crynodeb ar gyfer Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13

Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13 Heb ei phwysoli (1782) Wedi ei phwysoli (1782)

Er gwaetha'r duedd ddiweddar bod merched yn perfformio'n well na bechgyn mewn arholiadau safon Uwch, nid oedd unrhyw dystiolaeth bod gan ferched fwy o gymhelliant yn eu hastudiaethau na bechgyn. Dywedodd 67% o'r bechgyn a 71% o'r merched fod ganddynt rywffaint neu lawer o gymhelliant yn eu hastudiaethau, ac nid oedd hynny'n wahaniaeth sylweddol o ran ystadegau. Pan rennir y gyfradd gadarnhaol (h.y. drwy gyfuno ymatebion i lawer/rhywfaint o gymhelliant) nid oes unrhyw wahaniaeth sylweddol rhwng y grwpiau blwyddyn ond dylid nodi bod myfyrwyr ym Mlwyddyn 13 yn fwy tebygol o ddweud bod ganddynt lawer o gymhelliant na'r rheini ym Mlwyddyn 12 (20% o gymharu â 13%).

Roedd gwahaniaethau clir o ran lefelau cyffredinol o gymhelliant a chefnidir ethnig. Roedd y rheini o gefndiroedd ethnig gwyn yn fwy tebygol o ddweud bod ganddynt rywffaint neu lawer o gymhelliant na'r rheini o gefndiroedd lleiafrifoedd ethnig (70% o gymharu â 58% o gefndiroedd lleiafrifoedd ethnig).

Roedd y rheini heb anabledd dysgu yn fwy tebygol o fod â llawer neu rywffaint o gymhelliant na'r rheini ag anabledd dysgu (70% o gymharu â 58%). Yn galonogol, fodd bynnag, roedd y myfyrwyr hynny a oedd yn cael cymorth rheolaidd ychwanegol yn yr ysgol i'w helpu gyda'u dysgu yn fwy tebygol o fod â llawer o gymhelliant na'r rheini nad oeddent yn cael cymorth (24% o gymharu â 15% o'r rheini nad oeddent yn cael cymorth ychwanegol).

Tabl 4.8: Lefelau cymhelliant yn ôl blwyddyn, ethnigrwydd, anabledd dysgu a chymorth dysgu ychwanegol

	Cyfanswm	Blwyddyn		Ethnigrwydd		Anabledd dysgu		Cymorth dysgu ychwanegol	
		12	13	Gwyn	Ddim yn wyn	Oes	Nac oes	Do	Naddo
Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13		12	13	Gwyn	Ddim yn wyn	Oes	Nac oes	Do	Naddo
Heb ei phwysoli	1782	1033	700	1564	160	82	1629	144	1569
Wedi ei phwysoli	1782	1024	703	1534	178	92	1604	153	1558
	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Llawer o gymhelliant	15	13	20	16	13	20	15	24	15
Rhywfaint o gymhelliant	52	56	50	55	45	37	54	51	53
Dim llawer o gymhelliant	22	23	23	23	27	28	23	16	24
Dim cymhelliant o gwbl	5	5	4	4	7	6	5	3	5
Ansicr	1	1	1	1	3	5	1	3	1
Heb ei nodi	5	3	2	2	6	4	2	5	2
Llawer/ Rhywfaint o gymhelliant	68	69	70	70	58	58	70	74	68
Dim llawer o gymhelliant/dim cymhelliant o gwbl	27	28	27	27	34	34	28	18	29

Noder: mae rhai o'r meintiau sylfaen heb eu pwysoli yn is na 100, dylid bod yn ofalus wrth ddarllen canlyniadau ar gyfer yr is-grwpiau hyn.

Cafodd dewis ysgol a chwrs effaith fawr ar gymhelliant. Roedd myfyrwyr a oedd yn astudio yn eu dewis cyntaf o ysgol yn fwy tebygol o fod â llawer o gymhelliant neu rywfaint o gymhelliant (75%) na'r rheini nad oeddent yn gwneud hynny (43%), y rheini na chawsant ddewis (41%), neu'r rheini a ddywedodd nad oeddent wedi ystyried opsiwn arall (59%). Cafwyd patrwm tebyg hefyd ar gyfer y rheini oedd yn astudio eu dewis cyntaf o gwrs (tabl 15, Atodiad B).

Roedd cydberthynas gref hefyd rhwng lefelau cymhelliant a boddhad myfyrwyr â'u profiad dysgu yn y chweched dosbarth. Nododd 93% o fyfyrwyr a oedd yn hynod fodlon ac 88% o fyfyrwyr a oedd yn fodlon iawn fod ganddynt llawer neu rywfaint o gymhelliant o gymharu ag 14% o'r rheini a oedd yn anfodlon.

Efallai nad yw'n syndod y gellir cysylltu lefel cymhelliant myfyrwyr â'r tebygolrwydd y byddant yn gadael yr ysgol. Nododd 82% o fyfyrwyr nad oeddent wedi ystyried gadael yr ysgol bod ganddynt llawer neu rywfaint o gymhelliant yn eu hastudiaethau. I'r gwrthwyneb dim ond 16% o fyfyrwyr *nad* oeddent wedi ystyried gadael yr ysgol ers dechrau ym Mlwyddyn 12, a nododd nad oedd ganddynt llawer o gymhelliant neu nad oedd ganddynt gymhelliant o gwbl. (Tabl 16, Atodiad B).

Roedd rhai gwahaniaethau sylweddol yn y lefelau cymhelliant yn ôl demograffeg yr ysgol:

- Roedd myfyrwyr mewn ysgolion cyfrwng Saesneg yn fwy tebygol o beidio â chael llawer o gymhelliant neu beidio â chael unrhyw gymhelliant o gwbl (28%) yn eu hastudiaethau na myfyrwyr o ysgolion cyfrwng Cymraeg (21%). Fodd bynnag, nid oedd myfyrwyr mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg yn fwy tebygol o deimlo bod ganddynt lawer o gymhelliant neu rywfaint o gymhelliant na myfyrwyr mewn ysgolion cyfrwng Saesneg (72% a 67% yn y drefn honno).
- Roedd myfyrwyr mewn ysgolion lle'r oedd gan lai na 10% o'r disgyblion hawl i gael prydau ysgol am ddim yn fwy tebygol o gael llawer neu rywfaint o gymhelliant na myfyrwyr mewn ysgolion lle'r oedd gan fwy na 10% o'r disgyblion hawl i gael prydau am ddim (73% yn erbyn 63% neu lai).

Tabl 4.9: Lefel cymhelliant yn ôl cyfrwng iaith a % y disgyblion â hawl i gael prydau ysgol am ddim

	Cyfanswm	Cyfrwng iaith		% y disgyblion â hawl i gael prydau ysgol am ddim		
		Cymraeg	Saesneg	15+	10% hyd at 15%	Llai na 10%
Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13						
Wedi ei phwysoli	1782	367	1415	660	410	712
Wedi ei phwysoli	1782	342	1440	729	325	729
	%	%	%	%	%	%
Llawer o gymhelliant	15	16	15	17	12	15
Rhywfaint o gymhelliant	52	57	51	49	49	58
Dim llawer o gymhelliant	22	18	24	23	29	19
Dim cymhelliant o gwbl	5	3	5	5	5	4
Ansicr	1	0	1	2	1	*
Heb ei nodi	5	7	4	5	5	4
Llawer/Rhywfaint o gymhelliant	68	72	67	65	60	73
Dim llawer o gymhelliant/dim cymhelliant o gwbl	27	21	28	28	34	23

Noder: mae * yn dynodi ffigur sy'n llai na 0.5% ond yn fwy na sero.

Cymariaethau ag Arolwg Cenedlaethol o Chweched Dosbarthiadau Ysgolion Cymru 2004 ELWa

Roedd gan lawer llai o ymatebwyr yn 2008 rywfaint/llawer o gymhelliant yn eu hastudiaethau o gymharu â phedair blynedd yn ôl (68% yn 2008 o gymharu â 71% yn 2004).

4.3.2 Problemau a gafwyd

Y broblem fwyaf yr oedd myfyrwyr wedi'i chael ers dechrau eu blwyddyn ysgol bresennol oedd cynnal eu cymhelliant personol, a nodwyd hyn gan bron i hanner (48%) yr holl ddisgyblion. Dywedodd un rhan o dair (33%) eu bod wedi cael trafferth ymdopi â safon y gwaith yr oedd ei hangen a dywedodd un o bob pump (20%) eu bod wedi cael problemau gydag aelod o staff. Nododd tua un o bob deg o fyfyrwyr hefyd eu bod wedi cael problemau gyda myfyrwyr eraill (11%) ac na chawsant y cymorth ychwanegol a addawyd iddynt (9%). Dywedodd tua un o bob saith o fyfyrwyr nad oeddent wedi cael unrhyw broblemau yn eu blwyddyn ysgol bresennol (15%).

Ychydig iawn o wahaniaethau a welwyd rhwng myfyrwyr sy'n fechgyn a merched o ran y mathau o broblemau a gawsant. Yr unig eithriad i hyn oedd bod merched ychydig yn fwy tebygol na bechgyn o ddweud eu bod wedi cael problemau gyda myfyrwyr eraill (14% o gymharu â 9%).

Roedd rhai gwahaniaethau amlwg mewn perthynas â'r flwyddyn ysgol academaidd. Roedd myfyrwyr ym Mlwyddyn 13 yn fwy tebygol na myfyrwyr ym Mlwyddyn 12 o ddweud eu bod wedi:

- cael problemau o unrhyw fath gydag aelod o staff (24% o gymharu â 17%)
- problemau o unrhyw fath gyda myfyrwyr eraill (14% o gymharu â 9%)
- cymorth ychwanegol a addawyd iddynt heb ei ddarparu (11% o gymharu â 8%).

I'r gwrthwyneb, roedd myfyrwyr ym Mlwyddyn 12 yn fwy tebygol na myfyrwyr ym Mlwyddyn 13 o ddweud eu bod wedi cael trafferth ymdopi â safon y gwaith sydd ei hangen (36% o gymharu â 30%). Efallai y gellir disgwyl hyn, oherwydd y byddai'r mwyafrif o fyfyrwyr ym Mlwyddyn 12 yn dechrau ar gwrs a chynnwys cwricwlwm newydd.

Yn ogystal, roedd cysylltiad clir rhwng myfyrwyr ag anabledd dysgu, a'r broblem o ymdopi â safon y gwaith sydd ei hangen: cytunodd 46% o fyfyrwyr ag anabledd dysgu fod hyn wedi bod yn broblem iddynt o gymharu â dim ond un rhan o dair o

fyfyrwyr sydd heb anabledd dysgu (33%). Roedd myfyrwyr ag anabledd dysgu hefyd ddwywaith yn fwy tebygol na myfyrwyr heb anabledd dysgu (21% o gymharu â 9%) o ddweud na chawsant y cymorth ychwanegol a addawyd iddynt. Ymysg y rheini a gafodd gymorth ychwanegol yn yr ystafell ddosbarth, dywedodd bron i un o bob pump (18%) eu bod wedi cael problemau gyda myfyrwyr eraill. Mae hyn mewn cyferbyniad â thua un o bob deg (11%) o'r myfyrwyr na chawsant gymorth ychwanegol.

Nid oedd unrhyw wahaniaethau sylweddol yn yr ystadegau yn ôl cefndir ethnig ar gyfer unrhyw broblem a gafodd myfyrwyr ers dechrau'r flwyddyn ysgol.

Tabl 4.10: Problemau a gafwyd yn ôl rhyw, blwyddyn, anabledd dysgu a chymorth dysgu ychwanegol

	Cyfanswm	Rhyw		Blwyddyn		Anabledd dysgu		Cymorth dysgu ychwanegol	
		Gwryw	Benyw	12	13	Oes	Nac oes	Do	Naddo
Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13									
Heb ei phwysoli	1782	788	937	1033	700	82	1629	144	1569
Wedi ei phwysoli	1782	803	907	1024	703	92	1604	153	1558
	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Cynnal eich cymhelliant personol	48	52	48	48	51	49	50	39	51
Ymdopi â safon y gwaith sydd ei hangen	33	32	36	36	30	46	33	41	33
Problemau o unrhyw fath gydag aelodau o staff	20	19	21	17	24	30	20	19	20
Problemau o unrhyw fath gyda disgyblion eraill	11	9	14	9	14	17	11	18	11
Cymorth ychwanegol a addawyd i chi heb ei ddarparu	9	8	11	8	11	21	9	11	9
Teithio i'r ysgol hon	7	8	6	7	6	13	6	8	7
Dim problemau	15	16	15	16	15	7	16	10	16
Heb ei nodi	13	12	10	11	10	6	11	12	11

Noder: dangosir pob rheswm a nodwyd gan fwy na 3% yn y tabl. Mae rhai meintiau sylfaen heb eu pwysoli yn is na 100, dylid bod yn ofalus wrth ddarllen canlyniadau ar gyfer yr is-grwpiau hyn.

Roedd y rheini a ddywedodd nad oeddent yn astudio yn eu dewis cyntaf o ysgol yn fwy tebygol o fod wedi cael problemau gydag aelod o staff na'r rheini a oedd yn astudio yn eu hysgol ddewisol (30% a 17% yn y drefn honno), roeddent yn fwy tebygol o fod wedi cael problemau gyda myfyrwyr eraill (19% yn erbyn 10%) ac o ddweud nad oedd y cymorth ychwanegol a addawyd iddynt wedi'i ddarparu (21% a 7% yn y drefn honno) Nododd 21 y cant o'r plant a ddywedodd nad oeddent wedi

cael dewis o ysgol nad oeddent wedi cael cymorth ychwanegol (o gymharu â dim ond 7% a oedd yn astudio yn eu dewis cyntaf o ysgol).

Roedd cysylltiad clir hefyd rhwng p'un a oedd myfyriwr yn astudio ei ddewis cyntaf o bwnc a'i debygolrwydd o gael problemau penodol (tabl 18, Atodiad B). Roedd y rheini a ddywedodd nad oeddent yn astudio eu dewis cyntaf o gwrs yn fwy tebygol na'r rheini a oedd yn gwneud hynny o gael:

- problemau'n cynnal eu cymhelliant personol (60% o'r rheini nad oeddent yn astudio eu dewis cyntaf o gwrs o gymharu â 47% o'r rheini a oedd yn gwneud hynny)
- problemau'n ymdopi â safon y gwaith sydd ei hangen (39% o gymharu â 32%)
- problemau o unrhyw fath gydag aelod o staff (25% o gymharu â 19%).

Roedd myfyrwyr a ddywedodd nad oedd ganddynt unrhyw gymhelliant o gwbl yn fwy tebygol o ddweud eu bod wedi cael yr anawsterau canlynol na'r rheini a oedd â llawer neu rywfaint o gymhelliant:

- ymdopi â safon y gwaith sydd ei hangen (59% o gymharu â 18% a 45% yn y drefn honno)
- problemau o unrhyw fath gydag aelod o staff (33% o gymharu â 18% a 18% yn y drefn honno)
- peidio â chael y cymorth ychwanegol a addawyd i chi (25% o gymharu â 6% a 9% yn y drefn honno)

Yn yr un modd, roedd y rheini a oedd yn anfodlon ar eu profiad dysgu yn fwy tebygol o fod wedi cael rhywfaint o broblemau na'r rheini a oedd yn fodlon, fel a ganlyn (tabl 19, Atodiad B)⁵:

- cynnal eu cymhelliant personol (roedd 78% o'r rheini a oedd yn anfodlon wedi cael y broblem hon o gymharu â 22% a oedd yn fodlon iawn, 37% a oedd yn hynod fodlon a 58% a oedd yn eithaf bodlon)
- ymdopi â safon y gwaith sydd ei hangen (62% o gymharu â 21%, 27% a 37% yn y drefn honno)
- problemau o unrhyw fath gydag aelod o staff (43% o gymharu â 10%, 13%, a 23% yn y drefn honno)

⁵ Noder bod rhai meintiau sylfaen heb eu pwysoli yn is na 100, felly dylid bod yn ofalus wrth ddarllen ystyried y canlyniadau hyn.

- peidio â chael cymorth ychwanegol a addawyd i chi (26% o gymharu â 6%, 5% a 10% yn y drefn honno).

Roedd myfyrwyr mewn ysgolion cyfrwng Saesneg hefyd yn fwy tebygol o fod wedi cael problemau'n cynnal eu cymhelliant personol (52%) na myfyrwyr mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg (34%) ac o fod wedi cael problemau gyda myfyrwyr eraill (12% o gymharu â 7% o'r rheini mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg). Roeddent hefyd yn fwy tebygol o nodi problemau o ran teithio i'r ysgol (8% yn erbyn 2% yn y drefn honno).

Roedd cysylltiad clir rhwng maint grŵp blwyddyn a thebygolrwydd myfyriwr o fod wedi cael problemau'n cynnal ei gymhelliant personol. Roedd o leiaf 53% o'r myfyrwyr mewn ysgolion â 151 o ddisgyblion neu fwy ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13 wedi ei chael yn anodd cynnal eu cymhelliant personol. I'r gwrthwyneb, roedd 40% o'r myfyrwyr mewn ysgolion â rhwng 101 a 150 o fyfyrwyr Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13 a 33% o'r rheini mewn ysgolion â 100 o ddisgyblion neu lai yn y grwpiau blwyddyn hyn wedi cael y broblem hon.

Roedd myfyrwyr mewn ysgolion lle roedd gan 10% neu fwy o'r disgyblion hawl i gael prydau ysgol am ddim hefyd yn fwy tebygol o fod wedi cael problemau gyda myfyrwyr eraill (o leiaf 12%) na'r myfyrwyr hynny mewn ysgolion lle roedd gan lai na 10% o'r disgyblion hawl i gael prydau ysgol am ddim (dim ond 7% o'r myfyrwyr hyn oedd wedi cael problem o'r fath).

Tabl 4.11: Problemau a gafwyd yn ôl cyfrwng iaith a % y disgyblion â hawl i gael prydau ysgol am ddim

Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13	Cyfanswm	Cyfrwng iaith		% y disgyblion â hawl i gael prydau ysgol am ddim		
		Cymraeg	Saesneg	15% a throsodd	Rhwng 10% a 15%	Llai na 10%
Wedi ei phwysoli	1782	367	1415	660	410	712
Wedi ei phwysoli	1782	342	1440	729	325	729
	%	%	%	%	%	%
Cynnal eich cymhelliant personol	48	34	52	44	54	51
Ymdopi â safon y gwaith sydd ei hangen	33	32	34	35	37	30
Problemau o unrhyw fath gydag aelod o staff	20	16	20	21	19	19
Problemau o unrhyw fath gyda disgyblion eraill	11	7	12	15	12	7
Cymorth ychwanegol a addawyd i chi heb ei ddarparu	9	7	10	10	11	7
Teithio i'r ysgol hon	7	2	8	7	6	7
Dim problemau	15	20	14	15	16	15
Heb ei nodi	13	18	12	12	8	15

Noder; dangosir pob rheswm a nodwyd gan fwy na 3% yn y tabl.

Tabl 4.12: Problemau a gafwyd yn ôl nifer y myfyrwyr mewn grŵp blwyddyn

Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13	Cyfanswm	Nifer y myfyrwyr ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13				
		Hyd at 100	101-150	151-200	201-250	251+
Heb ei phwysoli	1782	130	408	484	298	462
Wedi ei phwysoli	1782	200	422	417	331	414
	%	%	%	%	%	%
Cynnal eich cymhelliant personol	48	33	40	53	55	54

Ymdopi â safon y gwaith sydd ei hangen	33	29	29	37	36	34
Problemau o unrhyw fath gydag aelod o staff	20	17	22	18	21	20
Problemau o unrhyw fath gyda disgyblion eraill	11	16	11	12	11	8
Cymorth ychwanegol a addawyd i chi heb ei ddarparu	9	8	9	12	9	7
Teithio i'r ysgol hon	7	5	6	5	8	8
Dim problemau	15	11	18	16	11	17
Heb ei nodi	13	21	14	11	10	12

Noder: dangosir pob rheswm a nodwyd gan fwy na 3% yn y tabl.

Cymariaethau ag Arolwg Cenedlaethol o Chweched Dosbarthiadau Ysgolion Cymru 2004 ELWa

O gymharu â 2004, dywedodd cryn dipyn yn llai o ymatebwyr yn 2008 nad oeddent wedi cael problemau o gwbl (20% yn 2004 o gymharu â 15% yn 2008). Er bod llai o ymatebwyr yn 2008 nag yn 2004 wedi nodi problemau gydag aelodau o staff (20% o gymharu â 24%) a/neu fyfyrwyr eraill (11% o gymharu â 13%), cytunodd mwy ohonynt fod ganddynt broblemau o ran y ffaith nad oeddent yn cael y cymorth ychwanegol a addawyd iddynt (9% o gymharu â 7% yn 2004).

4.3.3 Rhoi ystyriaeth i adael yr ysgol

Er nad oedd y mwyafrif o'r myfyrwyr (56%) wedi ystyried gadael yr ysgol ers iddynt ddechrau ym Mlwyddyn 12, dywedodd traean (32%) o'r myfyrwyr eu bod wedi ystyried gadael o ddifrif.

Nid oedd unrhyw wahaniaethau o ran rhyw nac ethnigrwydd ymhlith y rheini a oedd wedi ystyried gadael yr ysgol. Roedd myfyrwyr ym Mlwyddyn 13 yn fwy tebygol o ddweud nad oeddent wedi ystyried gadael na myfyrwyr Blwyddyn 12 (63% o gymharu â 54%) ac roedd gwahaniaeth amlwg rhwng y rheini ag anabledd dysgu a hebdo. Dywedodd dros hanner (56%) y rheini ag anabledd dysgu eu bod wedi ystyried gadael yr ysgol o gymharu â thua traean o'r rheini nad oedd ganddynt anabledd dysgu (31%).

Tabl 4.13: Rhoi ystyriaeth i adael yr ysgol yn ôl blwyddyn ac anabledd dysgu

Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13	Cyfanswm	Blwyddyn		Anabledd dysgu	
		Blwyddyn 12	Blwyddyn 13	Oes	Nac oes
Wedi ei phwysoli	1782	1033	700	82	1629
Wedi ei phwysoli	1782	1024	703	92	1604
	%	%	%	%	%
Do	32	34	30	56	31
Naddo	56	54	63	28	60
Ddim yn gwybod	9	11	7	16	9
Heb ei nodi	3	*	*	0	*

Noder: mae rhai o'r meintiau sylfaen heb eu pwysoli yn is na 100, a dylid bod yn ofalus wrth ddarllen canlyniadau ar gyfer yr is-grwpiau hyn. Yn y tabl mae * yn dynodi ffigur sy'n llai na 0.5% ond yn fwy na sero.

O ran cymwysterau, roedd y rheini a oedd yn astudio TGAU a chymwysterau galwedigaeth yn fwy tebygol o fod wedi ystyried gadael yr ysgol na'r rheini a oedd yn astudio Safon Uwch (roedd 47% o'r rheini a oedd yn astudio TGAU a 56% o'r rheini a oedd yn astudio cymwysterau galwedigaethol wedi ystyried gadael yr ysgol o gymharu â dim ond 31% o'r myfyrwyr a oedd yn astudio Safon Uwch). (Gweler tabl 20, Atodiad B).

Roedd y rheini nad oeddent wedi cael astudio yn eu dewis cyntaf o ysgol hefyd yn fwy tebygol o fod wedi ystyried gadael yr ysgol (tabl 21, Atodiad B). Roedd tair rhan o bump (58%) o'r rheini nad oeddent yn astudio yn eu dewis cyntaf o ysgol wedi ystyried gadael yr ysgol o gymharu â dim ond 27% o'r rheini a oedd yn astudio yn eu dewis cyntaf. Roedd patrwm tebyg i'w weld hefyd mewn perthynas â dewis pynciau. Roedd 45 y cant o'r rheini nad oeddent yn astudio eu dewis cyntaf o bwnc wedi ystyried gadael yr ysgol o gymharu â dim ond 29% o'r rheini a oedd yn astudio eu dewis cyntaf.

Fel y gellid bod wedi rhagweld o bosibl, roedd cyswllt clir rhwng lefelau cymhelliant a'r tebygolrwydd bod myfyrwyr wedi ystyried gadael yr ysgol (tabl 22, Atodiad B). Roedd pedair rhan o bump o'r rheini a ddywedodd nad oedd ganddynt unrhyw gymhelliant o gwbl (82%) a hanner y rheini nad oedd ganddynt lawer o gymhelliant (50%) wedi ystyried gadael yr ysgol. I'r gwrthwyneb, dim ond un chwarter (24%) o'r rheini a oedd â rhywfaint o gymhelliant a thua un rhan bump (18%) o'r rheini a oedd â llawer o gymhelliant oedd wedi ystyried gadael.

Gellid gweld patrwm unfath bron mewn perthynas â boddhad cyffredinol â'r profiad dysgu. Roedd 70 y cant o'r rheini a oedd yn hanfodol ar eu profiad dysgu wedi ystyried gadael yr ysgol o gymharu â dim ond 38% o'r rheini a oedd yn eithaf

bodlon, 16% o'r rheini a oedd yn fodlon iawn ac 13% o'r rheini a oedd yn fodlon iawn.

Roedd myfyrwyr a oedd yn astudio mewn ysgolion cyfrwng Saesneg hefyd yn fwy tebygol o ddweud eu bod wedi ystyried gadael yr ysgol na'r rheini a oedd mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg (33% o gymharu â 25%).

Roedd cysylltiad clir hefyd rhwng canran y disgyblion a oedd wedi ystyried gadael yr ysgol a chyfran y disgyblion yn yr ysgol yr oedd ganddynt hawl i gael prydau ysgol am ddim. Dywedodd tua chwarter (24%) y rheini mewn ysgolion lle roedd gan lai na 10% o'r myfyrwyr hawl i gael prydau ysgol am ddim eu bod wedi ystyried gadael. I'r gwrthwyneb, roedd 34% o'r myfyrwyr mewn ysgolion lle roedd gan 10-15% o'r disgyblion hawl i gael prydau ysgol am ddim a 39% o'r myfyrwyr mewn ysgolion lle roedd gan fwy na 15% o'r disgyblion hawl i gael prydau am ddim wedi ystyried gwneud hynny.

Tabl 4.14: Rhoi ystyriaeth i adael yr ysgol yn ôl cyfrwng iaith a % y disgyblion â hawl i gael prydau ysgol am ddim

	Cyfanswm	Cyfrwng iaith		% y disgyblion â hawl i gael prydau ysgol am ddim		
		Cymraeg	Saesneg	15+	10% hyd at 15%	Llai na 10%
Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13						
Wedi ei phwysoli	1782	367	1415	660	410	712
Wedi ei phwysoli	1782	342	1440	729	325	729
	%	%	%	%	%	%
Do	32	25	33	39	34	24
Naddo	56	62	55	50	54	64
Ddim yn gwybod	9	9	9	9	10	10
Heb ei nodi	3	5	2	3	3	3

Cymariaethau ag Arolwg Cenedlaethol o Chweched Dosbarthiadau Ysgolion Cymru 2004 ELWa

Nid oedd canran y dysgwyr a oedd yn ystyried gadael yn gynnar wedi newid llawer yn 2008 o gymharu â 2004.

4.3.4 Crynodeb

Dyweddod y mwyafrif o'r myfyrwyr yng Nghymru fod ganddynt rywfaint o gymhelliant (52%), a hynny'n galonogol, gyda 15% ychwanegol yn dweud bod ganddynt lawer o gymhelliant. Er gwaethaf hyn, dywedodd lleiafrif sylweddol o fyfyrwyr nad oedd ganddynt lawer o gymhelliant neu ddim o gwbl (27%). Er nad oedd unrhyw wahaniaethau o ran rhyw, roedd y rheini a oedd â llawer neu rywfaint o gymhelliant yn fwy tebygol o fod yn:

- ymatebwyr o gefndiroedd gwyn (dywedodd 70% fod ganddynt rywfaint neu lawer o gymhelliant o gymharu â 58% o'r rheini o gefndiroedd lleiafrifoedd ethnig)
- myfyrwyr heb anabledd dysgu (70% o gymharu â 58% o'r rheini ag anabledd dysgu)
- Astudio yn eu dewis cyntaf o ysgol (75% o gymharu â 43% nad oeddent yn gwneud hynny)
- Astudio eu dewis cyntaf o gwrs (72% o gymharu â 55% nad oeddent yn gwneud hynny)
- Bodlon ar eu profiad dysgu (76% o gymharu â 14% a oedd yn anfodlon).

Cynnal cymhelliant personol oedd y broblem fwyaf cyffredin ymhlith myfyrwyr yn y flwyddyn ysgol gyffredol, a nodwyd gan bron hanner y myfyrwyr yng Nghymru. Yr ail broblem fwyaf cyffredin oedd ymdopi â safon y gwaith sydd ei hangen, a nodwyd gan bron draean o'r myfyrwyr, a dywedodd un rhan o bump o'r myfyrwyr eu bod wedi cael problemau o unrhyw fath gydag aelod arall o staff.

Fel y gobaith, nid oedd y mwyafrif o'r myfyrwyr chweched dosbarth wedi ystyried gadael yr ysgol (56%). Fodd bynnag, roedd traean o'r holl fyfyrwyr yng Nghymru wedi ystyried yr opsiwn hwn (32%). Nid oedd unrhyw wahaniaethau o ran rhyw nac ethnigrwydd ymhlith y rheini a oedd wedi ystyried gadael yr ysgol. Fodd bynnag, roedd y rheini ag anabledd dysgu a'r rheini mewn ysgolion cyfrwng Saesneg yn fwy tebygol o fod wedi ystyried gadael (dywedodd 56% o'r rheini ag anabledd dysgu eu bod wedi ystyried gadael yr ysgol o gymharu â 31% o'r rheini heb unrhyw anabledd dysgu ac roedd 33% o'r rheini mewn ysgolion cyfrwng Saesneg wedi ystyried gadael o gymharu â 25% mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg). Roedd y rheini nad oeddent wedi cael lle yn eu dewis cyntaf o ysgol (58%) neu ddewis cyntaf o bwnc (45%) hefyd yn fwy tebygol o fod wedi ystyried gadael na'r rheini a oedd wedi cael lle yn eu dewis cyntaf o ysgol neu gwrs (27% a 29% yn y drefn honno).

Drwy gydol y bennod hon, mae lefelau cymhelliant ymhlith myfyrwyr wedi bod yn ffactor allweddol o ran llwyddiant a lles myfyrwyr chweched dosbarth. Roedd myfyrwyr a ddywedodd nad oedd ganddynt unrhyw gymhelliant o gwbl yn eu

hastudiaethau yn fwy tebygol na'r rheini a oedd â llawer neu rywfaint o gymhelliant o ddweud eu bod wedi cael problemau'n ymwneud ag:

- ymdopi â safon y gwaith sydd ei hangen (59% o gymharu â 18% a 32% yn y drefn honno)
- wedi cael problemau o unrhyw fath gydag aelod o staff (33% o gymharu â 18% a 18% yn y drefn honno)

Roedd y rheini nad oedd ganddynt lawer o gymhelliant hefyd yn fwy tebygol o fod wedi ystyried gadael yr ysgol na'r rheini a oedd â llawer o gymhelliant (roedd 82% o'r rheini a ddywedodd nad oedd ganddynt unrhyw gymhelliant o gwbl a 50% o'r rheini nad oedd ganddynt lawer o gymhelliant wedi ystyried gadael yr ysgol o gymharu â dim ond 24% o'r rheini a oedd â rhywfaint o gymhelliant a 18% o'r rheini a oedd â llawer o gymhelliant. Felly mae ysgogi myfyrwyr yn allweddol, nid yn unig o ran llwyddiant myfyrwyr, ond hefyd o ran llwyddiant cyffredinol ysgol.

4.4 Boddhad â'r addysgu

4.4.1 Boddhad ag agweddau penodol ar addysgu

Yn yr un modd â'r garfan o fyfyrwyr ym Mlwyddyn 10 ac 11, cyflwynwyd amrywiaeth o agweddau ar addysgu i fyfyrwyr ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13 a gofynnwyd iddynt roi gradd ar gyfer pob un. Ymhlith y mesurau hyn roedd arddulliau addysgu, dulliau cynnwys myfyrwyr a rheoli dysgu. Gofynnwyd iddynt ymateb drwy ddefnyddio graddfa pum pwynt yn amrywio o da iawn i gwael iawn (gyda chanolbwynt).

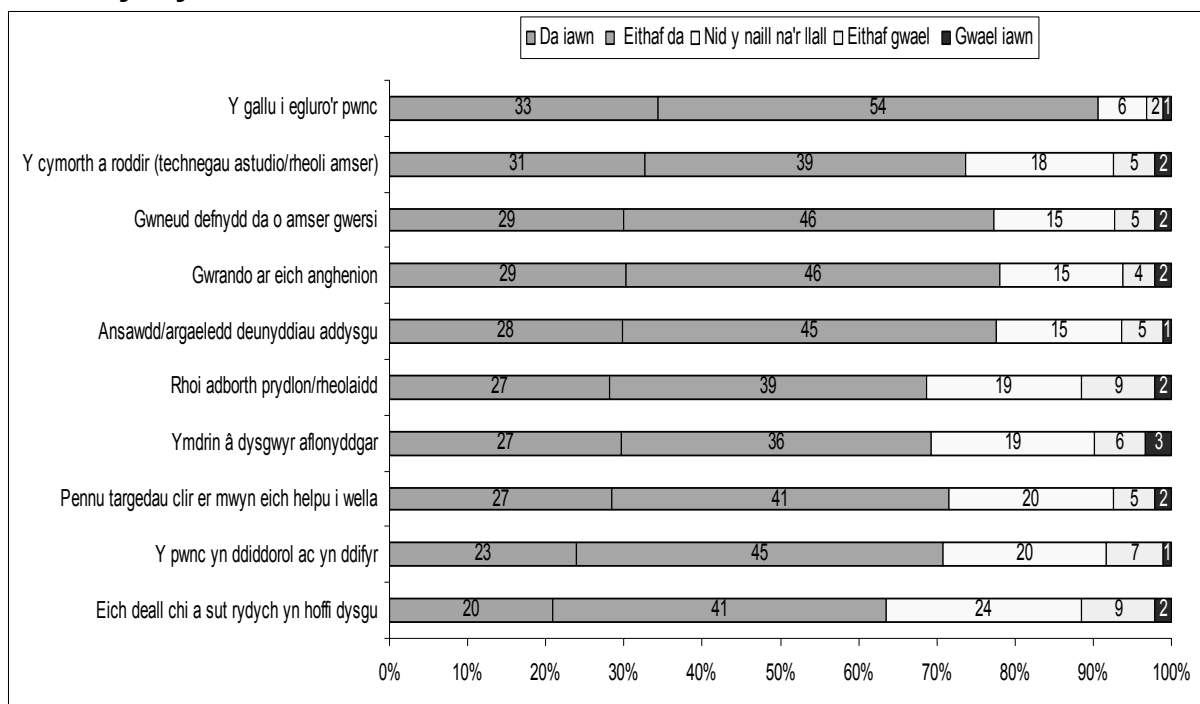
- Roedd myfyrwyr yn fwy tebygol o roi graddau da iawn ar gyfer y gallu i egluro'r pwnc (33%) a'r cymorth a roddir (technegau astudio/rheoli amser) (31%).
- Rhoddodd rhwng 25% a 30% o'r myfyrwyr raddau da iawn ar gyfer y rhan fwyaf o fesurau.
- Y ddwy agwedd yr oedd myfyrwyr yn fwy amharod i roi gradd da iawn ar eu cyfer (llai na 25% ym mhob achos) oedd gwneud y pwnc yn ddiddorol ac yn ddifyr ac eich deall chi a sut rydych yn hoffi dysgu (23% a 20% yn y drefn honno).

Fel yn arolwg 2004, roedd myfyrwyr Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13 yn fwy parod i roi gradd eithaf da i athrawon (37% ac uwch ar amrywiaeth o fesurau) ac yn fwy parod i roi gradd niwtral 'nid y naill na'r llall' nac ar gyfer cwestiynau eraill ar yr arolwg (cyfartaledd o 20% ar draws y mesurau).

Ceir rhai gwahaniaethau sylweddol mewn ymatebion myfyrwyr yn ôl demograffeg bersonol:

- Roedd y graddau'n is yn gyson ymhlith myfyrwyr o grwpiau lleiafrifoedd ethnig na'r rheini o gefndiroedd gwyn, ac yn sylweddol is ar gyfer y canlynol: y gallu i egluro'r pwnc, gwneud eich pwnc yn ddiddorol ac yn ddifyr, ansawdd ac argaeledd y deunyddiau addysgu a ddefnyddir, ac adborth prydlon a rheolaidd ar gynnydd.
- Roedd nifer y graddau 'da iawn/eithaf da' yn sylweddol uwch ymhlith myfyrwyr a oedd yn cael cymorth ychwanegol yn y dosbarth ar gyfer y mesurau canlynol: gwrando ar eich anghenion, gwneud eich pwnc yn ddiddorol ac yn ddifyr, eich deall chi a sut rydych yn hoffi dysgu a'r cymorth a roddir.
- Roedd merched yn llawer mwy tebygol na bechgyn o roi gradd da iawn neu eithaf da i athrawon ar gyfer y canlynol: gwneud eich pwnc yn ddiddorol ac yn ddifyr ac ansawdd ac argaeledd y deunyddiau addysgu a ddefnyddir.
- Roedd bechgyn yn llawer mwy tebygol na merched o roi gradd gwael iawn neu eithaf gwael i athrawon am ymdrin â dysgwyr aflonyddgar (11% o gymharu â 7%).

Siart 4.5: Graddau agweddau ar addysgu (%): crynodeb ar gyfer Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13

Sylfaen: Pob ymatebydd ym Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13 Heb ei phwysoli (1782) Wedi ei phwysoli (1782). Ni ddangosir 'heb ei nodi' na ddim' yn gwybod'.

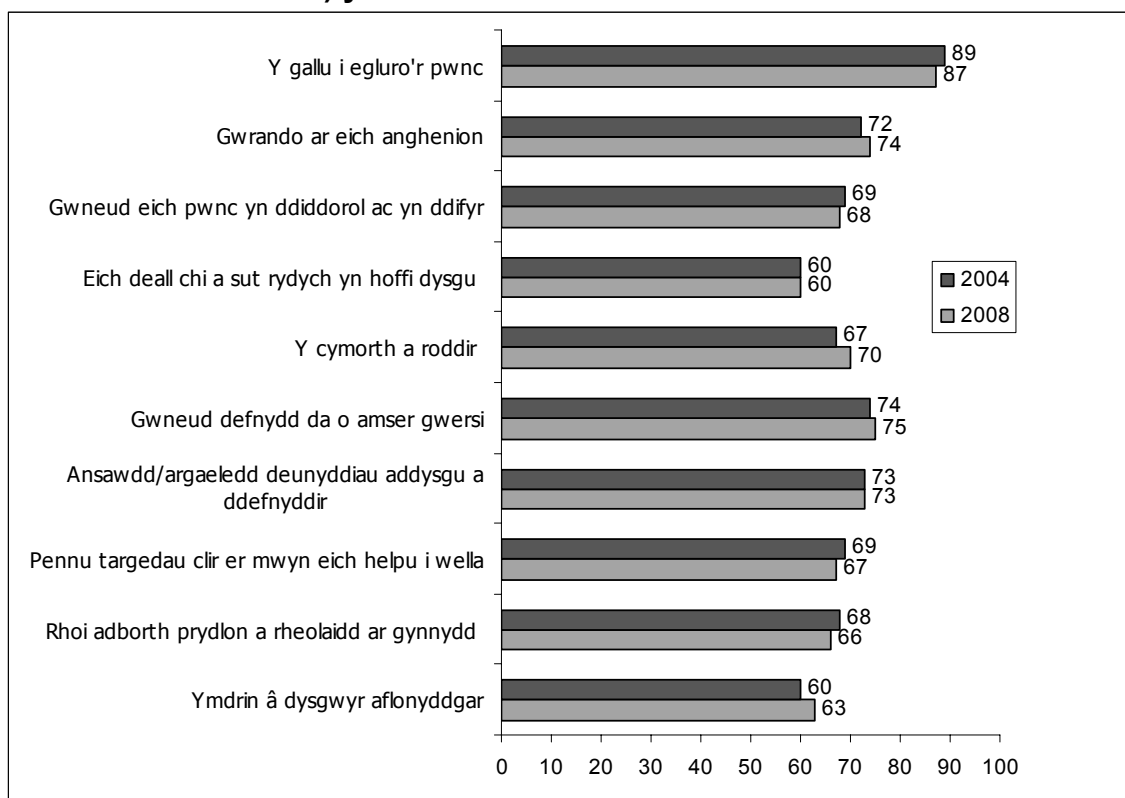
Tabl 4.15: Boddhad ag agweddau ar addysgu yn ôl rhyw, ethnigrwydd a chymorth dysgu ychwanegol (% ar gyfer 'da iawn' neu 'eithaf da')

	Cyfanswm	Rhyw		Ethnigrwydd		Cymorth dysgu ychwanegol	
		Gwryw	Benyw	Gwyn	Ddim yn wyn	Do	Naddo
Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13							
Heb ei phwysoli	1782	788	937	1564	160	144	1569
Wedi ei phwysoli	1782	803	907	1534	178	153	1558
	%	%	%	%	%	%	%
Y gallu i egluro'r pwnc	87	87	90	90	76	89	89
Gwrando ar eich anghenion	74	75	77	77	71	86	75
Gwneud eich pwnc yn ddiddorol ac yn ddifyr	68	65	73	71	58	78	68
Eich deall chi a sut rydych yn hoffi dysgu	60	61	62	63	55	72	61
Y cymorth a roddir	70	70	73	72	71	81	71
Gwneud defnydd da o amser gwersi	75	74	78	77	71	83	76
Ansawdd ac argaeledd y deunyddiau addysgu a ddefnyddir	73	73	78	76	68	73	75
Pennu targedau clir er mwyn eich helpu i wella	67	69	70	70	62	76	68
Rhoi adborth prydlon a rheolaidd ar gynnydd	66	67	67	69	55	74	67
Ymdrin â dysgwyr aflonyddgar	63	62	67	65	56	69	64

Cymariaethau ag Arolwg Cenedlaethol o Chweched Dosbarthiadau Ysgolion Cymru 2004 ELWa

O ran y radd 'da iawn/eithaf da' gyfunol, roddwyd graddau gwell i athrawon ar gyfer y mesurau canlynol dros amser; gwrando ar eich anghenion (+2%), y cymorth a roddir (+ 3%) ac ymdrin â dysgwyr aflonyddgar (+3%). Dangosodd y mesurau canlynol ostyngiad sylweddol mewn boddhad dros amser: y gallu i egluro'r pwnc, gwneud eich pwnc yn ddiddorol ac yn ddifyr, pennu targedau clir ac adborth prydlon a rheolaidd ar gynnydd (roeddent oll wedi gostwng 2%).

Siart 4.6: Cymhariaeth rhwng boddhad ag agweddau ar addysgu (% ar gyfer da iawn neu eithaf da) yn 2004 a 2008

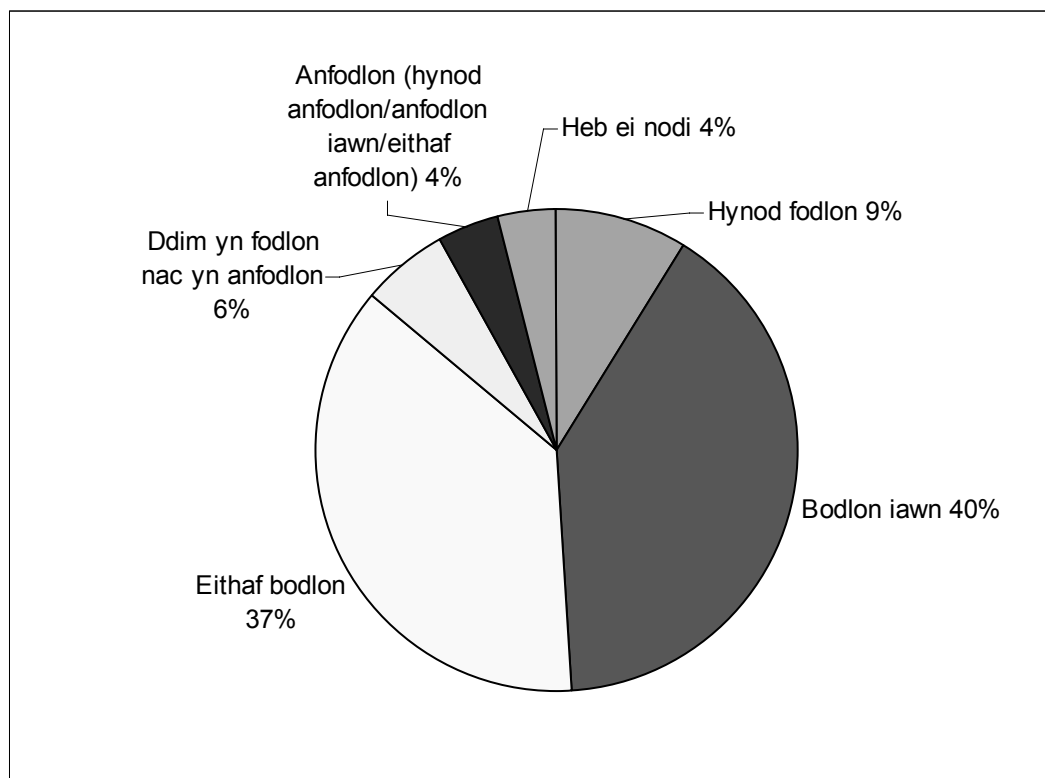

Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13 2004 Heb ei phwysoli (5781) Wedi ei phwysoli (5781) 2004 Heb ei phwysoli (1782) Wedi ei phwysoli (1782)

4.4.2 Boddhad cyffredinol â'r addysgu

Gofynnwyd i bob myfyriwr raddio ei foddhad cyffredinol ag ansawdd yr addysgu yn ei ysgol. Cynigiwyd graddfa saith pwynt iddynt yn amrywio o hynod fodlon i hynod anfodlon. Dywedodd bron un o bob deg (9%) eu bod yn hynod fodlon ar ansawdd yr addysgu a dywedodd 40% arall eu bod yn fodlon iawn. Gyda 37% arall yn dweud eu bod yn eithaf bodlon, golyga'r ffigurau cyfunol bod 86% o'r myfyrwyr yn fodlon i ryw raddau. Dim ond 4% a ddywedodd eu bod yn anfodlon a defnyddiodd 6% y canolbwynt (ddim yn fodlon nac yn anfodlon).

Siart 4.7: Ansawdd cyffredinol yr addysgu yn eich chweched dosbarth: crynodeb ar gyfer Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13

Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13 Heb ei phwysoli (1782) Wedi ei phwysoli (1782)

Mae'n bwysig nodi bod yr ymatebion ar draws yr is-grwpiau ar gyfer y cwestiwn hwn yn eithaf cyson. Ni welwyd unrhyw wahaniaethau sylweddol o ran ymatebion myfyrwyr yn ôl oedran, rhyw, ethnigrwydd neu anhawster dysgu, cyfrwng yr ysgol. Roedd myfyrwyr a oedd yn cael cymorth dysgu ychwanegol yn llawer mwy tebygol o ddweud eu bod yn hynod fodlon o gymharu â'r rheini nad oeddent yn cael cymorth (17% o gymharu ag 8%). O ran demograffeg ysgolion, roedd y rheini mewn ysgolion â'r gyfran leiaf o fyfyrwyr sy'n cael prydau ysgol am ddim (llai na 10%) yn llawer mwy tebygol o fod yn fodlon i ryw raddau na'r rheini â'r gyfran uchaf o fyfyrwyr cymwys

(15% neu fwy): roedd 88% o'r myfyrwyr yn fodlon o gymharu ag 84% yn y drefn honno.

Unwaith eto, mae'r ymatebion yn ategu'r cyswllt cryf rhwng mesurau boddhad cyffredinol, cymhelliant a rhoi ystyriaeth i adael yr ysgol.

- Roedd boddhad ag ansawdd yr addysgu yn llawer uwch ymhlith myfyrwyr a oedd â llawer o gymhelliant (roedd 95% o'r rheini a oedd â llawer o gymhelliant yn fodlon i ryw raddau o gymharu â 79% o'r rheini nad oedd ganddynt lawer o gymhelliant a 48% nad oedd ganddynt unrhyw gymhelliant o gwbl).
- Roedd boddhad ag ansawdd yr addysgu yn llawer uwch ymhlith y rheini nad oeddent erioed wedi ystyried gadael yr ysgol (94%) o gymharu â'r rheini a oedd wedi ystyried gadael (77%).

4.4.3. Ffactorau sy'n gwella Boddhad â'r Addysgu

Cynhaliwyd yr un dadansoddiad ystadegol⁶ ar ddata Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13 er mwyn pennu cyfraniad elfennau gwahanol o'r addysgu at lywio boddhad cyffredinol ag ansawdd yr addysgu a barn myfyrwyr ar berfformiad athrawon ym mhob un o'r elfennau hynny.

Mae'r siart nesaf yn mapio canlyniadau'r dadansoddiad ystadegol drwy ddsbarthu'r agweddau ar addysgu yn ôl boddhad myfyrwyr a'r cyfraniad y mae pob agwedd yn ei wneud o ran llywio boddhad cyffredinol. Cyflwynir y canlyniadau mewn pedwar chwarter.

- blwch uchaf ar y chwith: Cyfraddau uchel o ran perfformiad ond is o ran perfformiad gan nodi'r angen am **adolygiad**
- blwch uchaf ar y dde: Cyfraddau uchel o ran cyfraniad a pherfformiad gan nodi'r angen i **hyrwyddo'r** cryfderau hyn
- blwch isaf ar y chwith: Cyfraddau is o ran cyfraniad a pherfformiad gan nodi'r angen i **fonitro'r** agweddau hyn

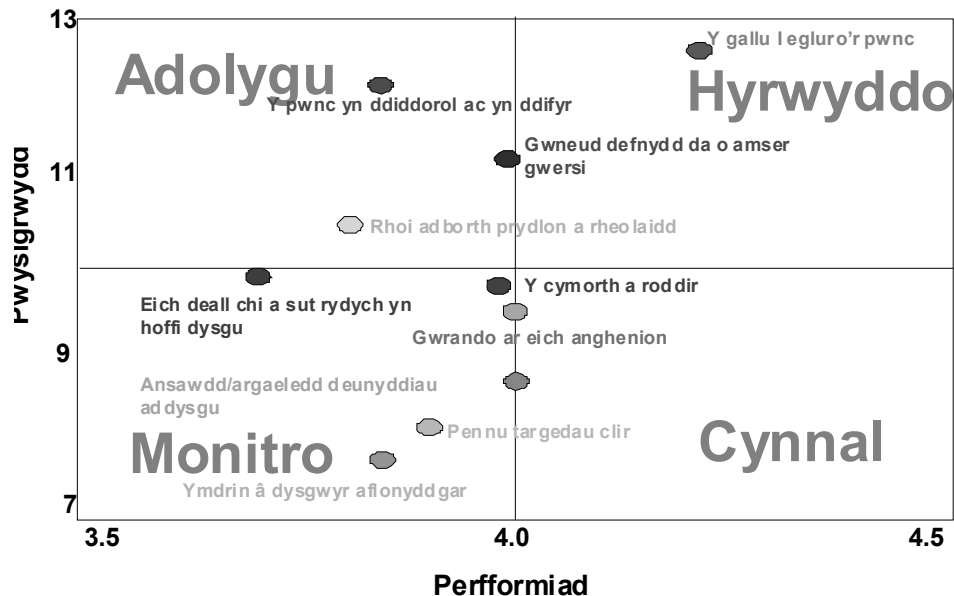
⁶ Atchweliad amcangyfrifon - defnyddir y dull hwn o ddansoddi yn aml i ganfod faint o ddylanwad y mae gwahanol rinweddau yn ei gael ar rai newidynnau dibynnol megis boddhad cyffredinol. Os yw'r rhinweddau a fesurir yn gysylltiedig â'i gilydd mewn unrhyw ffordd (er enghraifft wrth i un wella mae un arall yn debygol o wella hefyd) yna gall dadansoddiad atchweliad llinol arferol gynnig atebion camarweiniol ac ansefydlog. Gelwir y rhyngberthynas rhwng newidynnau annibynnol yn 'aml-gyflinelledd', mae atchweliad amcangyfrifon yn fath arbennig o atchweliad, a ddefnyddir i ymdrin â'r broblem hon.

- blwch isaf ar y dde: Cyfraddau is o ran cyfraniad ond uchel o ran perfformiad gan nodi'r angen i **gynnal** perfformiad.

Dengys y siart i bob agwedd ar addysgu ennill sgôr gymedr o dros 3.5 allan o 5, sy'n sgorau uchel. Serch hynny, drwy ddefnyddio canolbwynt y sgorau hyn a'r sgorau pwysigrwydd, gallwn ddangos yr agweddau y byddai angen rhoi sylw iddynt er mwyn gwella boddhad cyffredinol â'r addysgu.

- Y gallu i egluro'r sgorau pwnc uchaf o ran perfformiad a hefyd eu pwysigrwydd o ran gwella boddhad (mae hyn yn golygu bod yr agwedd hon eisoes yn gwneud cyfraniad da at foddhad cyffredinol â'r addysgu). Mae hyn yn perthyn i'r chwarter 'perfformiad', ynghyd â gwneud defnydd da o amser gwersi (er ei fod yn ffactor ffiniol).
- Nid oes dim yng nghanol y chwarter 'Cynnal', ond mae'r ffactorau ffiniol yn cynnwys: gwrando ar eich anghenion ac ansawdd ac argaeledd y deunyddiau addysgu
- Mae'r chwarter 'monitro' (h.y. cyfraddau perfformiad is ond ffactorau sy'n llai pwysig ar hyn o bryd o ran gwella boddhad) yn cynnwys: ymdrin â dysgwyr aflonyddgar, y cymorth a roddir, eich deall chi a sut rydych yn hoffi dysgu a phennu targedau clir.
- Yn olaf, mae dau ffactor yn perthyn i'r chwarter 'adolygu': adborth prydlon a rheolaidd a gwneud y pwnc yn ddiddorol ac yn ddifyr. Felly, mae gwneud newidiadau yn y meysydd hyn yn debygol iawn o gael effaith ar foddhad cyffredinol â'r addysgu.

Siart 4.8: Ffactorau sy'n gwella boddhad cyffredinol â'r addysgu ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13

Sylfaen: 1782. 10 yw'r echelin ar gyfer pwysigrwydd a 4 ar gyfer perfformiad; fe'u crëwyd at ddibenion cyflwyno adroddiadau ac maent yn oddrychol.

Cymariaethau ag Arolwg Cenedlaethol o Chweched Dosbarthiadau Ysgolion Cymru 2004 ELWa

Yn gyffredinol, mae data 2008 yn cyfateb i fesur 2004 ac nid yw'r data wedi newid yn sylweddol o gwbl yn ystod y pedair blynedd diwethaf.

4.4.4 Crynodeb

O ran boddhad ag agweddau penodol ar addysgu, graddiodd o leiaf saith o bob deg myfyriwr athrawon yn eithaf da neu'n dda iawn o ran 'y cymorth a roddir', 'ansawdd ac argaeledd y deunyddiau addysgu a ddefnyddir', 'gwranddo ar eich anghenion', 'gwneud defnydd da o amser gwersi' a 'y gallu i egluro'r pwnc'.

Graddiodd o leiaf ddwy ran o dair o'r myfyriwr athrawon yn eithaf da neu'n dda iawn o ran 'rhoi adborth prydlon a rheolaidd ar gynnydd', 'gwneud eich pwnc yn ddiddorol ac yn ddifyr' a 'pennu targedau clir er mwyn eich helpu i wella'.

Roedd y graddau ar eu hisaf ar gyfer 'eich deall chi a sut rydych yn hoffi dysgu' (60%) ac 'ymdrin â dysgwyr aflonyddgar' (63%).

Roedd rhai gwahaniaethau sylweddol yn y data yn ôl demograffeg bersonol:

- Roedd y graddau'n is yn gyson ymhlith myfyrwyr o grwpiau lleiafrifoedd ethnig na'r rheini o gefndiroedd gwyn (ac yn sylweddol is ar gyfer sawl mesur).
- Roedd y graddau'n sylweddol uwch ar gyfer sawl mesur ymhlith myfyrwyr a oedd yn cael cymorth ychwanegol yn y dosbarth
- Roedd merched yn llawer mwy tebygol na bechgyn o roi gradd da iawn neu eithaf da i athrawon ar gyfer y canlynol: gwneud eich pwnc yn ddiddorol ac yn ddifyr ac ansawdd ac argaeledd y deunyddiau addysgu a ddefnyddir.
- Roedd bechgyn yn llawer mwy tebygol na merched o roi gradd gwael iawn neu eithaf gwael i athrawon am ymdrin â dysgwyr aflonyddgar (11% o gymharu â 7%).

Dywedodd bron un o bob deg (9%) eu bod yn hynod fodlon ar ansawdd cyffredinol yr addysgu a dywedodd 40% arall eu bod yn fodlon iawn. Gyda 37% arall yn dweud eu bod yn eithaf bodlon golyga'r ffigurau cyfunol bod 86% yn fodlon i ryw raddau ar ansawdd cyffredinol yr addysgu. Roedd y sgorau'n gyson ar gyfer mwyafrif o is-grwpiau ac unwaith eto'n dangos cydberthynas agos rhwng boddhad, cymhelliant a nifer y myfyrwyr sy'n ystyried gadael yr ysgol.

4.5 Boddhad cyffredinol â'r profiad yn yr ysgol

Mae'r adran hon yn ystyried boddhad cyffredinol â'r profiad dysgu ar ddwy lefel:

- p'un a yw profiadau myfyrwyr ers dechrau Blwyddyn 12 wedi cyrraedd eu disgwyliadau ar y cychwyn
- boddhad cyffredinol â'u profiad dysgu gan ystyried yr holl ddysgu a phrofiadau ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13.

4.5.1 Disgwyliadau cyn dechrau Blwyddyn 12

Effeithir ar foddhad â phrofiad gan y math o ddisgwyliadau sydd gan unigolyn cyn y profiad. Rhoddwyd nifer o ddatganiadau i fyfyrwyr yn ymwneud â'r cwrs a'r hyn a

fyddai'n ddisgwyliedig ganddynt ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13. Gellid dosbarthu'r datganiadau i'r ddau faes eang canlynol:

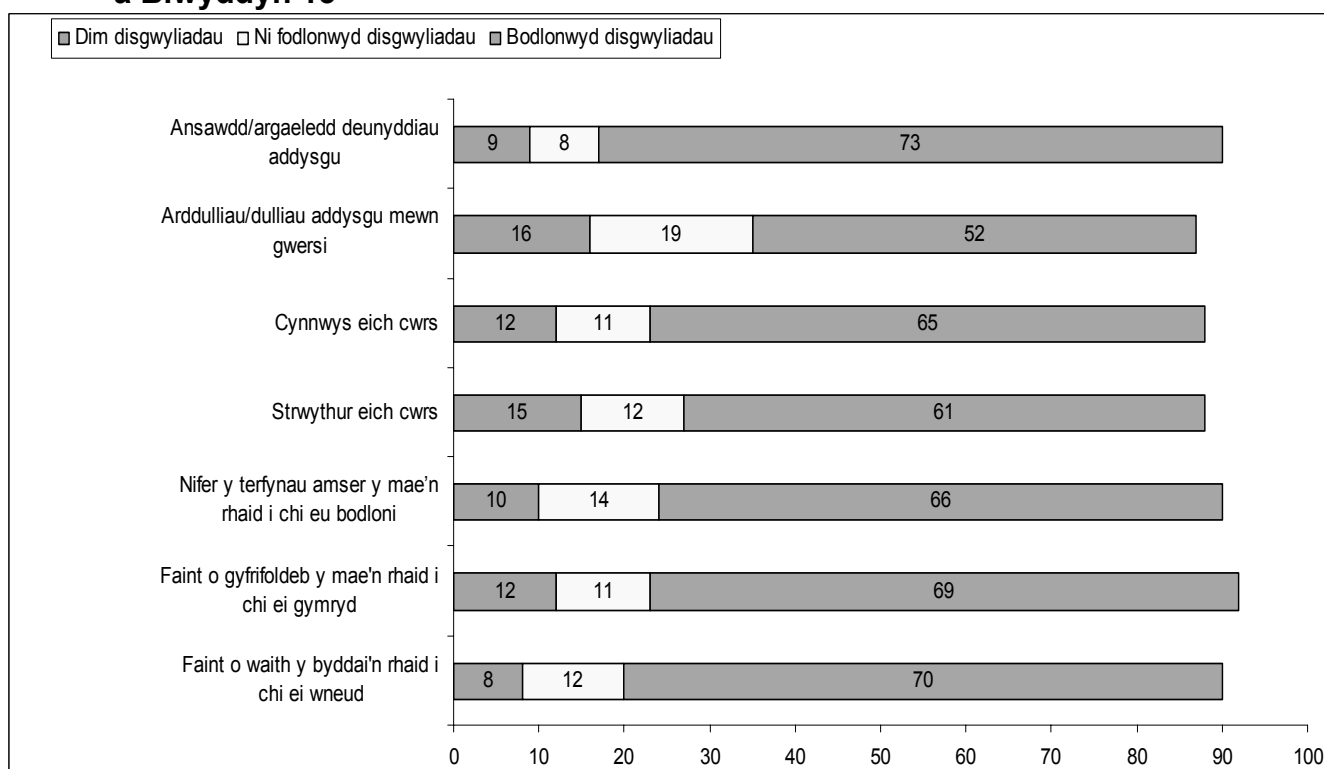
- **cysylltiedig â'r cwrs/addysgu:** safon y gwaith a ddisgwyilir, arddulliau/dulliau addysgu mewn gwersi, cynnwys eich cwrs a'i strwythur; a
- **cysylltiedig â llwyth gwaith/cyfrifoldeb:** nifer y terfynau amser y mae'n rhaid i chi eu bodloni, faint o gyfrifoldeb y mae'n rhaid i chi ei gymryd a faint o waith y byddai'n rhaid i chi ei wneud.

Dengys siart 4.9 fod gan y mwyafrif o'r myfyrwyr, yn gyffredinol, ddisgwyliadau yn ymwneud ag amrywiol agweddau ar eu cwrs ac, yn gyffredinol, dywedodd y mwyafrif o'r myfyrwyr bod eu disgwyliadau wedi'u bodloni.

Gwelwyd y canfyddiadau mwyaf cadarnhaol ar gyfer safon y gwaith sydd ei hangen a faint o waith y byddai'n rhaid iddynt ei wneud. Roedd cyfran y myfyrwyr heb unrhyw ddisgwyliadau o gwbl o ran y mesurau hyn (9% yn y ddau achos) yn is o gymharu â mesurau eraill, ac roedd cyfran y rheini yr oedd eu disgwyliadau wedi'u bodloni ar ei huchaf (73% a 70% yn y drefn honno).

Roedd ymatebion yn llai cadarnhaol ar gyfer cwestiynau'n ymwneud â'r arddulliau a'r dulliau addysgu a ddefnyddir mewn gwersi. Roedd cyfran y myfyrwyr heb unrhyw ddisgwyliadau o gwbl yn uwch o gymharu â mesurau eraill (16%) a allai ddangos diffyg ymwybyddiaeth am yr agwedd hon ar gyfer y flwyddyn i ddod. O ganlyniad, roedd cyfran y rheini yr oedd eu disgwyliadau wedi'u bodloni yn gymharol isel (52%).

Siart 4.9: P'un a fodlonwyd disgwyliadau (%): crynodeb ar gyfer Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13

Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13 Heb ei phwysoli (1782) Wedi ei phwysoli (1782). Ni ddangosir 'heb ei nodi' na 'ddim yn gwybod'.

Wrth ystyried yr ymateb mewn perthynas â disgwyliadau cyn Blwyddyn 12 gellir gweld y patrwm canlynol:

- ar gyfer ychydig dros hanner y mesurau, roedd merched yn llawer mwy tebygol na bechgyn o fod wedi cytuno bod eu disgwyliadau wedi'u bodloni (bwlch o +5% o leiaf ar gyfer 4 o'r 7 mesur). Ymhlith y mesurau lle nad oedd **unrhyw** wahaniaethau sylweddol yn ôl rhyw roedd: strwythur y cwrs a'r arddulliau/dulliau addysgu mewn gwersi.
- roedd myfyrwyr gwyn yn llawer mwy tebygol o nodi bod eu disgwyliadau wedi'u bodloni o gymharu â myfyrwyr o grwpiau lleiafrifoedd ethnig ar gyfer pob mesur yn ymwneud â baich gwaith a chyfrifoldebau.
- roedd myfyrwyr **heb** anableddau dysgu yn llawer mwy tebygol na'r rheini ag anableddau dysgu o ddweud nad oedd eu disgwyliadau wedi'u bodloni o ran nifer o faterion: nifer y terfynau amser y mae'n rhaid i chi eu bodloni, safon y gwaith a ddisgwylir, cynnwys eich cwrs ac arddulliau/dulliau addysgu mewn gwersi.

Tabl 4.16: P'un a fodlonwyd disgwyliadau yn ôl rhyw, ethnigrwydd ac anabledd dysgu (% y myfyrwyr y bodlonwyd eu disgwyliadau)

	Cyfanswm	Rhyw		Ethnigrwydd		Anabledd dysgu	
		Gwryw	Benyw	Gwyn	Ddim yn wyn	Oes	Nac Oes
Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13							
Heb ei phwysoli	1782	788	937	1564	160	82	1629
Wedi ei phwysoli	1782	803	907	1534	178	92	1604
	%	%	%	%	%	%	%
<i>Cysylltiedig â'r cwrs/addysgu</i>							
Safon y gwaith a ddisgwylir	73	72	77	75	68	54	76
Arddulliau/dulliau addysgu mewn gwersi	52	52	54	54	46	38	54
Cynnwys eich cwrs	65	63	69	68	49	49	67
Strwythur eich cwrs	61	61	63	64	46	44	64
<i>Cysylltiedig â llwyth gwaith/cyfrifoldeb</i>							
Nifer y terfynau amser y mae'n rhaid i chi eu bodloni	66	64	72	69	60	56	69
Faint o gyfrifoldeb y mae'n rhaid i chi ei gymryd	69	67	73	71	61	60	71
Faint o waith y byddai'n rhaid i chi ei wneud	70	68	75	72	63	74	71

Noder: mae rhai o'r meintiau sylfaen heb eu pwysoli yn is na 100, dylid bod yn ofalus wrth ddarllen canlyniadau ar gyfer yr is-grwpiau hyn.

Ni ddangosodd y math o gymhwyster a astudiwyd gan fyfyrwyr fawr ddim cysylltiad o ran p'un a oedd eu disgwyliadau wedi'u bodloni ai peidio. Fodd bynnag, os nad oedd y myfyrwr wedi gallu astudio ei ddewis cyntaf o gymhwyster/pwnc neu yn ei ddewis cyntaf o ysgol, roedd yn dueddol o roi ymateb mwy negyddol i'r cwestiwn hwn. O ran peidio â mynychu eu dewis cyntaf o ysgol, nodwyd y gwahaniaethau mwyaf (dros 20%) ar gyfer y mesurau canlynol (tabl 23, Atodiad B):

- nifer y terfynau amser y byddai'n rhaid i chi eu bodloni (roedd y rheini a oedd yn mynychu eu dewis cyntaf o ysgol o leiaf 20% yn fwy tebygol o nodi bod eu disgwyliadau wedi'u bodloni o gymharu â'r rheini nad oeddent yn astudio eu dewis cyntaf o gwrs)

- faint o waith y byddai'n rhaid i chi ei wneud (roedd y rheini a oedd yn mynychu eu dewis cyntaf o leiaf 21% yn fwy tebygol o nodi bod eu disgwyliadau wedi'u bodloni na'r rheini nad oeddent yn gwneud hynny).
- cynnwys eich cwrs (roedd y rheini a oedd yn mynychu eu dewis cyntaf o leiaf 21% yn fwy tebygol o nodi bod eu disgwyliadau wedi'u bodloni na'r rheini nad oeddent yn gwneud hynny).
- safon y gwaith a ddisgwylir (roedd y rheini a oedd yn mynychu eu dewis cyntaf o leiaf 23% yn fwy tebygol o nodi bod eu disgwyliadau wedi'u bodloni na'r rheini nad oeddent yn gwneud hynny).

Ymddengys bod hyn yn awgrymu, os gwyddys **nad** yw myfyrwyr wedi cael lle yn eu dewis cyntaf o ysgol neu bwnc, y gallai fod angen ailystyried eu disgwyliadau cyn iddynt ddechrau Blwyddyn 12.

Roedd myfyrwyr â lefelau uwch o gymhelliant a boddhad â'u profiad cyffredinol yn llawer mwy tebygol o deimlo bod eu disgwyliadau wedi'u bodloni (gweler tabl 24, Atodiad B). Fodd bynnag, gellir esbonio hyn, i ryw raddau, gan y ffaith bod y rheini â lefelau uwch o foddhad a chymhelliant yn llawer mwy tebygol o fod yn eu dewis ysgol ac yn astudio eu dewis pwnc/gymhwyster (gweler y paragraffau blaenorol). Noda'r data, mewn sawl achos, wrth ddatblygu eu dewis o gynnydd, fod myfyrwyr a oedd yn cael y cyfle i wneud yr hyn yr oeddent am ei wneud wedi ffurfio disgwyliadau o'r broses hon a bod y rhain wedi'u bodloni.

O ran y newidynnau'n ymwneud â'r ysgol ei hun, ni ddangosodd maint y grŵp blwyddyn na'r cyfrwng iaith unrhyw gydbertynas gyson rhwng bodloni disgwyliadau ai peidio. Fodd bynnag, dengys y data ar gyfer y rhan fwyaf o agweddau bod myfyrwyr o ysgolion lle roedd gan lai na 10% o'r myfyrwyr hawl i gael prydau ysgol am ddim yn llawer mwy tebygol o ddweud bod eu disgwyliadau wedi'u bodloni na'r rheini mewn ysgolion lle roedd cyfran uwch o fyfyrwyr yn cael prydau ysgol am ddim.

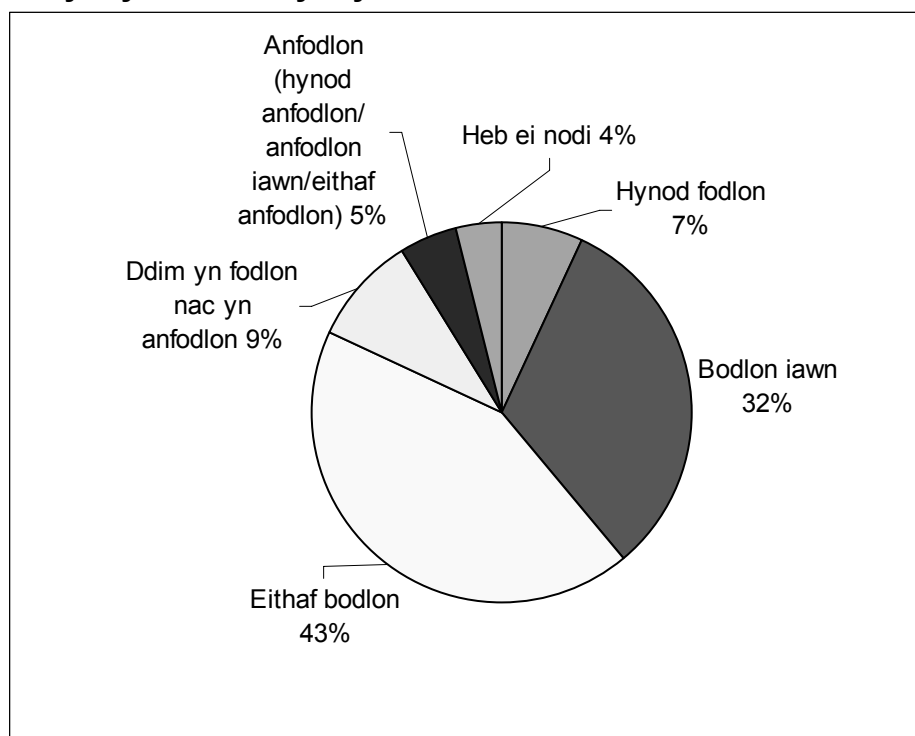
Cymariaethau ag Arolwg Cenedlaethol o Chweched Dosbarthiadau Ysgolion Cymru 2004 ELWa

Gofynnwyd y cwestiwn hwn yn 2004 a 2008 ac mae'r data wedi'i gymharu. Dengys gwaith dadansoddi newidiadau cadarnhaol yn bennaf dros amser: dywedodd cyfran llawer uwch o ymatebwyr yn 2008 bod eu disgwyliadau wedi'u bodloni ar gyfer y canlynol - strwythur y cwrs (cynnydd o 3%) a faint o gyfrifoldeb y byddai'n rhaid iddynt ei gymryd (cynnydd o 4%). Gwelwyd newid negyddol mewn tystiolaeth o ran un mesur, dywedodd nifer sylweddol llai o fyfyrwyr yn 2008 bod eu disgwyliadau wedi'u bodloni ar gyfer faint o waith y byddai'n rhaid iddynt ei wneud (gostyngiad o 4%).

4.5.2 Boddhad cyffredinol

Gofynnwyd i bob myfyriwr, gan ystyried pob agwedd ar ddysgu ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13, pa mor fodlon oeddent â'u profiad dysgu cyffredinol. Cynigiwyd graddfa saith pwynt iddynt ymateb. Mae'r canfyddiadau'n gadarnhaol gyda'r mwyafrif helaeth o fyfyrwyr (83%) yn fodlon i ryw raddau ar eu profiad dysgu cyffredinol. Fodd bynnag, mae'n bwysig cofio bod y gyfran yn gogwyddo'n drwm tuag at yr ymateb 'eithaf bodlon' yn hytrach na'r ochr 'hynod fodlon' o'r raddfa. Dywedodd bron un o bob ugain o'r myfyrwyr (7%) eu bod yn hynod fodlon a dywedodd traean arall (32%) eu bod yn fodlon iawn. Dywedodd ychydig dros ddwy ran o bump eu bod yn eithaf bodlon (44%). Nododd canrannau llawer is nad oeddent yn fodlon nac yn anfodlon (9%) neu eu bod yn anfodlon i ryw raddau (5%).

Siart 4.10: Boddhad cyffredinol â'r profiad dysgu: crynodeb ar gyfer Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13

Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13 Heb ei phwysoli (1782) Wedi ei phwysoli (1782)

Drwy ddadansoddi is-grwpiau o fewn y data gellir gweld bod rhywfaint o gydberthynas rhwng demograffeg bersonol a boddhad cyffredinol, ond bod cysylltiad cryfach (ac un sy'n rhedeg drwy'r adroddiad hwn) rhwng p'un a oedd y myfyriwr yn mynychu ei ddewis cyntaf o ysgol neu'n astudio ei ddewis cyntaf o bwnc/cwrs:

- Ni welwyd unrhyw wahaniaethau sylweddol yn ôl rhyw ac ethnigrwydd o ran ymatebion myfyrwyr i'r cwestiwn am foddhad cyffredinol.

- Er nad oedd unrhyw wahaniaeth sylweddol rhwng grwpiau blwyddyn o ran y rheini a ddangosodd rywfaint o foddhad, roedd nifer sylweddol fwy o fyfyrwyr ym Mlwyddyn 13 yn hynod fodlon nag ym Mlwyddyn 12 (11% o gymharu â 5%).
- Dangosodd nifer sylweddol lai o fyfyrwyr ag anableddau dysgu ryw lefel o foddhad (75%) na myfyrwyr heb unrhyw anableddau dysgu (86%).
- Mae boddhad â'r ysgol a'r cwrs i ddechrau yn ffactorau ysgogi pwysig (tabl 25, Atodiad B)
 - Nododd 88 y cant o'r myfyrwyr a oedd yn mynychu eu dewis cyntaf o ysgol rywfaint o foddhad o gymharu â 74% nad oeddent yn gwneud hynny a 65% nad oeddent wedi cael unrhyw ddewis.
 - Nododd 88 y cant i'r myfyrwyr a oedd yn astudio eu dewis cyntaf o bynciau/cymhwyster rywfaint o foddhad o gymharu â 71% nad oeddent yn gwneud hynny.

Tabl 4.17: Boddhad cyffredinol â'r profiad dysgu yn ôl blwyddyn ac anabledd dysgu

		Blwyddyn		Anabledd dysgu	
		Blwyddyn 12	Blwyddyn 13	Oes	Nac oes
Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13	Cyfanswm				
Heb ei phwysoli	1782	1033	700	82	1629
Wedi ei phwysoli	1782	1024	703	92	1604
	%	%	%	%	%
Hynod fodlon	7	5	11	7	7
Bodlon iawn	32	32	34	21	33
Eithaf bodlon	44	47	43	47	46
Ddim yn fodlon nac yn anfodlon	9	10	8	15	9
Anfodlon (hynod anfodlon/anfodlon iawn/eithaf anfodlon)	5	5	4	10	5
Heb ei nodi	4	2	*	0	1
<i>% unrhyw opsiwn bodlon</i>	<i>83</i>	<i>84</i>	<i>88</i>	<i>75</i>	<i>86</i>

Noder: mae rhai o'r meintiau sylfaen heb eu pwysoli yn is na 100, dylid bod yn ofalus wrth ddarllen canlyniadau ar gyfer yr is-grwpiau hyn. Yn y tabl mae * yn dynodi ffigur sy'n llai na 0.5% ond yn fwy na sero.

Fel y gellid disgwyl, roedd cydberthynas uniongyrchol rhwng y canlynol (tabl 26, Atodiad B):

- Lefelau o gymhelliant a boddhad cyffredinol:
 - Roedd y mwyafrif helaeth o'r myfyrwyr a oedd â llawer o gymhelliant yn fodlon i ryw raddau ar eu profiad dysgu cyffredinol (97%).
 - Roedd cyfran llawer is o'r myfyrwyr nad oedd ganddynt unrhyw gymhelliant o gwbl (24%) yn fodlon i ryw raddau ar eu profiad dysgu cyffredinol.
- Boddhad ag ansawdd yr addysgu a boddhad cyffredinol:

- Roedd bron pob un o'r rheini a oedd yn 'hynod fodlon' ar ansawdd yr addysgu yn fodlon i ryw raddau yn gyffredinol (98%).
- Dim ond un rhan o bump o'r myfyrwyr a oedd yn anfodlon i ryw raddau ar ansawdd yr addysgu oedd yn fodlon i ryw raddau ar eu profiad yn gyffredinol (19%).
- Rhoi ystyriaeth i adael y cwrs a boddhad cyffredinol:
 - Roedd 93 y cant o'r myfyrwyr nad oeddent erioed wedi ystyried gadael yr ysgol yn fodlon i ryw raddau ar eu profiadau o'r cwrs yn gyffredinol o gymharu â 72% o'r rheini a oedd wedi ystyried gadael

Ymddengys bod hyn yn dangos, er bod sawl ffactor yn dylanwadu ar ystyriaeth unigolyn i adael yr ysgol, mae boddhad â'r profiad yn allweddol i hynny.

O ran newidynnau'n ymwneud â demograffeg yr ysgol, dangosodd y canlyniadau'r canlynol:

- Cyflawnodd ysgolion cyfrwng Cymraeg raddau uwch nag ysgolion cyfrwng Saesneg (dangosodd 88% o'r myfyrwyr rywfaint o foddhad o gymharu ag 82%).
- Roedd myfyrwyr mewn ysgolion lle roedd gan lai na 10% o'r disgyblion hawl i gael prydau ysgol am ddim yn llawer mwy tebygol o nodi rhywfaint o foddhad na'r rheini mewn ysgolion lle roedd mwy o ddisgyblion yn cael prydau ysgol am ddim (87% o gymharu ag 80%).

Tabl 4.18: Boddhad cyffredinol â'r profiad dysgu yn ôl cyfrwng iaith a % y disgyblion â hawl i gael prydau ysgol am ddim

	Cyfanswm	Cyfrwng iaith		% â hawl i gael prydau ysgol am ddim		
		Cymraeg	Saesneg	Mwy na 15%	10-15%	Llai na 10%
Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13						
Heb ei phwysoli	1782	367	1415	660	410	712
Wedi ei phwysoli	1782	342	1440	729	325	729
	%	%	%	%	%	%
Hynod fodlon	7	9	7	8	5	7
Bodlon iawn	32	34	31	31	26	35
Eithaf bodlon	44	45	44	41	52	44
Ddim yn fodlon nac yn anfodlon	9	4	10	11	10	6
Anfodlon (hynod anfodlon/anfodlon iawn/eithaf anfodlon)	5	2	5	5	5	4
Heb ei nodi	4	6	3	4	3	3
<i>% unrhyw opsiwn bodlon</i>	83	89	82	80	82	87

Cymariaethau ag Arolwg Cenedlaethol o Chweched Dosbarthiadau Ysgolion Cymru 2004 ELWa

Roedd y lefelau boddhad yn debyg iawn i lefelau 2004. Er bod lleihad sylweddol yn nifer y rheini a oedd yn hynod fodlon (-2%) gwelwyd cynnydd yn nifer y rheini a oedd yn eithaf bodlon (+5%) ac ni welwyd newid yn y gyfran a oedd yn anfodlon.

4.5.3 Crynodeb

Lluniwyd rhestr o fesurau yn ymwneud â'r disgwyliadau a allai fod gan fyfyrwyr cyn i'r cwrs ddechrau a gofynnwyd yn yr arolwg a oedd y disgwyliadau wedi'u bodloni:

- **Cysylltiedig â'r cwrs/addysgu:** safon y gwaith a ddisgwylir, arddulliau/dulliau addysgu mewn gwersi, cynnwys eich cwrs a'i strwythur
- **Cysylltiedig â llwyth gwaith/cyfrifoldeb:** nifer y terfynau amser y mae'n rhaid i chi eu bodloni, faint o gyfrifoldeb y mae'n rhaid i chi ei gymryd a faint o waith y byddai'n rhaid i chi ei wneud.

Roedd gan y mwyafrif o'r myfyrwyr a ymatebodd i'r arolwg ddisgwyliadau yn ymwneud â'r agweddau hyn ar eu cwrs ac, yn gyffredinol, dywedodd y mwyafrif o'r myfyrwyr bod eu disgwyliadau wedi'u bodloni.

Gwelwyd y canfyddiadau mwyaf cadarnhaol ar gyfer 'safon y gwaith a ddisgwyilir' a hefyd 'faint o waith y byddai'n rhaid i chi ei wneud'. Roedd cyfran y myfyrwyr heb unrhyw ddisgwyliadau o gwbl o ran y mesurau hyn yn is (9% yn y ddwy achos) o gymharu â mesurau eraill, ac roedd cyfran y rheini yr oedd eu disgwyliadau wedi'u bodloni ar ei huchaf (73% a 70% yn y drefn honno).

Gwelir patrwm yn ymddangos yn y data ar gyfer rhai mesurau, lle roedd y grwpiau canlynol yn llawer mwy tebygol o ddweud bod eu disgwyliadau wedi'u bodloni:

- merched o gymharu â bechgyn
- myfyrwyr gwyn o gymharu â grwpiau lleiafrifoedd ethnig
- myfyrwyr heb anabledau dysgu o gymharu â myfyrwyr ag anabledau dysgu

Roedd y rheini a oedd wedi cael lle yn eu dewis cyntaf o ysgol a chwrs yn llawer mwy tebygol o ddweud bod eu disgwyliadau cyn i'r cwrs ddechrau wedi'u bodloni na'r rheini nad oeddent wedi cael lle yn eu dewis cyntaf o ysgol neu gwrs, neu yn wir y rheini nad oeddent wedi ystyried unrhyw opsiynau eraill. Mae'n bosibl y bydd hyn yn cefnogi'r achos y ceir dealltwriaeth o'r cwrs drwy ystyried opsiynau a chyfleoedd.

Roedd myfyrwyr â lefelau uwch o gymhelliant, a boddhad â'u profiad yn gyffredinol yn llawer mwy tebygol o deimlo bod eu disgwyliadau wedi'u bodloni.

O ran boddhad cyffredinol â'u profiadau dysgu, dywedodd 7% eu bod yn hynod fodlon a dywedodd traean arall (32%) eu bod yn fodlon iawn. Dywedodd bron hanner eu bod yn eithaf bodlon (44%). Golyga hyn bod y mwyafrif helaeth o'r myfyrwyr (83%) yn fodlon i ryw raddau ar eu profiad dysgu cyffredinol. Nododd canrannau llawer is nad oeddent yn fodlon nac yn anfodlon (9%) neu eu bod yn anfodlon i ryw raddau (5%). Roedd y grwpiau canlynol yn llawer mwy tebygol o fod yn fodlon â'u profiadau dysgu cyffredinol:

- Roedd myfyrwyr ym Mlwyddyn 13 yn llawer mwy tebygol o fod yn hynod fodlon ar eu profiad dysgu na'r rheini ym Mlwyddyn 12 (11% o gymharu â 5%).
- Roedd myfyrwyr heb anawsterau dysgu yn fwy tebygol o fod yn fodlon na'r rheini ag anawsterau (86 o gymharu â 75%).
- Nododd y rheini a oedd yn mynychu eu dewis cyntaf o ysgol rywfaint o foddhad o gymharu â'r rheini nad oeddent yn gwneud hynny a'r rheini nad

oeddent wedi cael unrhyw ddewis o ran ysgol (88%, 74% a 65% yn y drefn honno)

- Nododd y rhai hynny a oedd yn astudio eu dewis cyntaf o bwnc/cymhwyster rywfaint o foddhad o gymharu â'r rheini nad oeddent yn gwneud hynny (88% o gymharu â 71%).
- Unwaith eto roedd cydberthynas rhwng lefelau cymhelliant, graddau ansawdd yr addysgu a'r tebygolrwydd o fod wedi ystyried gadael.

O ran demograffeg ysgol dengys y canlyniadau'r canlynol:

- Cyflawnodd ysgolion cyfrwng Cymraeg raddau uwch nag ysgolion cyfrwng Saesneg (dangosodd 88% o'r myfyrwyr rywfaint o foddhad o gymharu ag 82%).
- Roedd myfyrwyr mewn ysgolion lle roedd gan lai na 10% o'r myfyrwyr hawl i gael prydau ysgol am ddim yn fwy tebygol o nodi rhywfaint o foddhad na'r rheini mewn ysgolion lle roedd cyfran uwch o ddisgyblion yn cael prydau ysgol am ddim (87% o gymharu ag 80%).

5. Casgliadau

Cydnabyddir yn eang bod cyfranogiad a chyflawniad mewn dysgu yn allweddol i gystadleurwydd economaidd a chydlyniant cymdeithasol cenedl. Yn ystod cyfnod cychwynnol Rhaglen Ymchwil Cwsmeriaid 2007-2010 APADGOS, cafwyd cydnabyddiaeth eang ymhlith y rheini yr ymgynghorwyd â hwy bod canfyddiadau astudiaethau o foddhad dysgwyr yn bwysig wrth fesur a gwella ansawdd ac wrth ymgysylltu'n barhaus â darparwyr.

Bodddhad a chymhelliant

Un o ganfyddiadau allweddol yr arolwg oedd bod y mwyafrif helaeth o'r ymatebwyr (84% o Flwyddyn 10 ac 11 ac 83% o Flwyddyn 12 a Blwyddyn 13) wedi nodi rhywfaint o foddhad gyda'u profiad dysgu. Nodir lefelau tebyg o foddhad ar gyfer yr addysgu yn gyffredinol ar gyfer 2004 a 2008 ymhlith myfyrwyr Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13. Mae'r lefel uchel o foddhad ag ansawdd yr addysgu a'r profiad dysgu cyffredinol ers 2004 wedi'i chynnal ac mae hyn yn galonogol, o ran y ffaith ei bod yn rhoi sail gadarn i barhau i ddysgu a chaffael sgiliau.

O ran lefelau cymhelliant, roedd cyfran y myfyrwyr ym Mlwyddyn 10 ac 11 a nododd fod ganddynt gymhelliant ychydig yn uwch na chyfran y myfyrwyr ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13. Er bod y lefelau ar gyfer y ddwy garfan yn gymharol uchel (73% a 68% yn y drefn honno), nodwyd dau ffactor a oedd yn peri pryder. Yn gyntaf, gellid bod wedi disgwyl y byddai'r rheini a oedd wedi parhau i astudio ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13 wedi gwneud hynny er mwyn ennill cymwysterau a fyddai'n hanfodol ar gyfer eu gyrfa neu eu cynlluniau dysgu yn y dyfodol. Fodd bynnag, dangosodd tri o bob deg yn y grŵp hwn ddiffyg cymhelliant, ac roedd y lefelau cymhelliant yn is na lefelau myfyrwyr ym Mlwyddyn 10 ac 11. Awgryma hyn, ar gyfer lleiafrif o fyfyrwyr, nad oedd eu profiad dysgu ar ôl Blwyddyn 11 yn cynnal nac yn ysgogi eu diddordeb i'r graddau a ddisgwyliwyd.

Yn ail, roedd lleihad bach ond sylweddol yn nhermau canran wedi bod yng nghyfran y myfyrwyr a ddywedai bod ganddynt rywfaint neu lawer o gymhelliant o gymharu â chanfyddiadau arolwg 2004. Yng ngoleuni'r polisi i wella cyfraddau astudio ôl-16, gyda mentrau megis cyflwyno'r Lwfans Cynhaliaeth Addysg, ymddengys nad oes cynnydd cymesur wedi bod mewn ymrwymiad i ddysgu - yn sicr fel y nodir gan ymatebion lleiafrif sylweddol o'r garfan.

Gall hyn ddangos hefyd bod a) rhai o'r rheini a wnaeth barhau i astudio ôl-16 wedi gwneud hynny heb unrhyw reswm pendant a chadarnhaol dros wneud hynny; a/neu b) nad oedd eu profiad yn cyfateb i'w disgwyliadau a'u dyheadau. Yn y naill achos neu'r llall, mae gwybodaeth, cyngor ac arweiniad hyddysg, cywir a realistig yn hanfodol er mwyn atal canlyniadau penderfyniadau camarweiniol.

Mae'n debygol mai un o'r agweddau hanfodol ar fodloni disgwyliadau yw lefel y cymorth a gynnigir i fyfyrwyr a all gael trafferth ymdopi â chyfres newydd o heriau ar y dechrau, boed yn heriau academaidd ac yn ymwneud â'r ffordd y mae'n ofynnol iddynt addasu eu harddull dysgu. I'r perwyl hwn, gellid hefyd roi blaenoriaeth i sicrhau bod ysgolion yn ymwybodol y gall fod angen cymorth ychwanegol ar y rheini nad ydynt wedi gallu cael lle ar eu dewis cyntaf o gwrs a/neu yn eu dewis cyntaf o ysgol er mwyn helpu i reoli eu hastudiaethau. Gallai Anogwyr Dysgu chwarae rhan ganolog wrth ddiwallu'r angen hwn.

Dewis o bynciau (Blwyddyn 10 a Blwyddyn 11 yn unig)

Mwynhau'r pynciau a astudiwyd oedd y prif reswm ymhlith myfyrwyr Blwyddyn 10 a Blwyddyn 11 dros ddewis pwnc neu gwrs penodol. Roedd cydberthynas gadarnhaol hefyd rhwng dilyn cwrs yr oeddent yn ei fwynhau a boddhad cyffredinol â'u profiad dysgu. Gellid ystyried y diddordeb amlwg hwn yn y pwnc fel agwedd gadarnhaol tuag at ddysgu, a all fod yn sail i barhau i ddysgu ac ennill cymwysterau. Ategwyd y canfyddiad hwn hefyd gan y ffaith mai 'ansawdd y dysgu' oedd yr agwedd amlycaf yr oedd myfyrwyr yn ei hoffi am yr ysgol, yn arbennig ymhlith bechgyn (nodwyd 'cyfeillgarwch' amlaf gan ferched).

Roedd pwysigrwydd rhesymau allweddol/cysylltiedig â gyrfa hefyd yn amlwg. Unwaith eto, mae dilysrwydd y cyngor a'r arweiniad a roddwyd, o ran sicrhau bod y myfyriwr wedi gwneud dewis hyddysg, yn hynod bwysig.

Mae'r ffaith bod ychydig dros un o bob deg bachgen (11%) wedi dewis "y pynciau hawdd" yn awgrymu y gall fod angen gwneud mwy i wella eu hymwybyddiaeth o oblygiadau niweidiol posibl y dull hwn o ddewis yn eu gyrfa yn y dyfodol.

Ffactorau sy'n effeithio ar wneud penderfyniadau

Mae'r canfyddiadau hefyd yn berthnasol iawn i'r agenda cynnwys rhieni, o ran amlygu'r rôl allweddol sydd gan rieni wrth roi cyngor i'w plant ar y dewisiadau sydd ar gael iddynt. Yn amlwg, po fwyaf o wybodaeth sydd gan rieni am yr opsiynau sydd ar gael a goblygiadau dewisiadau penodol, y mwyaf tebygol ydyw y bydd myfyrwyr yn gwneud dewisiadau priodol. Mae hyn yn arbennig o bwysig, o ystyried y broses o weithredu Llwybrau Dysgu 14-19. Canfu adroddiad *Opsiynau dysgu i bobl ifanc 14-19 oed yng Nghymru* mai ychydig yr oedd traean o'r bobl ifanc a'r rhieni yn y sampl yn ei wybod am y cymwysterau a oedd ar gael. Felly, dylai sicrhau bod y rhieni'n gallu cael gafaél ar wybodaeth am yr opsiynau a ddarperir gan ysgolion a'u bod yn barod i wneud hynny, barhau'n nod polisi allweddol.

Roedd merched yn fwy tebygol na bechgyn (yn sicr ym Mlwyddyn 10 ac 11) o nodi eu bod wedi cael (ac wedi ystyried) cyngor gan rieni ac athrawon. Roeddent hefyd yn fwy tebygol o fod wedi dewis eu pynciau/cymwysterau ar y sail bod eu hangen arnynt ar gyfer eu cwrs dewisol ym Mlwyddyn 12 yn yr ysgol neu yn y coleg. Gall hyn ddangos y gall fod angen i ddarparwyr cyngor ac arweiniad (yn arbennig Gyrfa

Cymru) roi mwy o bwyslais ar dargedu bechgyn ifanc, er mwyn sicrhau, cyn belled ag y bo hynny'n bosibl, eu bod yn ymwybodol o'r opsiynau sydd ar gael iddynt, a goblygiadau eu llwybr dewisol. Yma, dylid hefyd ystyried y duedd gynyddol ymhlith bechgyn i ddewis y pynciau hawdd (fel y nodir uchod).

Cyngor ac arweiniad ar yrfaeodd

Rhydd y canfyddiadau dystiolaeth gadarn i ddangos yr angen parhaus am gyngor ac arweiniad hyddysg a diduedd i bobl ifanc pan fyddant yn gwneud penderfyniadau ynghylch aros mewn addysg ar ôl 16 oed, ac yn allweddol, dewis eu hopsiynau cwrs.

Dyweddodd traean o fyfyrwyr Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13 iddynt ystyried gadael yr ysgol o ddifrif ers dechrau Blwyddyn 12 (32%). Ar y cam allweddol hwn o'u cyfnod pontio o ieuenctid i fywyd oedolyn, cyfyd hyn gwestiynau ynghylch pa mor addas a phriodol oedd eu hopsiynau ar ôl Blwyddyn 11. I lawer o bobl ifanc, gall y dechrau anghywir hwn arwain at oblygiadau niweidiol yn eu gyrfa yn y dyfodol ac, mewn rhai achosion, o ran eu hunanhyder a'u hunan-barch. Gall profiadau dysgu negyddol gael effaith andwyol ar eu gallu i ddysgu - a chydabyddir yn eang bod dysgu parhaus, neu ddysgu gydol oes, yn dod yn anghenraid mewn marchnad lafur sy'n esblygu'n gyflym.

Awgryma'r canfyddiadau nad oedd lleiafrif o'r myfyrwyr wedi paratoi'n dda ar gyfer addysg ar ôl Blwyddyn 11. Roeddent wedi cael trafferth gyda'r arddull dysgu ac roedd cyfran uchel yn ystyried gadael addysg - roedd yn rhy anodd i rai ac ymddangosai bod eraill o'r farn nad oedd eu profiad yn cyfateb i'w disgwyliadau.

Ateb galw myfyrwyr ym Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13

Sefydlwyd cyswllt clir rhwng cael lle mewn dewis cyntaf o ysgol a phynciau. Yn gyffredinol, roedd myfyrwyr a oedd â mwy o gymhelliant, yn fwy bodlon ac yn llai tebygol o fod wedi ystyried gadael yr ysgol neu o fod wedi cael problemau yn fwy tebygol o fod yn astudio yn eu dewis cyntaf o ysgol. Roedd y rheini nad oeddent yn ystyried opsiynau eraill neu nad oeddent wedi sicrhau eu dewis cyntaf yn llai bodlon o lawer ac roedd ganddynt lai o gymhelliant.

Nid oedd 6 y cant o fyfyrwyr Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13 yn mynychu eu dewis cyntaf o ysgol ac roedd 16% yn astudio pynciau nad oeddent, unwaith eto, yn rhai dewis cyntaf. Dengys hyn y gall lleiafrif sylweddol o fyfyrwyr fod yn fwy agored i gollu cymhelliant. Er mwyn cynnal lefelau uwch o gyfranogiad mewn addysg a chymwysterau ôl-16, mae'n bwysig bod myfyrwyr yn cael eu hannog a'u cefnogi drwy gydol y blynyddoedd hyn, er mwyn eu rhwystro rhag rhoi'r gorau iddi a chynorthwyo unigolion i wireddu eu potensial. Gallai Llywodraeth Cynulliad Cymru ystyried sut y gallai cymorth ychwanegol drwy sianeli megis Anogwyr Dysgu helpu i oresgyn rhai o'r anawsterau a wynebier gan y rheini nad ydynt yn gallu mynychu eu dewis cyntaf o gwrs neu fynychu eu dewis cyntaf o ysgol.

Er nad oedd rhai o'r ymatebwyr yn mynychu eu dewis cyntaf o ysgol neu'n astudio eu dewis cyntaf o bwnc, a hynny o ganlyniad i gyngor gan athrawon neu gynghorwyr gyrfaoedd (a gellir ystyried hyn yn beth cadarnhaol i'r myfyriwr), roedd eraill yn gwneud hynny oherwydd diffyg darpariaeth. Yn amlwg, oherwydd cyfyngiadau adnoddau, ni ellir bodloni dyheadau pob myfyriwr. Serch hynny, lle yr ystyrir bod dewis cyntaf y myfyriwr o bwnc yn rhesymol, o ran ei allu a'i ddyheadau, dylid gwneud ymdrech i fodloni'r dewis hwnnw. Nododd y canfyddiadau fod bodloni dymuniadau myfyrwyr mewn perthynas â chyrsgiau yn bwysig o ran cymell myfyrwyr a'u cynnwys yn eu hastudiaethau.

Dywedodd y mwyafrif o'r myfyrwyr bod eu disgwyliadau wedi'u bodloni, yn arbennig mewn perthynas â 'safon y gwaith sydd ei hangen' a 'faint o waith y byddai'n rhaid i chi ei wneud'. Fodd bynnag, dim ond ychydig dros hanner yr ymatebwyr a nododd fod yr 'arddulliau a dulliau addysgu a ddefnyddir mewn gwersi' wedi bodloni eu disgwyliadau. Mae hyn yn amlygu'r gwahaniaethau a wynebir gan y rheini sy'n aros mewn addysg ôl-16, ac ni ddylid tanamcangyfrif yr effeithiau ar lawer o fyfyrwyr. Mae'n amlwg bod gan athrawon a chynghorwyr gyrfaoedd yn arbennig gyfrifoldeb i roi syniadau realistig i fyfyrwyr o ran y ffordd y disgwylir iddynt astudio ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13.

Goblygiadau o ran polisi

O ystyried nad oedd gan bron dri o bob deg o fyfyrwyr ym Mlwyddyn 12/13 lawer o gymhelliant neu ddim o gwbl, dylid cyfeirio mwy o adnoddau i sicrhau bod y rhai sy'n dewis aros mewn addysg ar ôl 16 oed yn gwbl ymwybodol o a) y gwahanol ofnion academiaidd; b) cynnwys y cwrs a ddilyniir; a c) y cyfleoedd a'r llwybrau sydd ar gael ac sydd fwyaf priodol iddynt.

Roedd lefelau cymhelliant a boddhad yn amlwg yn gysylltiedig a ph'un a oedd y myfyriwr yn astudio ei ddewis cyntaf o bynciau, yn ogystal â'r tebygolrwydd o gael problemau yn ystod y flwyddyn ysgol bresennol. Yng ngoleuni'r dystiolaeth o'r cydberthnasau hyn, dylid rhoi sylw arbennig i fyfyrwyr nad ydynt yn gallu astudio eu dewis cyntaf o bwnc/cwrs.

Mae'r canfyddiadau'n nodi angen am gymorth a dargedir, o ran y broses o wneud penderfyniadau ac ar ôl iddynt ddechrau ar eu cwrs dewisol, ar gyfer grwpiau o fyfyrwyr yr oedd eu hysgolion yn llai tebygol o ddarparu eu dewis cyntaf o bynciau a chymwysterau.

Mae cynnwys rhieni yn gynnar yn addysg eu plant yn hanfodol er mwyn sicrhau, cyn belled ag y bo'n bosibl, a) eu bod yn gwybod am yr opsiynau cwrs sydd ar gael i fyfyrwyr, a b) fel rhan o'u rôl fel darparwyr cyngor ac arweiniad, y gallant gynnig asesiadau hyddysg o briodolrwydd yr opsiynau hyn ar gyfer gyrfaoedd eu plant yn y dyfodol.

Mae rôl Gyrfa Cymru ac athrawon sy'n rhoi cyngor ar ddewis cwrs a gyrfaoedd yn hanfodol er mwyn lliniaru'r effeithiau gwael ar lwybrau gyrfa a hunanhyder myfyrwyr a achosir gan benderfyniadau amhriodol neu gamarweiniol. Dylid rhoi pwyslais ar greu ymwybyddiaeth ymhlith myfyrwyr a'u rhieni o'u harbenigedd, eu hygrededd a'u hamhleidioldeb. Dylid dechrau hyn ymhell cyn bod angen gwneud penderfyniadau hanfodol yn y cyfnod 14-19.

Atodiad A: ATODIAD TECHNEGOL

A1 Samplu

Gwahodddwyd sampl (yn hytrach na chyfrifiad) o ysgolion i gymryd rhan yn yr arolwg a dewiswyd y sampl er mwyn bodloni nifer o feini prawf dadansoddol ac ymarferol, sef:

- Rhanbarth: 4 rhanbarth wedi eu diffinio yn ôl AALI
 - Gogledd Cymru, De Orllewin/Canolbarth Cymru, De Cymru, De Ddwyrain Cymru
- Ysgolion cyfrwng Cymraeg yn erbyn ysgolion cyfrwng Saesneg
- % o brydau ysgol am ddim
- Dangosydd natur wledig (trefol yn erbyn gwledig)
- Maint yr ysgol (nifer y disgyblion)
- Yr amser sydd ar gael ar gyfer recriwtio a chasglu data

Mae'r tabl isod yn nodi'r cwmpas ar gyfer yr astudiaeth y cytunwyd arni gydag APADGOS. Cafodd ysgolion annibynnol eu heithrio o'r arolwg am na chânt eu hariannu gan APADGOS ac am nad yw APADGOS yn dylanwadu arnynt. Hefyd, nid oedd unrhyw fwriad o gynnwys digon o ran niferoedd er mwyn cymharu profiadau myfyrwyr mewn ysgolion annibynnol â phrofiadau myfyrwyr mewn ysgolion prif ffrwd. Yn ogystal, roedd amheuan a fyddai'r ysgolion annibynnol eu hunain yn cael budd o gymryd rhan yn yr astudiaeth.

Grŵp blwyddyn	Ysgolion prif ffrwd	Ysgolion arbennig	Unedau Cyfeirio Disgyblion	Ysgolion annibynnol
Blwyddyn 10	✓	✓	✓	✗
Blwyddyn 11	✓	✓	✓	✗
Blwyddyn 12	✓	✓	✗	✗
Blwyddyn 13	✓	✓	✗	✗

Noder: Ni chafodd myfyrwyr Blwyddyn 14/18 oed eu cynnwys yn yr astudiaeth. Er bod gan rai Unedau Cyfeirio Disgyblion fyfyrwyr 16 oed a throsodd, roedd y niferoedd fesul Uned Cyfeirio Disgyblion yn rhy fach i fod yn ymarferol ar gyfer llunio sampl.

Rhannwyd yr astudiaeth yn ysgolion Blwyddyn 10 a Blwyddyn 11 ac ysgolion Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13 (gan nad oes gan bob ysgol uwchradd/arbennig chweched dosbarth). Yna trefnwyd pob sampl yn ôl:

- rhanbarth
- math o ysgol
- iaith (h.y. ysgolion cyfrwng Cymraeg yn erbyn ysgolion cyfrwng Saesneg)
- prydau ysgol am ddim
- dangosydd natur wledig

Ar ôl hynny dewiswyd dwy sampl gyda thebygolrwydd yn gymesur â maint (nifer y disgyblion yn y grwpiau blynyddoedd). Er mwyn pennu nifer yr ysgolion i'w gwahodd i gymryd rhan, ac yn dilyn hyn, nifer y myfyrwyr sy'n gysylltiedig â'r arolwg, gwnaethom nifer o dybiaethau:

- y byddai 60% o ysgolion a fyddai'n cael eu gwahodd i gymryd rhan yn yr ymchwil yn cytuno i gyfranogi yn yr amser sydd ar gael i recriwtio (a dychwelyd holiaduron i GfK NOP o fewn y cyfnod amser a ganiateir ar gyfer prosesu ffurflenni).
- y byddem yn cyflawni cyfradd ymateb o 50% o leiaf gan fyfyrwyr fesul ysgol sy'n cymryd rhan yn ystod y cyfnod casglu data
- y byddem yn anelu at gael o leiaf 1400 o holiaduron wedi eu dychwelyd atom ar gyfer Blynyddoedd 10/11 a 1500 ar gyfer Blynyddoedd 12/13

Ar y sail hon, gwnaethom samplu 40 o ysgolion ar gyfer arolwg Blwyddyn 10 a Blwyddyn 11 a'r un peth ar gyfer arolwg Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13. Dewiswyd y sampl ar gyfer ysgolion arbennig ac unedau cyfeirio disgyblion ar wahân (ar yr un sail ag uchod) er mwyn sicrhau bod gennym o leiaf 2 ym mhob sampl, lle y bo'n berthnasol.

Y bwriad oedd gofyn i bob ysgol a fyddai'n cael ei recriwtio i ddsbarthu'r holiadur i ddau grŵp tiwtor ym mhob un o'r ddau grŵp blwyddyn cymwys (h.y. dau grŵp tiwtor ym Mlwyddyn 10 a dau ym Mlwyddyn 11 neu dau grŵp tiwtor ym Mlwyddyn 12 a dau ym Mlwyddyn 13). Gwnaethom dybio y byddai grŵp tiwtor yn cynnwys 30 o fyfyrwyr ar gyfartaledd.

A2 Datblygu holiadur

Cynhaliwyd yr arolwg drwy ddefnyddio dull papur hunangwblhau, gydag un holiadur wedi ei gynllunio ar gyfer Blynyddoedd 10/11 ac un ar gyfer Blynyddoedd 12/13. Argraffwyd yr holiaduron yn y fath fodd fel y gellid cwblhau'r holiaduron yn Gymraeg neu yn Saesneg ac roedd y dull gweithredu hwn yn debyg i'r un a ddefnyddiwyd yn 2004.

Roedd yr holiadur ar gyfer Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13 wedi'i seilio'n fras ar yr holiadur a ddefnyddiwyd yn 2004 er mwyn sicrhau y gellid cymharu'r canlyniadau. Yn nodedig, cynhwyswyd mwy o gwestiynau demograffig nag yn arolwg 2004, sef cwestiynau'n cyfeirio at grŵp ethnig, cymorth ar gyfer anawsterau dysgu a statws anabledd.

Roedd angen ystyried agenda Llwybrau Dysgu, yn arbennig o ran p'un a oedd ysgolion/safleoedd yn cydweithio ac effaith hyn ar lefelau boddhad a chymhelliant. Cynhwyswyd cwestiwn yn ymwneud â'r mater hwn yn holiaduron Blwyddyn 10 a Blwyddyn 11 a Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13.

Roedd yr holiadur ar gyfer myfyrwyr Blwyddyn 10 a Blwyddyn 11 yn cynnwys rhai mesurau allweddol a oedd yn gysylltiedig â holiadur Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13, megis boddhad cyffredinol ag ansawdd yr addysgu a boddhad cyffredinol â'r profiad dysgu. Fodd bynnag, mae'r materion sy'n wynebu Blynnyddoedd 10/11 yn wahanol o ran natur i'r rhai sy'n wynebu myfyrwyr chweched dosbarth sydd ar ail gam o ran 'dewis' yn eu haddysg ysgol, a chafodd llu o gwestiynau yn adlewyrchu'r rhai a ddefnyddir gan Estyn eu cynnwys ar gyfer y grŵp blwyddyn hwn yn ogystal â chwestiwn am eu dyheadau dysgu/gwaith ar ddiwedd Blwyddyn 11.

Cafodd y ddau holiadur eu cynllunio a'u mireinio ar y cyd ag APADGOS a'u treialu mewn dwy ysgol.

Treialu'r holiaduron

Cafodd dwy ysgol brif ffrwd (h.y. nid ysgolion arbennig nac unedau cyfeirio disgyblion) eu recriwtio ar gyfer yr ymarfer peilot: un yn addysgu yn Saesneg a'r llall yn Gymraeg, a byddwn yn arolygu dau grŵp tiwtor fesul ysgol. Cafodd yr ysgolion eu recriwtio dros y ffôn (gan ddefnyddio recriwtiwr ysgolion arbenigol - gweler adran A4) ac, ar ôl cael eu recriwtio, cawsant lythyr drwy e-bost gan APADGOS yn egluro diben yr ymarfer peilot ac yn cadarnhau manylion eu cytundeb i gydweithredu (dyddiad, nifer yr holiaduron a oedd yn ofynnol, ac ati).

Yn yr ysgol cyfrwng Cymraeg cwmpaswyd Blynnyddoedd 11 a 13 ac yn yr ysgol cyfrwng Saesneg arolygwyd Blynnyddoedd 10 a 12. Yn y modd hwn cawsom adborth gan y pedair blwyddyn targed a fersiynau Cymraeg a Saesneg y ddau holiadur.

Darparwyd canllawiau ysgrifenedig i'r athrawon ym mhob ysgol ar sut i ymdrin â'r ochr weinyddol o ran rhoi cefndir yr arolwg, ceisiadau am eglurhad, help ac yn y blaen.

Gwnaeth y dull arolygu ar gyfer yr ymarfer peilot gyfateb yn agos â'r un ar gyfer y prif arolwg yn yr ystyr bod y myfyrwyr yn cwblhau'r holiaduron ar eu pen eu hunain gymaint â phosibl ac yn selio eu hymateb mewn amlen cyn ei roi i'w hathro, a oedd yn gyfrifol am gasglu'r holl amlenni a'u dychwelyd i GfK NOP i'w prosesu.

Fel cymhelliant i gymryd rhan, cynigiwyd crynodeb ar ffurf siart o'r canlyniadau i'r ysgolion ar ôl prosesu'r data. Talodd GfK NOP hefyd £100 i gronfa ysgol pob ysgol beilot i ddiolch iddynt am yr amser yr oeddent wedi ei dreulio yn gweinyddu'r ymarfer peilot ac yn darparu adborth am y materion canlynol:

- Cyflwyno/egluro'r arolwg i fyfyrwyr
- Unrhyw gwestiynau a godwyd gan fyfyrwyr ynghylch yr arolwg

- Lefelau gwrthodiadau amlwg
- Unrhyw broblemau a wynebwyd gan fyfyrwyr wrth gwblhau'r holiadur, e.e. deall cwestiynau, cwblhau'r ffurflen ei hun, gofyn am eglurhad, ac ati
- Unrhyw broblemau sy'n gysylltiedig â gweinyddu'r arolwg/dychwelyd yr holiaduron
- Unrhyw awgrymiadau eraill ar gyfer gwella'r broses o gasglu data

Roedd ffurflenni'r arolwg eu hunain yn ddangosyddion o'r graddau yr oedd y myfyrwyr yn gallu ateb cwestiynau, h.y. os oedd problemau roedd y myfyrwyr yn ysgrifennu sylwadau/cywiriadau ar ffurflenni'r arolwg ac roedd y rhain yn cael eu hystyried cyn cwblhau'r holiaduron ar gyfer y prif gam.

Ar ôl ystyried yr adborth o'r ymarfer peilot, darparodd GfK NOP grynodedd i APADGOS o'r argymhellion ar gyfer newidiadau i'r holiadur; mân newidiadau oedd y rhain ar y cyfan yn ymwneud â chategoriâu pwnc, gwella eglurder cyfarwyddiadau a gwella fformat neu 'olwg' rhai o dudalennau'r ddogfen hunangwblhau. Ar ôl cymeradwyo'r newidiadau hyn, cafodd yr holiaduron eu diwygio a'u hargraffu ar gyfer y prif gam.

Gall copïau o fersiynau terfynol holiaduron Blynnyddoedd 10 ac 11 a Blynnyddoedd 12 a 13 eu lawrlwytho o dudalennau gwe APADGOS.

A3 Holiaduron Hawdd eu Darllen

Cytunwyd y byddai'r arolwg ar gael i fyfyrwyr mewn fformat hawdd ei ddarllen; roedd hyn yn cynnwys proses o symleiddio geiriad a graddfeydd yr holiadur. Cytunwyd y byddai holiadur Blynnyddoedd 10 ac 11 yn cael ei addasu yn y modd hwn gan y tybiwyd bod y cwestiynau yn holiadur Blynnyddoedd 12 a 13 yn rhy gymhleth ar gyfer myfyrwyr llai abl yn y grŵp oedran hwnnw (h.y. roedd gan fyfyrwyr ym Mlynnyddoedd 12/13 yr oedd angen holiadur hawdd ei ddarllen arnynt fersiwn wedi ei addasu o arolwg Blynnyddoedd 10 ac 11).

Cynhaliwyd yr ymarfer symlach gan wasanaeth ymgynghori partner, Adept o Swydd Bedford. Treialodd Adept hefyd yr holiaduron gyda'u grwpiau defnyddwyr cyfatebol o ran oedran gan roi cyngor ar unrhyw newidiadau cyn i ni fynd ati i gasglu data fel rhan o'r prif gam. Drwy wneud hyn, gwnaethom osgoi'r angen am gynnal treial ar wahân mewn ysgolion ar gyfer fersiwn hawdd ei ddarllen o'r holiaduron, a oedd yn arbed amser mewn amserlen dynn.

O ran pennu pa fyfyrwyr fyddai'n cael fersiwn hawdd ei ddarllen o'r holiadur, penderfyniad yr ysgol oedd hyn - gwnaethant ofyn am nifer o holiaduron hawdd eu darllen fesul grŵp blwyddyn a'u dosbarthu ar yr un pryd ac yn yr un ffordd â'r holiaduron safonol. Darparwyd nodiadau ychwanegol i athrawon er mwyn ateb ymholiadau a allai godi wrth ddosbarthu'r fersiynau wedi'u symleiddio o'r arolygon.

Gellir llwytho copiâu o fersiynau terfynol o'r holiaduron hawdd eu darllen i lawr o dudalennau gwefan APADGOS.

A4 Recriwtio a Chasglu Data

Anfonwyd llythyr gan APADGOS at bennaeth pob ysgol a samplwyd yn egluro diben yr arolwg ac yn rhoi amlinelliad bras o'r dasg (gweler adran A7). Roedd y llythyr hwn yn cynnwys rhif ffôn uniongyrchol ar gyfer rheolwr prosiect APADGOS, yn ogystal â ffurflen ymateb i'w dychwelyd dros y ffacs yn gofyn am enw'r athro y dylem gysylltu ag ef.

Ar ôl anfon y llythyrau i ysgolion, comisiynwyd recriwtiwr ysgolion arbenigol i ffonio'r ysgolion i'w hannog i gymryd rhan. O'r 40 o ysgolion a samplwyd ar gyfer pob arolwg, recriwtiwyd 20 ar gyfer arolwg Blwyddyn 10 a Blwyddyn 11 a 22 ar gyfer arolwg Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13. Roedd y samplau ar gyfer dau arolwg o 8 ysgol yn gorgyffwrdd.

Wrth gysylltu â'r ysgol, esboniodd y recriwtiwr dasg yr arolwg a chadarnhaodd nifer y myfyrwyr a fyddai'n cymryd rhan yn yr arolwg, yn ogystal â'r niferoedd y byddai angen fersiynau hawdd eu darllen o'r holiadur/holiaduron arnynt. Cofnodwyd y wybodaeth hon a chytunwyd ar ddyddiad ar gyfer dosbarthu'r holiadur. Anfonwyd deunyddiau'r arolwg (holiaduron, amlenni, cyfarwyddiadau ac amlenni dychwelyd â stamp arnynt) i bob ysgol drwy wasanaeth negesydd erbyn y dyddiad y cytunwyd arno ar gyfer casglu data. Darparwyd y nodiadau canlynol i athrawon:

1. Dylid dosbarthu'r holiaduron i ddysgwyr mewn sesiwn ystafell ddosbarth addas rhwng 5^{ed} a 19^{eg} Mawrth. Dylid cwblhau'r holiaduron yn y sesiwn ystafell ddosbarth a'u rhoi i'r athro ar ddiwedd y sesiwn. Ni ddylid rhoi holiaduron i ddysgwyr eu cwblhau y tu allan i'r ystafell ddosbarth yn ystod eu hamser eu hunain.
2. Noder: caiff grwpiau blwyddyn 10/blwyddyn 11 holiadur gwahanol i grwpiau blwyddyn 12/blwyddyn 13. Gwnewch yn siŵr bod gennych y fersiwn cywir o'r holiadur ar gyfer pob grŵp blwyddyn.
3. Ni ddylai'r arolwg gymryd mwy nag **20 munud** i'r myfyrwyr ei gwblhau. Fodd bynnag, gellir rhoi mwy o amser i fyfyrwyr gwblhau'r holiadur os bydd y sesiwn ystafell ddosbarth yn caniatáu hyn.
4. Darperir yr holiadur yn Gymraeg a Saesneg. Gall myfyrwyr gwblhau'r holiadur yn Gymraeg neu Saesneg.
5. Cyn dosbarthu'r arolwg i'ch grŵp tiwtor, darllenwch yn uchel y wybodaeth i fyfyrwyr a roddir yn yr adran nesaf o'r papur briffio hwn.
6. Rhowch holiadur ac amlen i bob myfyriwr (mae'r rhain wedi'u darparu yn eich pecyn). Yn ogystal â'r holiadur safonol mae fersiwn hawdd ei ddarllen o'r holiadur (os bydd eich ysgol wedi gofyn am un) sy'n cynnwys testun wedi'i symleiddio a lluniau fel bod yr arolwg yn haws i fyfyrwyr sydd ag ystod eang o anghenion cymorth dysgu. Rhowch y rhain i'r dysgwyr yn y grŵp tiwtor y mae angen y fersiwn hwn o'r holiadur arnynt yn eich barn chi. Eglurwch i'r

dysgwyr gan ddefnyddio'r holiaduron hyn bod y lluniau wedi eu cynnwys i ategu'r cwestiwn ac ateb opsiynau.

7. Unwaith y byddant wedi cwblhau'r arolwg, dylai'r myfyrwyr selio eu holiadur wedi'i gwblhau yn yr amlen a ddarparwyd cyn ei ddychwelyd.
8. Dylai'r myfyrwyr geisio ateb pob un o'r cwestiynau yn yr arolwg oni fydd y cyfarwyddiadau yn dweud wrthynt am hepgor cwestiwn. Fodd bynnag, os na allant ateb cwestiwn yna ni allant ei hepgor a symud ymlaen i'r un nesaf.
9. Os bydd myfyriwr yn gofyn am help, gallwch ei gynorthwyo drwy ddarllen y cwestiynau yn uchel, ond peidiwch â symleiddio na dehongli cwestiynau'r arolwg i fyfyrwyr. Yn lle hynny, gofynnwch i'r myfyrwyr ddehongli'r cwestiwn yn eu ffordd eu hunain. Os nad ydynt yn credu y gallant ateb cwestiwn, dylent symud ymlaen i'r cwestiwn nesaf.
10. Os bydd y myfyriwr yn gofyn am help gyda chwestiwn ffeithiol, a'ch bod yn gwybod yr ateb, yna mae'n dderbyniol i chi gynnig help yn y sefyllfa hon yn unig. Cwestiynau ffeithiol yw'r rhai canlynol:

Cyn dosbarthu'r holiaduron i fyfyrwyr, darllenwch y wybodaeth ganlynol am yr arolwg yn uchel.

'Diben yr arolwg hwn yw casglu gwybodaeth am eich dewisiadau a'ch profiadau wrth ddysgu a'ch boddhad â dysgu. Comisiynwyd y prosiect ymchwil gan y Cynulliad Cenedlaethol, a bydd tua 40 o ysgolion ledled Cymru yn cymryd rhan.

Darperir yr holiadur yn Gymraeg a Saesneg a gellir ei gwblhau yn y naill iaith neu'r llall. Mae'r fersiwn Cymraeg yn dechrau ar dudalen gefn yr holiadur ac mae'r fersiwn Saesneg yn dechrau ar dudalen flaen yr holiadur. Ni ddylai'r holiadur gymryd mwy nag 20 munud i'w gwblhau. Cwblhewch y manylion mewn inc du neu las. Pan fyddwch wedi llenwi'r holiadur, seliwch ef yn yr amlen a ddarparwyd a'i ddychwelyd ataf.*

Caiff yr holiaduron eu dychwelyd at asiantaeth ymchwil annibynnol i'w prosesu. Mae eich holl atebion yn gwbl gyfrinachol - ni chewch eich enwi yn y canlyniadau ac ni fydd yr ysgol yn gwybod sut rydych wedi ymateb yn unigol.'

Sicrwydd (darllenwch yn uchel os oes angen)

- *Mae'r arolwg yn wirfoddol*
- *Ni chaiff unrhyw fyfyrwr sy'n cymryd rhan yn y gwaith ymchwil ei enwi a bydd yr holl wybodaeth a roddir yn gwbl gyfrinachol*
- *Caiff yr arolwg ei gynnal gan gwmni ymchwil annibynnol o'r enw GfK NOP. Mae GfK NOP yn cydymffurfio â Chod Ymddygiad y Gymdeithas Ymchwil i'r Farchnad.*

[* byddwch yn ymwybodol bod dau fersiwn gwahanol o'r holiadur hawdd ei ddarllen, un yn Gymraeg ac un yn Saesneg. Felly nid yw'r datganiad hwn yn

berthnasol i'r rhai sy'n llenwi'r fersiwn hwn o'r holiadur.]

Ar ôl casglu'r holiaduron wedi eu cwblhau gan y myfyrwyr, fe'u dychwelwyd yn uniongyrchol i GfK NOP i'w sganio ac i brosesu'r data mewn deunydd pecynnu rhagdaledig.

A5 Ymateb

Anogwyd yr ymateb i'r arolwg gan ddatblygiad cydberthynas rhwng recriwtiwr yr ysgol a'r cyswllt a enwebwyd yn yr ysgol. Cysylltwyd â'r unigolyn hwn dros y ffôn i'w atgoffa o'r dyddiad olaf posibl ar gyfer derbyn holiaduron.

Mae'r tabl canlynol yn crynhoi'r ffurflenni yn ôl grŵp blwyddyn.

Prawf adnabod ysgol	Blwyddyn 10 a Blwyddyn 11			Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13		
	Nifer y disgyblion y disgwyliwyd iddynt gwblhau*	Nifer yr holiaduron a ddychwelwyd	% ymateb	Nifer y disgyblion y disgwyliwyd iddynt gwblhau*	Nifer yr holiaduron a ddychwelwyd	% ymateb
1	150	149	99%	-	-	-
2	120	85	71%	-	-	-
3	135	116	86%	-	-	-
4	147	54	37%	-	-	-
5	24	3	13%	-	-	-
6	168	122	73%	-	-	-
7	180	186	103%	-	-	-
8	150	115	77%	-	-	-
9	150	91	61%	135	63	47%
10	-	-	-	125	83	66%
11	-	-	-	150	79	53%
12	-	-	-	150	117	78%
13	160	125	78%	70	54	77%
14	-	-	-	120	89	74%
15	-	-	-	160	76	48%
16	-	-	-	160	69	43%
18	7	8	114%	-	-	-
19	50	5	10%	-	-	-
20	159	116	73%	-	-	-
21	171	114	67%	-	-	-
22	-	-	-	200	97	49%
23	-	-	-	54	28	52%
24	-	-	-	152	48	32%
25	-	-	-	158	142	90%
26	-	-	-	149	75	50%
27	150	117	78%	140	54	39%
28	195	160	82%	123	84	68%

29	200	175	88%	168	125	74%
30	191	124	65%	175	52	30%
31	165	117	71%	188	102	54%
32	134	120	90%	150	146	97%
33	-	-	-	160	87	54%
34	-	-	-	100	64	64%
35	-	-	-	106	48	45%

* roedd union nifer yr holiaduron a anfonwyd 10% yn fwy na nifer y disgyblion y disgwyliwyd iddynt gwblhau

16 Pwysoli a dadansoddi

Sganiwyd yr holiaduron i gasglu ymatebion y myfyrwyr a dadansoddwyd y data mewn dau grŵp - Blwyddyn 10/Blwyddyn 11 a Blwyddyn 12/Blwyddyn 13.

Dylid nodi er bod dros 250 o holiaduron hawdd eu darllen wedi'u hanfon i ysgolion, dim ond 11 a ddychwelwyd ar gyfer myfyrwyr Blwyddyn 10 a Blwyddyn 11 a 7 ar gyfer myfyrwyr Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13. Er nad oeddem wedi disgwyl cael digon o holiaduron hawdd eu darllen i allu dadansoddi'r canlyniadau ar wahân, roedd hwn yn ymateb llawer is na'r disgwyl. Roedd y niferoedd mor isel fel na fyddai cynnwys data'r holiaduron hawdd eu darllen wedi cael unrhyw effaith fesuradwy ar y canlyniadau cyffredinol. O ystyried y byddai'r ymarfer cyfuno data wedi bod yn gymharol gymhleth a llafurus, penderfynwyd peidio â chynnwys y data hwn yn y dadansoddiad.

Cymharwyd proffiliau ymatebwyr ym Blwyddyn 10/Blwyddyn 11 a Blwyddyn 12/Blwyddyn 13 â'r astudiaeth gyfatebol o fyfyrwyr i weld lle y ceir gwahaniaethau a sut mae hyn yn effeithio ar gwestiynau allweddol yn y data.

Ar ôl asesu'r gwahaniaethau, pwysolwyd y data ar gyfer Blwyddyn 10 a Blwyddyn 11 i gyd-fynd â phroffil yr astudiaeth cymaint â phosibl drwy gymhwyso pwysoliadau cywirol ar gyfer: rhyw, maint y flwyddyn ysgol a natur wledig y rhanbarth. Cymhwyswyd pwysoliadau cywirol i ddata Blwyddyn 12 a Blwyddyn 13 ar gyfer: y math o ysgol (cyfrwng Cymraeg/Saesneg), maint y flwyddyn ysgol a natur wledig y rhanbarth.

Gan mai astudiaeth gwmpasu oedd arolwg 2004, yn hytrach nag ymarfer a samplwyd yn ffurfiol, a arweiniodd at arolwg llawer mwy o faint na'r disgwyl, ni chymhwyswyd unrhyw bwysoliadau cywirol i ddata'r myfyrwyr yn 2004. Felly, er mwyn gallu cymharu'n uniongyrchol rhwng y ddau arolwg, pwysolwyd data 2004 fel ei fod yn cyd-fynd â phroffil yr astudiaeth o fyfyrwyr ym Mlynnyddoedd 10/11 a Blynnyddoedd 12/13 fel ffigurau 2008.

A7 Blaenlythyr a anfonwyd i ysgolion a samplwyd

Dangosir copi o'r llythyr a anfonwyd i ysgolion yn eu gwahodd i gymryd rhan yn yr arolwg drosodd

Annwyl Syr/Madam

Arolwg Llais y Dysgwr 2008

Mae'r Adran Plant, Addysg, Dysgu Gydol Oes a Sgiliau (APADGOS) wedi comisiynu'r ymchwil hon er mwyn deall profiadau dysgu myfyrwyr ym mlynnyddoedd 10, 11, 12 a 13 mewn ysgolion yng Nghymru. Dewiswyd eich ysgol i gymryd rhan yn yr astudiaeth ymchwil hon.

Cynhelir yr ymchwil hon ar ran APADGOS gan GfK NOP, sy'n gwmni ymchwil annibynnol, a chynhelir yr arolwg hwn cyn gwyliau'r Pasg. Rhagwelir y bydd oddeutu 3,000 o ddysgwyr o tua 40 o ysgolion yng Nghymru yn cymryd rhan. Ni ddylai'r holiaduron gymryd mwy na 15-20 munud i'w cwblhau, a chaiff myfyrwyr ddewis cwblhau'r arolwg yn Gymraeg neu Saesneg.

Ar ôl dadansoddi'r canfyddiadau cyflwynir trosolwg graffigol i chi o'r canlyniadau ar gyfer y myfyrwyr sy'n cymryd rhan yn eich ysgol. Os ceir ymateb digon uchel gan eich ysgol, caiff eich canlyniadau eu cyflwyno yn erbyn cyfartaledd Cymru gyfan. Bydd adroddiadau ar gael yn ystod hydref 2008.

Yn ystod yr wythnos nesaf bydd cyfwelydd o GfK NOP yn ymweld â'ch ysgol i sicrhau eich bod ar gael i gymryd rhan a rhoi rhagor o fanylion am yr ymchwil. Gallwch helpu'r broses hon drwy gwblhau'r ffurflen a amgaeir gyda'r llythyr hwn a'i dychwelyd dros y ffacs i GfK NOP ar y rhif a ddarperir. Cyflwynir trosolwg o'r dasg ymchwil a rhagor o wybodaeth am yr arolwg drosodd.

Mae arolwg Llais y Dysgwr yn rhan bwysig o ymrwymiad yr Adran i wrando ar farn dysgwyr. Rwy'n gobeithio y gall eich ysgol gymryd rhan yn yr ymchwil bwysig hon. Os oes gennych unrhyw ymholiadau am yr ymchwil hon, mae croeso i chi gysylltu â mi, Joanne Starkey, Uwch Ddadansoddwr Ymchwil ar 01443 663738 (Joanne.Starkey@Wales.GSI.Gov.UK).

J. Starkey

Joanne Starkey

Uwch Ddadansoddwr Ymchwil, APADGOS

CRYNODEB O'R DASG YMCHWIL

1. Gofynnir i bob ysgol ddsbarthu holiaduron papur i bedwar grŵp tiwtor o allu cymysg eu cwblhau eu hunain: dau o flwyddyn 10 a dau o flwyddyn 11 **NEU** dau o flwyddyn 12 a dau o flwyddyn 13. Cytunir ar y grwpiau blwyddyn pan fydd y tîm ymchwil yn cysylltu â'ch ysgol i ddechrau.
2. Caiff myfyrwyr ag anawsterau dysgu'r dewis i gwblhau fersiwn hawdd ei ddarllen o'r arolwg. Gofynnir i'ch ysgol sawl myfyriwr y mae'n rhagweld y bydd angen yr holiadur arno yn y fformat hwn yn ystod y cyfnod recriwtio.
3. Anfonir yr holiaduron yn uniongyrchol i'ch ysgol drwy wasanaeth negesydd. Dylid cyflwyno'r arolwg i'r grŵp tiwtor mewn sesiwn ystafell ddsbarth addas rhwng y 5^{ed} a'r 19^{eg} Mawrth 2008.
4. Gofynnir i'r myfyrwyr selio eu holiaduron wedi'u cwblhau mewn amlen a'u dychwelyd i'w hathro. Dylid dychwelyd pob holiadur yn uniongyrchol i GfK NOP yn y pecyn rhagdaledig a ddarperir erbyn 20^{fed} Mawrth.
5. Rhoddir cyfarwyddiadau i'r athrawon sy'n gweinyddu'r arolwg ar sut i wneud hyn yn ogystal â chanllawiau ar sut i ymdrin â chwestiynau posibl gan fyfyrwyr.
6. Mae GfK NOP Cyf. yn gwmni ymchwil annibynnol ac mae'n dilyn Cod Ymddygiad y Gymdeithas Ymchwil i'r Farchnad.
7. Dylid cyfeirio cwestiynau am yr arolwg at Joanne Starkey, Uwch Ddadansoddwr Ymchwil yn APADGOS (01443 663738; Joanne.Starkey@Wales.GSI.Gov.UK) neu Samantha Spencer, Rheolwr Ymchwil, Ymchwil Gymdeithasol GfK NOP (0207 890 9054; samantha.spencer@gfk.com)

Diogelu data a phreifatrwydd rhwng athro a myfyriwr

Rhoddir caniatâd cychwynnol i fyfyrwyr blwyddyn 10 a blwyddyn 11 gymryd rhan gan yr ysgol, a fydd yn gweithredu in loco parentis. Mae gan fyfyrwyr eu hunain yr hawl i wrthod cymryd rhan.

Ni ofynnir am fanylion personol y myfyrwyr megis eu henw, dyddiad geni neu gyfeiriad ac ni chysylltir eu hymatebion â'u henw mewn unrhyw ffordd gan yr ysgol. Gofynnir cwestiynau i fyfyrwyr am eu rhyw, grŵp blwyddyn, statws anabledd neu grŵp ethnig. Ni fydd ysgolion yn derbyn crynodeb o'u canlyniadau os bydd unrhyw

siawns y caiff myfyrwyr eu hadnabod (e.e. os bydd grŵp blwyddyn bach gyda 10 neu lai o fyfyrwyr).

GfK NOP fydd yn prosesu'r holl ddata. Ni fydd APADGOS yn gwybod pa ysgolion na myfyrwyr sydd wedi cymryd rhan yn yr arolwg.

Beth fydd yn digwydd i'r data?

Cofnodir y data mewn dwy brif ffordd:

- adroddiad llawn a ysgrifennir gan GfK NOP a'i bartneriaid; bydd hwn ar gael yn ystod gaeaf 2008.
- os dychwelir isafswm nifer o holiaduron, bydd pob ysgol a gymerodd ran yn cael crynodeb ar ffurf siart o'r canlyniadau ar gyfer eu hysgol gan flwyddyn 10/11 a blwyddyn 12/13. Lle bydd yr ymateb yn ddigon uchel i lunio cymariaethau cadarn, caiff data'r ysgol ei gyflwyno ynghyd â'r canlyniadau ar gyfer holl fyfyrwyr blwyddyn 10/11 a blwyddyn 12/13 yng Nghymru.

Atodiad B: Tablau data

Tabl 1: Pam y dewiswyd y pynciau a'r cymwysterau yn ôl y cymhwyster a astudiwyd

Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 10 a Blwyddyn 11	Cyfanswm	Cymhwyster						
		TGAU	Sgiliau allweddol	NVQ	Sgiliau Sylfaenol	Galwedigaethol	Bagloriaeth Cymru	Arall
Heb ei phwysoli	2094	2037	250	118	100	152	114	57
Wedi ei phwysoli	2094	2041	281	110	103	141	89	52
	%	%	%	%	%	%	%	%
Rwy'n mwynhau'r pynciau hyn	85	86	90	80	85	85	90	69
Mae eu hangen arnaf i wneud y swydd rwyf am ei gwneud	43	43	55	64	54	63	55	56
Cyngor rhieni	33	34	39	34	41	36	48	40
Cyngor yr athrawon / cyngor aelod arall o staff yr ysgol	23	23	32	19	46	32	36	51
Mae angen y pynciau hyn arnaf i fynd i Flwyddyn 12 neu goleg	21	21	25	22	32	35	19	34
Cefais sesiynau rhagflas ym Mlwyddyn 9	12	13	14	9	12	13	16	8
Roedd ffrindiau yn astudio'r un pynciau	8	8	11	11	18	18	17	12
Rhain oedd y pynciau hawsaf i mi	8	8	14	19	20	13	14	9
Cynghorydd Gyrfa Cymru	8	8	8	14	23	15	13	14
Cynghorydd arall y tu allan i'r ysgol	3	3	6	7	9	7	6	5
Heb ei nodi	2	1	0	0	1	0	0	1

Noder: dangosir pob rheswm a nodwyd gan fwy na 2% yn y tabl. Mae rhai o'r meintiau sylfaen heb eu pwysoli yn is na 100, dylid bod yn ofalus wrth ddarllen canlyniadau ar gyfer yr is-grwpiau hyn.

Tabl 2: Pam y dewiswyd y pynciau a'r cymwysterau yn ôl y lefel cymhelliant a'r boddhad cyffredinol â'r addysgu

	Cyfanswm	Lefel cymhelliant				Boddhad cyffredinol â'r addysgu				
		Llawer	Rhywfaint	Dim llawer	Dim o gwbl	Hynod fodlon	Bodlon iawn	Eithaf bodlon	Ddim yn fodlon nac yn anfodlon	Unrhyw opsiwn anfodlon
Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 10 ac 11										
Heb ei phwysoli	2094	257	1259	387	50	117	710	798	236	118
Wedi ei phwysoli	2094	247	1287	375	45	119	738	785	235	110
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Rwy'n mwynhau'r pynciau hyn	85	92	88	81	75	94	93	85	77	67
Mae eu hangen arnaf i wneud y swydd rwyf am ei gwneud	43	55	42	42	30	47	42	44	48	32
Cyngor rhieni	33	41	32	37	26	39	34	33	34	32
Cyngor yr athrawon / cyngor aelod arall o staff yr ysgol	23	30	22	22	11	33	26	22	15	14
Mae angen y pynciau hyn arnaf i fynd i Flwyddyn 12 neu goleg	21	27	20	24	8	19	22	23	18	17
Sesiynau rhagflas ym Mlwyddyn 9	12	15	13	11	6	11	14	13	6	10
Roedd ffrindiau yn astudio'r un pynciau	8	6	8	11	6	5	10	8	10	5
Rhain oedd y pynciau hawsaf i mi	8	9	7	11	15	8	7	8	11	15
Cynghorydd Gyrfa Cymru	8	7	8	7	8	11	10	7	7	2
Cynghorydd arall y tu allan i'r ysgol	3	3	2	3	1	5	2	2	3	2
Heb ei nodi	2	0	*	*	1	0	0	*	2	1

Noder: dangosir pob rheswm a nodwyd gan fwy na 2% yn y tabl. Mae rhai o'r meintiau sylfaen heb eu pwysoli yn is na 100, dylid bod yn ofalus wrth ddarllen canlyniadau ar gyfer yr is-grwpiau hyn. Yn y tabl mae * yn dynodi ffigur sy'n llai na 0.5% ond yn fwy na sero.

Tabl 3: P'un ai'r pynciau a'r cymwysterau yw'r dewis cyntaf yn ôl y lefel cymhelliant a'r boddhad cyffredinol â'r addysgu.

Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 10 ac 11	Cyfanswm	Lefel cymhelliant				Boddhad cyffredinol â'r addysgu				
		Llawer	Rhywfaint	Dim llawer	Dim o gwbl	Hynod fodlon	Bodlon iawn	Eithaf bodlon	Ddim yn fodlon nac yn anfodlon	Unrhyw opsiwn anfodlon
Heb ei phwysoli	2094	257	1259	387	50	117	710	798	236	118
Wedi ei phwysoli	2094	247	1287	375	45	119	738	785	235	110
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Ie, fy newis cyntaf	81	94	83	79	74	94	86	82	76	64
Na, nid fy newis cyntaf	12	5	12	16	16	6	10	14	15	24
Nid oedd gen i ddewis	1	1	*	2	5	0	*	1	2	4
Ni feddyliais am opsiwn arall	4	*	5	2	5	0	4	2	6	8
Heb ei nodi	2	0	1	1	0	0	*	1	1	1

Noder: mae rhai o'r meintiau sylfaen heb eu pwysoli yn is na 100, dylid bod yn ofalus wrth ddarllen canlyniadau ar gyfer yr is-grwpiau hyn. Yn y tabl mae * yn dynodi ffigur sy'n llai na 0.5% ond yn fwy na sero.

Tabl 4: Lefelau cymhelliant yn ôl y cymhwyster a astudiwyd

Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 10 ac 11	Cyfanswm	Cymhwyster						
		TGAU	Cymhwyster sgiliau allweddol	NVQ	Cymhwyster sgiliau sylfaenol	Cymhwyster galwedigaethol	Bagloriaeth Cymru	Arall
Heb ei phwysoli	2094	2037	250	118	100	152	114	57
Wedi ei phwysoli	2094	2041	281	110	103	141	89	52
	%	%	%	%	%	%	%	%
Llawer o gymhelliant	12	12	11	8	8	14	20	8
Rhywfaint o gymhelliant	61	62	59	59	60	58	61	67
Dim llawer o gymhelliant	18	18	20	21	18	16	21	10
Dim cymhelliant o gwbl	2	2	2	2	*	2	1	2
Ansicr	4	4	6	4	9	7	1	3

Heb ei nodi	3	2	1	5	4	3	4	1
Llawer/ Rhywfaint o gymhelliant	73	74	71	67	69	72	81	85
Dim llawer o gymhelliant/dim cymhelliant o gwbl	20	20	22	23	18	18	13	12

Noder: mae rhai o'r meintiau sylfaen heb eu pwysoli yn is na 100, dylid bod yn ofalus wrth ddarllen canlyniadau ar gyfer yr is-grwpiau hyn. Yn y tabl mae * yn dynodi ffigur sy'n llai na 0.5% ond yn fwy na sero.

Tabl 5: Lefel cymhelliant yn ôl p'un ai'r pynciau oedd y dewis cyntaf a'r boddhad cyffredinol â'r profiad dysgu

Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 10 ac 11	Cyfanswm	Pynciau dewis cyntaf			Boddhad cyffredinol â'r profiad				
		le	Na	Dim dewis	Hynod fodlon	Bodlon iawn	Eithaf bodlon	Ddim yn fodlon nac yn anfodlon	Unrhyw opsiwn anfodlon
Heb ei phwysoli	2094	1715	271	70	156	837	742	183	93
Wedi ei phwysoli	2094	1706	257	93	148	849	764	176	84
	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Llawer o gymhelliant	12	14	5	2	48	14	6	1	8
Rhywfaint o gymhelliant	61	62	58	70	49	74	63	40	22
Dim llawer o gymhelliant	18	17	24	19	1	10	25	37	39
Dim cymhelliant o gwbl	2	2	3	5	0	*	2	8	14
Ansicr	4	3	9	5	0	1	4	13	14
Heb ei nodi	3	2	2	0	2	1	1	1	3
Llawer/ Rhywfaint o gymhelliant	73	76	63	72	97	88	69	41	30
Dim llawer o gymhelliant/dim cymhelliant o gwbl	20	19	26	23	1	10	27	45	54

Noder: mae rhai o'r meintiau sylfaen heb eu pwysoli yn is na 100, dylid bod yn ofalus wrth ddarllen canlyniadau ar gyfer yr is-grwpiau hyn. Yn y tabl mae * yn dynodi ffigur sy'n llai na 0.5% ond yn fwy na sero.

Tabl 6: Problemau a wynebwyd yn ôl y cymhwyster a astudiwyd

Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 10 ac 11		Cymhwyster						
		TGAU	Cymhwyster sgiliau allweddol	NVQ	Cymhwyster sgiliau sylfaenol	Cymhwyster galwedigaethol	Bagloriaeth Cymru	Arall
Heb ei phwysoli	2094	2037	250	118	100	152	114	57
Wedi ei phwysoli	2094	2041	281	110	103	141	89	52
	%	%	%	%	%	%	%	%
Ymdopi â safon y gwaith sydd ei hangen	29	29	36	39	31	39	37	21
Problemau o unrhyw fath gydag aelodau eraill o staff	28	28	29	35	31	31	28	19
Problemau o unrhyw fath gyda disgyblion eraill	27	27	37	33	41	51	31	36
Cynnal eich cymhelliant personol	22	23	22	17	14	26	26	22
Cymorth ychwanegol a addawyd i chi heb ei ddarparu	10	10	9	9	11	10	8	13
Dim problemau/na/dim	22	22	19	8	12	14	20	20
Heb ei nodi	10	9	7	10	13	6	11	8

Noder: dangosir y pum problem fwyaf yn y tabl. Mae rhai o'r meintiau sylfaen heb eu pwysoli yn is na 100, dylid bod yn ofalus wrth ddarllen canlyniadau ar gyfer yr is-grwpiau hyn.

Tabl 7: Problemau a wynebwyd yn ôl p'un ai'r pynciau/cymwysterau oedd y dewis cyntaf

Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 10 a Blwyddyn 11	Cyfanswm	Pynciau / cymwysterau dewis cyntaf		
		Ie	Na	Dim dewis/Heb ei ystyried
Heb ei phwysoli	2094	1715	271	70
Wedi ei phwysoli	2094	1706	257	93
	%	%	%	%
Ymdopi â safon y gwaith sydd ei hangen	29	26	37	51
Problemau o unrhyw fath gydag aelodau eraill o staff	28	27	37	29
Problemau o unrhyw fath gyda disgyblion eraill	27	26	33	24
Cynnal eich cymhelliant personol	22	22	27	10
Cymorth ychwanegol a addawyd i chi heb ei ddarparu	10	9	15	10
Dim problemau/na/dim	22	24	14	12
Heb ei nodi	10	10	9	7

Noder: dangosir y pum problem fwyaf yn y tabl. Mae rhai o'r meintiau sylfaen heb eu pwysoli yn is na 100, dylid bod yn ofalus wrth ddarllen canlyniadau ar gyfer yr is-grwpiau hyn.

Tabl 8: Problemau a brofwyd yn ôl y lefel cymhelliant a'r boddhad cyffredinol â'r profiad dysgu

Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 10 a Blwyddyn 11	Cyfanswm	Lefel cymhelliant				Boddhad cyffredinol â'r profiad				
		Llawer	Rhywfaint	Dim llawer	Dim o gwbl	Hynod fodlon	Bodlon iawn	Eithaf bodlon	Ddim yn fodlon nac yn anfodlon	Unrhyw opsiwn anfodlon
Heb ei phwysoli	2094	25	1259	387	50	156	837	742	183	93
Wedi ei phwysoli	2094	24	1287	375	45	148	849	764	176	84
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Ymdopi â safon y gwaith sydd ei hangen	29	14	27	39	53	17	24	33	38	41
Problemau o unrhyw fath gydag aelodau eraill o staff	28	14	26	43	42	16	20	33	45	58
Problemau o unrhyw fath gyda disgyblion eraill	27	27	23	39	48	16	24	29	32	51
Cynnal eich cymhelliant personol	22	12	17	47	60	13	18	25	34	48
Cymorth ychwanegol a addawyd i chi heb ei ddarparu	10	7	9	12	19	8	6	12	12	20
Dim problemau/na/dim	22	33	25	9	11	36	29	17	9	6
Heb ei nodi	10	13	9	5	4	11	9	8	11	2

Noder: dangosir y pum problem fwyaf yn y tabl. Mae rhai o'r meintiau sylfaen heb eu pwysoli yn is na 100, dylid bod yn ofalus wrth ddarllen canlyniadau ar gyfer yr is-grwpiau hyn.

Tabl 9: Bwriadau yn y dyfodol yn ôl y lefel cymhelliant a'r boddhad cyffredinol â'r profiad dysgu

	Cyfanswm	Lefel cymhelliant				Boddhad cyffredinol â'r profiad				
		Llawer	Rhywfaint	Dim llawer	Dim o gwbl	Hynod fodlon	Bodlon iawn	Eithaf bodlon	Ddim yn fodlon nac yn	Unrhyw opsiwn anfodlon
Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 10 a Blwyddyn 11										
Heb ei phwysoli	2094	257	1259	387	50	156	837	742	183	93
Wedi ei phwysoli	2094	247	1287	375	45	148	849	764	176	84
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Coleg/chweched dosbarth mewn ysgol	84	93	86	82	75	92	88	84	82	78
Hyfforddiant sy'n gysylltiedig â swydd	15	7	16	17	24	13	11	18	23	19
Cael swydd (dim sôn am hyfforddiant)	26	31	27	24	9	25	30	25	21	32
Ansicr	15	9	16	18	18	10	14	19	18	10

Noder: dangosir y tri bwriad uchaf yn y tabl. Ni ddangosir 'heb ei nodi' na 'ddim yn gwybod'. Noder bod rhai o'r meintiau sylfaen heb eu pwysoli yn is na 100, dylid bod yn ofalus wrth ddarllen canlyniadau ar gyfer yr is-grwpiau hyn.

Tabl 10: Boddhad cyffredinol â'r profiad dysgu yn ôl p'un ai'r pynciau/cymwysterau oedd y dewis cyntaf a'r cymhwyster a astudiwyd

	Cyfanswm	Pynciau / cymwysterau dewis cyntaf			Cymhwyster					
		Ie	Na	Nid oedd gen i ddewis	TGAU	Cymhwyster sgiliau allweddol	NVQ	Cymhwyster sgiliau syffaenol	Cymhwyster galwedigaethol	Bagloriaeth Cymru
Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 10 a Blwyddyn 11										
Heb ei phwysoli	2094	1715	271	70	2037	250	118	100	152	114
Wedi ei phwysoli	2094	1706	257	93	2041	281	110	103	141	89
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Hynod fodlon	8	9	4	1	8	6	9	6	11	9
Bodlon iawn	41	44	26	32	41	43	36	53	40	46
Eithaf bodlon	35	34	42	38	36	40	31	27	33	35
Ddim yn fodlon nac yn anfodlon	8	7	16	16	8	7	6	7	6	3
Anfodlon (hynod anfodlon/anfodlon iawn/eithaf anfodlon)	4	4	8	8	4	3	11	4	6	1
Heb ei nodi	4	2	3	5	3	1	7	3	3	6
<i>% unrhyw opsiwn bodlon</i>	<i>84</i>	<i>87</i>	<i>73</i>	<i>71</i>	<i>85</i>	<i>89</i>	<i>76</i>	<i>86</i>	<i>85</i>	<i>90</i>

Noder: mae rhai o'r meintiau sylfaen heb eu pwysoli yn is na 100, dylid bod yn ofalus wrth ddarllen canlyniadau ar gyfer yr is-grwpiau hyn.

Tabl 11: Boddhad cyffredinol â'r profiad dysgu yn ôl lefel cymhelliant a boddhad cyffredinol â'r addysgu

	Cyfanswm	Lefel cymhelliant				Boddhad cyffredinol â'r addysgu				
		Llawer	Rhywfaint	Dim llawer	Dim o gwbl	Hynod fodlon	Bodlon iawn	Eithaf bodlon	Ddim yn fodlon nac yn anffodlon	Unrhyw opsiwn anffodlon
Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 10 a Blwyddyn 11										
Heb ei phwysoli	2094	257	1259	387	50	117	710	798	236	118
Wedi ei phwysoli	2094	247	1287	375	45	119	738	785	235	110
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Hynod fodlon	8	29	7	1	0	50	12	1	1	1
Bodlon iawn	41	50	49	22	3	41	68	34	9	7
Eithaf bodlon	35	17	36	49	29	8	17	57	43	19
Ddim yn fodlon nac yn anffodlon	8	1	5	17	36	0	2	5	31	30
Anffodlon (hynod anffodlon/anffodlon iawn/eithaf anffodlon)	4	2	2	10	28	0	*	1	13	40
Heb ei nodi	4	1	1	2	4	1	2	2	4	4
<i>% unrhyw opsiwn bodlon</i>	<i>84</i>	<i>96</i>	<i>92</i>	<i>71</i>	<i>32</i>	<i>99</i>	<i>97</i>	<i>92</i>	<i>52</i>	<i>27</i>

Noder: mae rhai o'r meintiau sylfaen heb eu pwysoli yn is na 100, dylid bod yn ofalus wrth ddarllen canlyniadau ar gyfer yr is-grwpiau hyn. Yn y tabl mae * yn dynodi ffigur sy'n llai na 0.5% ond yn fwy na sero.

Tabl 12: Rhesymau dros fynychu Blwyddyn 12 neu Flwyddyn 13 yn yr ysgol wedi eu dewis yn ôl y lefel cymhelliant, boddhad cyffredinol ag addysgu a rhoi ystyriaeth i adael yr ysgol

	Cyfanswm	Lefel cymhelliant				Boddhad cyffredinol â'r addysgu					Rhoi ystyriaeth i adael yr ysgol		
		Llawer	Rhywfaint	Dim llawer	Dim o gwbl	Hynod fodlon	Bodlon iawn	Eithaf bodlon	Ddim yn fodlon nac yn anfodlon	Unrhyw opsiwn anfodlon	Do	Naddo	Ddim yn gwybod
Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13													
Heb ei phwysoli	1782	256	963	394	86	162	704	674	105	83	577	1000	16
Wedi ei phwysoli	1782	271	934	398	82	158	705	666	110	79	564	1003	16
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Roeddwn eisoes yn mynychu'r ysgol hon	85	85	88	85	82	87	86	88	81	77	86	87	84
Roedd ffrindiau yn mynd yno	52	44	55	54	57	43	52	54	59	58	53	51	61
Cynigwyd y cwrs/cyrsiau a/neu bwnc/pynciau yr oeddwn i eu heisiau	51	60	55	44	28	53	58	49	38	30	41	58	48
Lleoliad cyfleus / agosaf	51	46	54	53	56	41	53	54	56	51	47	54	60
Enw da	16	27	18	10	5	33	20	12	5	5	11	19	14
Cynigwyd yr addysgu drwy gyfrwng y Gymraeg	7	8	9	3	3	7	10	5	1	3	4	9	7
Argymhellwyd gan gynghorydd gyrfaoedd	6	7	7	6	1	4	8	6	4	-	7	5	8
Heb ei nodi	2	-	*	*	-	-	-	-	-	1	1	*	-

Noder: dangosir pob rheswm a nodwyd gan fwy na 2% yn y tabl. Ddim yn gwybod heb ei ddangos. Mae rhai o'r meintiau sylfaen heb eu pwysoli yn is na 100, dylid bod yn ofalus wrth ddarllen canlyniadau ar gyfer yr is-grwpiau hyn. Yn y tabl mae * yn dynodi ffigur sy'n llai na 0.5% ond yn fwy na sero.

Tabl 13: P'un ai'r ysgol yw'r dewis cyntaf yn ôl lefelau cymhelliant, boddhad cyffredinol â'r addysgu a rhoi ystyriaeth i adael yr ysgol

		Lefel cymhelliant				Boddhad cyffredinol â'r addysgu					Rhoi ystyriaeth i adael yr ysgol		
		Cyfanswm	Llawer	Rhywfaint	Dim llawer	Dim o gwbl	Hynod fodlon	Bodlon iawn	Eithaf bodlon	Ddim yn fodlon nac yn anfodlon	Unrhyw opsiwn anfodlon	Do	Naddo
Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13													
Heb ei phwysoli	1782	256	963	394	86	162	704	674	105	83	577	1000	161
Wedi ei phwysoli	1782	271	934	398	82	158	705	666	110	79	564	1003	165
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Ydw	69	74	78	60	39	81	78	68	37	47	60	76	72
Na, nid fy newis cyntaf	6	6	3	10	18	6	3	7	16	12	11	4	5
Nid oedd gen i ddewis	4	2	2	5	16	3	2	4	8	13	5	3	4
Nid ystyriais unrhyw opsiwn arall	18	16	16	25	23	8	15	21	35	28	22	16	20
Heb ei nodi	3	2	1	*	4	3	1	1	2	-	2	1	1

Noder: mae rhai o'r meintiau sylfaen heb eu pwysoli yn is na 100, dylid bod yn ofalus wrth ddarllen canlyniadau ar gyfer yr is-grwpiau hyn. Yn y tabl mae * yn dynodi ffigur sy'n llai na 0.5% ond yn fwy na sero.

Tabl 14: P'un ai'r ysgol yw'r dewis cyntaf yn ôl lefelau cymhelliant, boddhad cyffredinol â'r addysgu a rhoi ystyriaeth i adael yr ysgol

	Cyfanswm	Lefel cymhelliant				Boddhad cyffredinol â'r addysgu					Rhoi ystyriaeth i adael yr ysgol		
		Llawer	Rhywfaint	Dim llawer	Dim o gwbl	Hynod fodlon	Bodlon iawn	Eithaf bodlon	Ddim yn fodlon nac yn anfodlon	Unrhyw opsiwn anfodlon	Do	Naddo	Ddim yn gwybod
Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13													
Heb ei phwysoli	1782	256	963	394	86	162	704	674	105	83	577	1000	161
Wedi ei phwysoli	1782	271	934	398	82	158	705	666	110	79	564	1003	165
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Ie, fy newis cyntaf	78	86	82	72	60	88	86	76	61	56	70	85	76
Na, nid fy newis cyntaf	16	11	14	20	36	9	12	19	29	33	23	12	17
Nid oedd gen i ddewis	1	1	1	1	-	1	*	1	-	4	1	*	2
Ni feddyliais am opsiwn arall	3	2	2	6	2	2	4	8	5	7	1	4	3
Heb ei nodi	3	1	2	1	2	1	1	1	2	2	1	1	1

Noder: mae rhai o'r meintiau sylfaen heb eu pwysoli yn is na 100, dylid bod yn ofalus wrth ddarllen canlyniadau ar gyfer yr is-grwpiau hyn. Yn y tabl mae * yn dynodi ffigur sy'n llai na 0.5% ond yn fwy na sero.

Tabl 15: Lefel cymhelliant yn ôl p'un ai'r ysgol neu'r pynciau/cymwysterau oedd y dewis cyntaf

Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13	Cyfanswm	Ysgol dewis cyntaf				Pynciau / cymwysterau dewis cyntaf		
		Ie	Na	Dim Dewis	Heb ei ystyried	Ie	Na	Heb ei ystyried
Heb ei phwysoli	1782	1236	107	57	338	1376	301	62
Wedi ei phwysoli	1782	1236	108	70	321	1380	286	66
	%	%	%	%	%	%	%	%

Llawer o gymhelliant	15	16	15	8	13	17	11	9
Rhywfaint o gymhelliant	52	59	28	33	46	56	44	39
Dim llawer o gymhelliant	22	19	36	26	31	21	28	41
Dim cymhelliant o gwbl	5	3	14	19	6	4	10	3
Ansicr	1	*	3	5	*	1	*	7
Heb ei nodi	5	3	4	9	4	3	6	1
Llawer/ Rhywfaint o gymhelliant	68	75	43	41	59	72	55	48
Dim llawer o gymhelliant/dim	27	22	50	45	37	24	39	44

Noder: mae rhai o'r meintiau sylfaen heb eu pwysoli yn is na 100, dylid bod yn ofalus wrth ddarllen canlyniadau ar gyfer yr is-grwpiau hyn. Yn y tabl mae * yn dynodi ffigur sy'n llai na 0.5% ond yn fwy na sero.

Tabl 16: Lefel cymhelliant yn ôl boddhad cyffredinol â'r profiad dysgu a rhoi ystyriaeth i adael yr ysgol

Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13	Cyfanswm	Boddhad cyffredinol â'r profiad					Wedi meddwl gadael		
		Hynod fodlon	Bodlon iawn	Eithaf bodlon	Ddim yn fodlon nac yn anfodlon	Unrhyw opsiwn anfodlon	Do	Nacdo	Ddim yn gwybod
Heb ei phwysoli	1782	122	563	798	156	90	577	1000	161
Wedi ei phwysoli	1782	125	565	790	153	85	564	1003	165
	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Llawer o gymhelliant	15	44	19	8	5	5	9	21	8
Rhywfaint o gymhelliant	52	47	61	55	25	27	40	61	55
Dim llawer o gymhelliant	22	6	15	30	44	38	35	15	29
Dim cymhelliant o gwbl	5	*	2	4	18	27	12	1	1
Ansicr	1	-	1	1	4	-	2	*	1
Heb ei nodi	5	2	3	2	4	2	3	2	6
Llawer/ Rhywfaint o gymhelliant	68	92	80	63	31	33	48	82	62
Dim llawer o gymhelliant/dim cymhelliant o gwbl	27	6	17	34	62	65	47	16	31

Noder: mae rhai o'r meintiau sylfaen heb eu pwysoli yn is na 100, dylid bod yn ofalus wrth ddarllen canlyniadau ar gyfer yr is-grwpiau hyn. Yn y tabl mae * yn dynodi ffigur sy'n llai na 0.5% ond yn fwy na sero.

Tabl 17: Problemau a gafwyd gyda'r cymhwyster

		Cymhwyster					
Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13	Cyfanswm	Safon Uwch	Safon Uwch Gyfrannol	TGAU	Bagloriaeth Cymru	Cymhwyster galwedigaethol	Arall
Heb ei phwysoli	1782	1538	846	98	131	52	39
Wedi ei phwysoli	1782	1512	819	102	91	48	46
	%	%	%	%	%	%	%
Cynnal eich cymhelliant personol	48	52	51	32	51	37	37
Ymdopi â safon y gwaith sydd ei hangen	33	34	39	40	50	46	47
Problemau o unrhyw fath gydag aelodau eraill o staff	20	20	19	18	22	21	30
Problemau o unrhyw fath gyda disgyblion eraill	11	11	9	21	13	15	29
Cymorth ychwanegol a addawyd i chi heb ei ddarparu	9	10	8	15	11	14	9
Teithio i'r ysgol hon	7	7	8	7	8	5	9
Dim problemau	15	15	15	10	12	13	10
Heb ei nodi	13	10	11	18	6	10	13

Noder: dangosir pob rheswm a nodwyd gan fwy na 3% yn y tabl. Mae rhai o'r meintiau sylfaen heb eu pwysoli yn is na 100, dylid bod yn ofalus wrth ddarllen canlyniadau ar gyfer yr is-grwpiau hyn.

Tabl 18: Problemau a brofwyd yn ôl p'un ai'r ysgol a'r pynciau/cymwysterau oedd y dewis cyntaf

	Cyfanswm	Ysgol dewis cyntaf				Pynciau / cymwysterau dewis cyntaf		
		Ie	Na	Dim Dewis	Heb ei ystyried	Ie	Na	Heb ei ystyried
Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13								
Heb ei phwysoli	1782	1236	107	57	338	1376	301	62
Wedi ei phwysoli	1782	1236	108	70	321	1380	286	66
	%	%	%	%	%	%	%	%
Cynnal eich cymhelliant personol	48	47	58	43	56	47	60	55
Ymdopi â safon y gwaith sydd ei hangen	33	33	41	36	32	32	39	52
Problemau o unrhyw fath gydag aelodau eraill o staff	20	17	30	21	26	19	25	22
Problemau o unrhyw fath gyda disgyblion eraill	11	10	19	24	11	11	14	8
Cymorth ychwanegol a addawyd i chi heb ei ddarparu	9	7	21	21	10	9	12	11
Teithio i'r ysgol hon	7	6	10	14	8	6	8	10
Dim problemau/na/dim	15	16	7	14	15	17	9	13
Heb ei nodi	13	12	9	7	10	12	8	4

Noder; dangosir pob rheswm a nodwyd gan fwy na 3% yn y tabl. Mae rhai o'r meintiau sylfaen heb eu pwysoli yn is na 100, dylid bod yn ofalus wrth ddarllen canlyniadau ar gyfer yr is-grwpiau hyn.

Tabl 19: Problemau a brofwyd yn ôl y lefel cymhelliant a boddhad cyffredinol â'r profiad dysgu

	Cyfanswm	Lefel cymhelliant				Boddhad cyffredinol â'r profiad				
		Defnyddiol iawn	Rhywfaint	Ddim yn debyg iawn	Dim o gwbl	Hynod fodlon	Bodlon iawn	Eithaf bodlon	Ddim yn fodlon nac yn anfodlon	Unrhyw opsiwn anfodlon
Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13										
Heb ei phwysoli	1782	256	963	394	86	122	563	798	156	90
Wedi ei phwysoli	1782	271	934	398	82	125	565	790	153	85
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Cynnal eich cymhelliant personol	48	18	45	79	76	22	37	58	61	78
Ymdopi â safon y gwaith sydd ei hangen	33	18	32	47	59	21	27	37	43	62
Problemau o unrhyw fath gydag aelodau eraill o staff	20	18	18	21	33	10	13	23	29	43
Problemau o unrhyw fath gyda disgyblion eraill	11	14	10	10	19	11	11	11	13	18
Cymorth ychwanegol a addawyd i chi heb ei ddarparu	9	6	9	10	25	6	5	10	16	26
Teithio i'r ysgol hon	7	7	6	7	10	5	5	7	10	15
Dim problemau/na/dim	15	29	17	6	4	28	23	11	9	1
Heb ei nodi	13	21	13	3	3	25	15	8	4	1

Noder; dangosir pob rheswm a nodwyd gan fwy na 3% yn y tabl. Mae rhai o'r meintiau sylfaen heb eu pwysoli yn is na 100, dylid bod yn ofalus wrth ddarllen canlyniadau ar gyfer yr is-grwpiau hyn.

Tabl 20: Rhoi ystyriaeth i adael yr ysgol yn ôl cymhwyster

Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13	Cyfanswm	Cymhwyster					
		Safon Uwch	Safon Uwch Gyfrannol	TGAU	Bagloriaeth Cymru	Cymhwyster galwedigaethol	Arall
Heb ei phwysoli	1782	1538	846	98	131	52	39
Wedi ei phwysoli	1782	1512	819	102	91	48	46
	%	%	%	%	%	%	%
Do	32	31	35	47	36	56	28
Naddo	56	59	54	44	50	35	56
Ddim yn gwybod	9	9	10	7	14	7	16
Heb ei nodi	3	1	1	2	1	2	-

Noder: mae rhai o'r meintiau sylfaen heb eu pwysoli yn is na 100, dylid bod yn ofalus wrth ddarllen canlyniadau ar gyfer yr is-grwpiau hyn.

Tabl 21: Rhoi ystyriaeth i adael yr ysgol yn ôl p'un ai'r ysgol neu'r pynciau/cymwysterau oedd y dewis cyntaf

Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13	Cyfanswm	Dewis cyntaf? Ysgol				Dewis cyntaf? Pynciau/cymwysterau		
		Ie	Na	Dim Dewis	Heb ei ystyried	Ydw	Nac ydw	Heb ei ystyried
Heb ei phwysoli	1782	1236	107	57	338	1376	301	62
Wedi ei phwysoli	1782	1236	108	70	321	1380	286	66
	%	%	%	%	%	%	%	%
Do	32	27	58	42	39	29	45	55
Naddo	56	62	35	47	49	61	43	28
Ddim yn gwybod	9	10	7	9	10	9	10	14
Heb ei nodi	3	1	1	2	2	1	3	2

Noder: mae rhai o'r meintiau sylfaen heb eu pwysoli yn is na 100, dylid bod yn ofalus wrth ddarllen canlyniadau ar gyfer yr is-grwpiau hyn.

Tabl 22: Rhoi ystyriaeth i adael yr ysgol yn ôl lefel cymhelliant a boddhad cyffredinol â'r profiad dysgu

		Lefel cymhelliant				Boddhad cyffredinol â'r profiad				
		Llawer	Rhywfaint	Dim llawer	Dim o gwbl	Hynod fodlon	Bodlon iawn	Eithaf bodlon	Ddim yn fodlon nac yn anfodlon	Unrhyw opsiwn anfodlon
Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13	Cyfanswm									
Heb ei phwysoli	1782	256	963	394	86	122	563	798	156	90
Wedi ei phwysoli	1782	271	934	398	82	125	565	790	153	85
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Do	32	18	24	50	82	13	16	38	57	77
Naddo	56	77	65	38	15	81	78	49	32	15
Ddim yn gwybod	9	5	10	12	3	4	6	13	11	8
Heb ei nodi	3	*	1	*	0	2	*	*	0	0

Noder: mae rhai o'r meintiau sylfaen heb eu pwysoli yn is na 100, dylid bod yn ofalus wrth ddarllen canlyniadau ar gyfer yr is-grwpiau hyn. Yn y tabl mae * yn dynodi ffigur sy'n llai na 0.5% ond yn fwy na sero.

Tabl 23: P'un a oedd y disgyliadau wedi eu bodloni yn ôl p'un ai'r ysgol neu'r pynciau/cymwysterau oedd y dewis cyntaf

	Cyfanswm	Ysgol dewis cyntaf				Pynciau / cymwysterau dewis cyntaf		
		Ie	Na	Dim Dewis	Heb ei ystyried	Ie	Na	Heb ei ystyried
Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13								
Heb ei phwysoli	1782	1236	107	57	338	1376	301	62
Wedi ei phwysoli	1782	1236	108	70	321	1380	286	66
	%	%	%	%	%	%	%	%
<i>Cysylltiedig â'r cwrs/addysgu</i>								
Safon y gwaith a ddisgwylir	73	79	56	63	65	78	61	47
Arddulliau/dulliau addysgu a ddefnyddir mewn gwersi	52	58	42	31	40	57	37	29
Cynnwys eich cwrs/cyrsiau	65	71	50	50	59	69	56	47
Strwythur eich cwrs/cyrsiau	61	67	55	34	53	65	52	40
<i>Cysylltiedig â llwyth gwaith/cyfrifoldeb</i>								
Nifer y terfynau amser y mae'n rhaid i chi eu bodloni	66	71	51	46	67	70	61	47
Faint o gyfrifoldeb y mae'n rhaid i chi ei gymryd	69	75	62	42	61	72	64	50
Faint o waith y byddai'n rhaid i chi ei wneud	70	75	54	52	66	74	59	64

Noder: mae rhai o'r meintiau sylfaen heb eu pwysoli yn is na 100, dylid bod yn ofalus wrth ddarllen canlyniadau ar gyfer yr is-grwpiau hyn.

Tabl 24: P'un a fodlonwyd disgwyliadau yn ôl y lefel cymhelliant a'r boddhad cyffredinol â'r profiad dysgu

Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13	Cyfanswm	Lefel cymhelliant				Boddhad cyffredinol â'r profiad				
		Llawer	Rhywfaint	Dim llawer	Dim o gwbl	Hynod fodlon	Bodlon iawn	Eithaf bodlon	Ddim yn fodlon nac yn anfodlon	Unrhyw opsiwn anfodlon
Heb ei phwysoli	1782	256	963	394	86	122	563	798	156	90
Wedi ei phwysoli	1782	271	934	398	82	125	565	790	153	85
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
<i>Cysylltiedig â'r cwrs/addysgu</i>										
Safon y gwaith a ddisgwylir	73	85	77	67	49	88	84	73	54	47
Arddulliau/dulliau addysgu mewn gwersi	52	62	58	41	31	78	64	49	31	20
Cynnwys eich cwrs	65	78	71	54	38	83	76	65	48	28
Strwythur eich cwrs	61	76	67	50	33	80	74	59	37	25
<i>Cysylltiedig â llwyth gwaith/cyfrifoldeb</i>										
Nifer y terfynau amser y mae'n rhaid i chi eu bodloni	66	73	70	65	52	76	71	67	61	53
Faint o gyfrifoldeb y mae'n rhaid i chi ei gymryd	69	76	75	61	57	79	77	70	54	45
Faint o waith y byddai'n rhaid i chi ei wneud	70	84	76	63	38	89	78	70	54	44

Noder: mae rhai o'r meintiau sylfaen heb eu pwysoli yn is na 100, dylid bod yn ofalus wrth ddarllen canlyniadau ar gyfer yr is-grwpiau hyn.

Tabl 25: Boddhad cyffredinol â'r profiad dysgu yn ôl p'un ai'r ysgol neu'r pynciau/cymwysterau oedd y dewis cyntaf

	Cyfanswm	Dewis cyntaf? Ysgol				Dewis cyntaf? Pynciau/cymwysterau		
		Ie	Na	Dim Dewis	Heb ei ystyried	Ie	Na	Heb ei ystyried
Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13								
Heb ei phwysoli	1782	1236	107	57	338	1376	301	62
Wedi ei phwysoli	1782	1236	108	70	321	1380	286	66
	%	%	%	%	%	%	%	%
Hynod fodlon	7	8	3	7	3	8	3	3
Bodlon iawn	32	37	20	15	21	35	24	21
Eithaf bodlon	44	43	52	43	52	45	45	58
Ddim yn fodlon nac yn anfodlon	9	7	14	19	13	8	15	8
Anfodlon (hynod anfodlon/anfodlon iawn/eithaf anfodlon)	5	3	12	15	8	3	10	9
Heb ei nodi	4	2	1	1	3	2	4	2
<i>% unrhyw opsiwn bodlon</i>	83	88	74	65	76	88	71	81

Noder: mae rhai o'r meintiau sylfaen heb eu pwysoli yn is na 100, dylid bod yn ofalus wrth ddarllen canlyniadau ar gyfer yr is-grwpiau hyn.

Tabl 26: Boddhad cyffredinol â'r profiad dysgu yn ôl y lefel cymhelliant, y boddhad cyffredinol â'r addysgu a rhoi ystyriaeth i adael yr ysgol

		Lefel cymhelliant				Boddhad cyffredinol â'r addysgu					Rhoi ystyriaeth i adael yr ysgol		
		Cyfanswm	Llawer	Rhywfaint	Dim llawer	Dim o gwbl	Hynod fodlon	Bodlon iawn	Eithaf bodlon	Ddim yn fodlon nac yn anfodlon	Unrhyw opsiwn anfodlon	Do	Naddo
Sylfaen: Pob ymatebydd ym Mlwyddyn 12 a Blwyddyn 13													
Heb ei phwysoli	1782	256	963	394	86	162	704	674	105	83	577	1000	161
Wedi ei phwysoli	1782	271	934	398	82	158	705	666	110	79	564	1003	165
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Hynod fodlon	7	25	5	1	0	51	5	1	0	0	3	10	3
Bodlon iawn	32	50	39	13	-	37	56	16	1	-	16	44	21
Eithaf bodlon	44	23	47	60	24	10	35	69	37	19	53	39	60
Ddim yn fodlon nac yn anfodlon	9	2	5	14	39	1	2	10	45	21	16	5	10
Anfodlon (hynod anfodlon/anfodlon iawn/eithaf anfodlon)	5	1	1	11	35	0	1	2	15	59	12	1	4
Heb ei nodi	4	1	2	*	2	2	1	2	2	0	1	1	2
% unrhyw opsiwn bodlon	83	97	92	74	24	98	96	85	38	19	72	93	84

Noder: mae rhai o'r meintiau sylfaen heb eu pwysoli yn is na 100, dylid bod yn ofalus wrth ddarllen canlyniadau ar gyfer yr is-grwpiau hyn. Yn y tabl mae * yn dynodi ffigur sy'n llai na 0.5% ond yn fwy na sero.